

**Fișe discipline
Teologie Romano-Catolică Pastorală
2019-2020**

**Anul III
Semestrul I**

FIŞA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași		
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Romano-Catolică		
1.3 Departamentul	Teologie Romano-Catolică		
1.4 Domeniul de studii	Teologie		
1.5 Ciclul de studii	Licență		
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie romano-catolică pastorală		

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Teologie dogmatică: Cristologia		
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. pr. Ștefan Lupu		
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. univ. dr. pr. Ștefan Lupu		
2.4 An de studiu	III	2.5 Semestrul	I
			2.6 Tip de evaluare
			E
			2.7 Regimul disciplinei
			OB

* OB – Obligatoriu / OP – Optional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3. seminar	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar	28
Distribuția fondului de timp					Ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat					20
Examinări					4
Alte activități.....					0
3.7 Total ore studiu individual					94
3.8 Total ore pe semestru					150
3.9 Număr de credite					6

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Filosofie, Introducere în Sfânta Scriptură, Istoria Bisericii, Patrologie, Teologie trinitară, Ecleziologie
4.2 De competențe	Definirea conceptelor, teoriilor și a metodelor teologiei dogmatice. Utilizarea cunoștințelor de bază în explicarea și interpretarea situației pastorale a credincioșilor.

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Participarea obligatorie și activă la curs.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Pregătirea – individual sau în echipă – a unui referat, expunerea lui în plenum, redactarea acestuia în forma printabilă.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Cunoașterea terminologiei utilizate în teologia dogmatică referitoare la identitatea și misiunea lui Isus Cristos; C2. Elaborarea și ținerea unui discurs pe tematica largă a conținutului teologic despre credința Bisericii în Isus Cristos; C3. Dobândirea unei viziuni clare despre credința Bisericii în Isus Cristos, ca fundament al întregii credințe creștine; C4. Prezentarea învățăturii despre Isus Cristos atât în cadrul catehezei bisericești, cât și în spațiul mai larg al misiunii Bisericii – <i>munus docendi</i> ; C5. Aprofundarea și expunerea argumentelor teologice în favoarea misiunii Bisericii de a-i conduce pe oameni la Dumnezeu.
Competențe transversale	CT1. Observarea atentă, prin folosirea mijloacelor interdisciplinare, a fenomenelor importante atât în viața individuală, cât și în cea comunitară; CT2. Atenția față de abordarea diferitelor situații în cheie metodologică specific teologică, dar și în confruntarea cu datele oferite în domeniul de alte discipline, teologice sau socio-umane etc.; CT3. Promovarea activităților și inițiativelor de formare a creștinilor pentru societate, venite din partea altor organisme formative, într-un dialog constructiv și o colaborare deschisă; CT4. Exercitarea spiritului critic și constructiv în fața fenomenelor semnificative legate de credința creștină, la nivel individual și comunitar.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general	Asimilarea profundă, la nivel personal, a elementelor constitutive ale credinței Bisericii în Isus Cristos; Deprinderea didactică și paștorală în expunerea competență și credibilă a cunoștințelor assimilate; Abordarea responsabilă a mutațiilor care afectează negativ credința în Dumnezeu și angajarea competență în abordarea mutațiilor favorabile împăcării cu Dumnezeu și cu oamenii; Exercitarea dialogului între experiențele acumulate în practica pastorală și viitoarea activitate pastorală în mijlocul oamenilor și în centrele pastoral-parohiale sau alele pentru formare.
7.2. Obiective specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: – formuleze un discurs teologic – dogmatic, moral și pastoral – despre credința Bisericii în Isus Cristos; – să distingă în mod critic și apoi să evaluateze corect mutațiile recente în credința oamenilor; – să fie atenți și prudenți în fața unor tendințe de relativizare a importanței credinței în Isus Cristos și să fie promotorii unei culturi bazate pe iertare și reconciliere.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Introducere în Cristologie	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferent E., <i>Isus Cristos, Cuvântul lui Dumnezeu întrupat pentru mantuirea omului</i> , Sapientia, Iași 2004.
2.	Diagnoza cristologiei actuale	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, B. SESBOÜE, <i>Jésus-Christ dans la tradition de l'Eglise. Pour une actualisation de la christologie de Chalcédoine</i> , Jésus et Jésus-Christ 17, Desclée, Paris 2000 ² .

3.	Mărturiile mesianice veterotesta mentare	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferenț E., <i>Isus Cristos, Cuvântul lui Dumnezeu întrupat pentru mânătirea omului</i> , Sapientia, Iași 2004.
4.	Geneza credinței în Isus, Cristos și Domn	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, B. SESBOÜE, <i>Pédagogie du Christ. Eléments de christologie fondamentale</i> , Cerf, Paris 1994.
5.	Mișcarea cristologiei Noului Testament	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, B. SESBOÜE, <i>Pédagogie du Christ. Eléments de christologie fondamentale</i> , Cerf, Paris 1994.
6.	Înălțarea la Cer: Înălțarea lui Isus drept Kyrios	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, B. SESBOÜE, <i>Pédagogie du Christ. Eléments de christologie fondamentale</i> , Cerf, Paris 1994.
7.	Unitatea dintre Înviere și trimiterea Duhului	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, B. SESBOÜE, <i>Pédagogie du Christ. Eléments de christologie fondamentale</i> , Cerf, Paris 1994.
8.	Clarificarea cristologiei Bisericii în disputa cu pozițiile eretice din secolul al II-lea	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferenț E., <i>Isus Cristos, Cuvântul lui Dumnezeu întrupat pentru mânătirea omului</i> , Sapientia, Iași 2004.
9.	Marele conflict cristologic: de la Arius la Calcedon	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferenț E., <i>Isus Cristos, Cuvântul lui Dumnezeu întrupat pentru mânătirea omului</i> , Sapientia, Iași 2004.
10.	Definiția de la Calcedon	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferenț E., <i>Isus Cristos, Cuvântul lui Dumnezeu întrupat pentru mânătirea omului</i> , Sapientia, Iași 2004.
11.	Ontologia întrupării și dimensiunea ei pascală	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferenț E., <i>Isus Cristos, Cuvântul lui Dumnezeu întrupat pentru mânătirea omului</i> , Sapientia, Iași 2004.
12.	Psihologia lui Cristos	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferenț E., <i>Isus Cristos, Cuvântul lui Dumnezeu întrupat pentru mânătirea omului</i> , Sapientia, Iași 2004.
13.	Știința lui Isus	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferenț E., <i>Isus Cristos, Cuvântul lui Dumnezeu întrupat pentru mânătirea omului</i> , Sapientia, Iași 2004.
14.	Valoarea salvifică a întrupării Fiului lui Dumnezeu	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferenț E., <i>Isus Cristos, Cuvântul lui Dumnezeu întrupat pentru mânătirea omului</i> , Sapientia, Iași 2004.

Bibliografie**Referințe principale:**

E, FERENȚ, *Isus Cristos, Cuvântul lui Dumnezeu întrupat pentru mânătirea omului*, Sapientia, Iași 2004;
L. SCHEFFCZYK – A. ZIEGENAUS, *Isus Cristos, plinătatea mânătirii*, Sapientia, Iași 2010.

Referințe suplimentare:

B. SESBOÜE, *Jésus-Christ dans la tradition de l'Église. Pour une actualisation de la christologie de Chalcédoine*, Desclée, Paris, 1982, 2000²; B. SESBOÜE, *Pédagogie du Christ. Eléments de christologie fondamentale*, Cerf, Paris 1994; CATEHISMUL BISERICII CATOLICE, ARCB, București 1993; B. FORTE, *Gesù di Nazaret, storia di Dio, Dio della storia. Saggio di una cristologia come storia*, San Paolo, Cinisello Balsamo 1997⁸; COMMISSIONE TEOLOGICA INTERNAZIONALE, “Alcune questioni riguardanti la cristologia - 1979”, in IDEM, *Documenti 1969-2004*, ESD, Bologna 2006; A. AMATO, *Gesù il Signore. Saggio di cristologia*, Corso di Teologia Sistematica, 4, EDB, Bologna 2003⁶; J. DUPUIS, *Introduzione alla cristologia*, Piemme, Casale Monferrato 2001⁴; W. KASPER, *Gesù il Cristo*, Queriniana, Brescia 2001⁹; J. RATZINGER, *Introduzione al cristianesimo*, Queriniana, Brescia 2003¹².

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
-----	---------------------	-------------------	--

1.	Prezentarea metodeiteologice dinaintе și după Vatican II	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferenț E., <i>Isus Cristos, Cuvântul lui Dumnezeu întrupat pentru mânătirea omului</i> , Sapientia, Iași 2004.
2.	Cristologiile actuale	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferenț E., <i>Isus Cristos, Cuvântul lui Dumnezeu întrupat pentru mânătirea omului</i> , Sapientia, Iași 2004.
3.	Titluri cristologice de noblețe	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ziegelaus A., <i>Isus Cristos, plinătatea mânătirii. Cristologie și soteriologie</i> , Sapientia, Iași 2010.
4.	Propoziția nr. 1 din documentul Comisiei Teologice Internaționale: Conștiința pe care o are Isus despre sine și misiunea sa	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Commissione Teologica Internazionale, “Alcune questioni riguardanti la cristologia - 1979”, in Idem, <i>Documenti 1969-2004</i> , ESD, Bologna 2006.
5.	Mesianismul regal și cel sacerdotal	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferenț E., <i>Isus Cristos, Cuvântul lui Dumnezeu întrupat pentru mânătirea omului</i> , Sapientia, Iași 2004.
6.	Mesianismul profetic și cel sapiential	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferenț E., <i>Isus Cristos, Cuvântul lui Dumnezeu întrupat pentru mânătirea omului</i> , Sapientia, Iași 2004.
7.	Adevărul istoric al Evangeliilor	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferenț E., <i>Isus Cristos, Cuvântul lui Dumnezeu întrupat pentru mânătirea omului</i> , Sapientia, Iași 2004.
8.	Sistemul gnostic	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferenț E., <i>Isus Cristos, Cuvântul lui Dumnezeu întrupat pentru mânătirea omului</i> , Sapientia, Iași 2004.
9.	Cristologia Sf. Irineu	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferenț E., <i>Isus Cristos, Cuvântul lui Dumnezeu întrupat pentru mânătirea omului</i> , Sapientia, Iași 2004.
10.	Cristologia lui Origene	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ziegelaus A., <i>Isus Cristos, plinătatea mânătirii. Cristologie și soteriologie</i> , Sapientia, Iași 2010.
11.	Niceea: Cuvântul este de o Ființă cu Tatăl	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferenț E., <i>Isus Cristos, Cuvântul lui Dumnezeu întrupat pentru mânătirea omului</i> , Sapientia, Iași 2004.
12.	Conciliul din Efes: Theotokos	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferenț E., <i>Isus Cristos, Cuvântul lui Dumnezeu întrupat pentru mânătirea omului</i> , Sapientia, Iași 2004.
13.	Controversa monotelită	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferenț E., <i>Isus Cristos, Cuvântul lui Dumnezeu întrupat pentru mânătirea omului</i> , Sapientia, Iași 2004.

14.	Cristologia Conciliului din Florența	prelegerea, problematizare,dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferenț E., <i>Isus Cristos, Cuvântul lui Dumnezeu întrupat pentru măntuirea omului</i> , Sapientia, Iași 2004.
-----	--------------------------------------	--	---

Bibliografie

J. WICKS, *Introduzione al metodo teologico*, Piemme, Casale Monferrato 2001³; C. SCHÖNBORN, *Dio inviò suo Figlio. Cristologia*, Jaca Book, Milano 2002; B. WELTE, ed., *La storia della cristologia primitiva. Gli inizi biblici e la formula di Nicea*, Paideia, Brescia 1986; B.J.F. LONERGAN, *Il metodo in teologia*, Queriniana, Brescia 1975; M. BORDONI, *Gesù di Nazaret. Presenza, memoria, attesa*, Queriniana, Brescia 2000⁴; B. SESBOÜÉ, *Jésus-Christ dans la tradition de l'Église. Pour une actualisation de la christologie de Chalcédoine*, Desclée, Paris, 1982, 2000²; B. SESBOÜÉ, *Pédagogie du Christ. Eléments de christologie fondamentale*, Cerf, Paris 1994; CATEHISMUL BISERICII CATOLICE, ARCB, București 1993;

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Studentii vor fi capabili să identifice și să folosească resursele individuale, ecclaziale, instituționale pentru promovarea unei culturi creștine bazate pe învățatura Bisericii Romano-Catolice în contextul local românesc.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Prezență și participare activă	Final semestru	50%
10.5 Seminar/ Laborator	Prezentare referat	Pe parcurs	50%
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la toate activitățile desfășurate și elaborarea a minim 75% din cerințele cursului			

Data completării

Titular de curs

Titular de seminar

23.09.2019

Conf. univ. dr. pr. Ștefan Lupu

Conf. univ. dr. pr. Ștefan Lupu

Data avizării în departament: 30.09.2019

Director de departament:
Prof. univ. dr. pr. Iulian Faraoanu

FIŞA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași				
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Romano Catolică				
1.3 Departamentul	Teologie Romano Catolică				
1.4 Domeniul de studii	Teologie				
1.5 Ciclul de studii	Licență				
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologia romano-catolică pastorală				

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Științe biblice: Scriserile Sfântului Paul						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. pr. Julian Faraoanu						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. univ. dr. pr. Julian Faraoanu						
2.4 An de studiu	III	2.5 Semestru	1	2.6 Tip de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei*	OB

* OB – Obligatoriu / OP – Optional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care:	3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care:	3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp						ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele						20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren						30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri						30
Tutoriat						10
Examinări						4
Alte activități						0
3.7 Total ore studiu individual						94
3.8 Total ore pe semestru						150
3.9 Număr de credite						6

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Un curs de exegeză a textelor Noului Testament
4.2 De competențe	Abilitatea de aplicare a unei metode exegeticice în analiza textelor biblice

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Participarea obligatorie și activă la curs.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Pregătirea – individual sau în echipă – a unui referat, expunerea lui în plenum, redactarea acestuia în forma printabilă.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C1. Cunoașterea, înțelegerea și utilizarea unor concepte fundamentale ale științei biblice, precum și a principiilor și metodelor utilizate în domeniul studiat;</p> <p>C2. Capacitatea de a identifica sursele de informații, de a analiza și intrepreta date din contexte profesionale și din literatura de specialitate;</p> <p>C3. Capacitatea de comunicare efectivă orală și scrisă în domeniul de specialitate în cel puțin o limbă de circulație internațională;</p> <p>C4. Capacitatea de a folosi conceptele și ideile teologice într-o manieră adecvată și de a le aplica realităților prezente, interpretându-le și transmițând mai departe cunoștințele dobândite.</p> <p>C5. Capacitatea de cercetare științifică și de documentare în domeniu.</p> <p>C6. Însușirea și exersarea unei metode corecte de intrepretare a textelor biblice.</p>
Competențe transversale	<p>CT1. Capacitatea de a folosi cunoștințele biblice în activitățile pastorale, mai ales în cateheză, predică și discuțiile cu alte persoane.</p> <p>CT2. Capacitatea de însușire rapidă a conceptelor noi ce apar în diferitele științe teologice.</p> <p>CT3. Abilitatea de a înțelege, interpreta și aplica știința biblică într-un dialog constructiv și inovativ al Bisericii cu lumea actuală.</p>

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	1) Însușirea noțiunilor și competențelor de bază pentru a putea avea acces la cunoașterea și studiul literaturii și teologiei pauline; 2) Dobândirea unor cunoștințe de bază referitoare la temele ce permit abordarea mai științifică a universului literaturii și teologiei apostolului Paul.
7.2 Obiectivele	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Explice conceptele teologice de bază cu care se exprimă sf. Paul. ▪ Descrie contextul istoric și social în care au apărut scrisorile pauline. ▪ Analizeze exegetic unele texte reprezentative din scrisoarea către Romani.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Personalitatea complexă a lui Paul	prelegerea, problematizare, demonstrație	4 ore; L.E. KECK, <i>Paolo e le sue lettere</i> ,
2.	Paul și misiunea de apostol	prelegerea, problematizare, demonstrație	2 ore; S.B. MARROW, <i>Paul. His Letters and His Theology</i> ,
3.	Grupul de scrisori pauline	prelegerea, problematizare	2 ore; S.B. MARROW, <i>Paul. His Letters and His Theology</i> ,

4.	Teologia lui Paul	prelegerea, problematizare, demonstrație	4 ore; L.E. KECK, <i>Paolo e le sue lettere</i> ,
5.	Scrisoarea către Romani: aspecte generale	prelegerea, demonstrație	4 ore; L.E. KECK, <i>Paolo e le sue lettere</i> ,
6.	Structura scrisorii către Romani	prelegerea,, demonstrație	2 ore; J.-N. ALETTI, <i>La lettera ai Romani</i>
7.	Rom 1-4: generalități	prelegerea, problematizare, demonstrație	2 ore; A. PITTA, <i>Lettera ai Romani</i> ,
8.	Rom 1: exegeza	prelegerea, problematizare,	2 ore; A. PITTA, <i>Lettera ai Romani</i> , suport curs
9.	Rom 2: exegeza	prelegerea, problematizare	2 ore; A. PITTA, <i>Lettera ai Romani</i> ,
10.	Rom 3: exegeza	prelegerea, problematizare	2 ore; A. PITTA, <i>Lettera ai Romani</i> ,
11.	Teza îndreptățirii prin credință	prelegerea, problematizare	2 ore; J.-N. ALETTI, <i>La lettera ai Romani</i>

Bibliografie

Referințe principale:

- J.-N. ALETTI, *La lettera ai Romani e la giustizia di Dio*, Roma 1997;
F. BEA, *Saule, Saule... Un martor al lui Cristos*, București 1994;
BROWN – J.A. FITZMYER – R.E. MURPHY, *Evangeliile sinoptice (Introducere și comentariu la Sfânta Scriptură)*, Galaxia Gutenberg, Târgu-Lăpuș 2005;
J.D.G. DUNN, *Romans 1-8*, Dallas 1988; IDEM, *Romans 9-16*, Dallas 1988;
L.E. KECK, *Paolo e le sue lettere*, Brescia 1987;
E. LOHSE, *L'ambiente del Nuovo Testamento*, Brescia 1993;
S.B. MARROW, *Paul. His Letters and His Theology*, New York 1986;
A. PITTA, *Lettera ai Romani*, Milano 2001.

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Paul și formarea sa	prelegerea, problematizare, dezbatere,	2 ore; L.E. KECK, <i>Paolo e le sue lettere</i> ,
2.	Cronologia paulină	problemizare, dezbatere,	2 ore; S.B. MARROW, <i>Paul. His Letters and His Theology</i> ,
3.	Epistolarul paulin	prelegerea, dezbatere,	2 ore; L.E. KECK, <i>Paolo e le sue lettere</i> ,
4.	Comunitatea din Roma	prelegerea, problematizare, dezbatere,	2 ore; S.B. MARROW, <i>Paul. His Letters and His Theology</i> ,
5.	Circumstanțele elaborării scrisorii către Romani	prelegerea, problematizare, dezbatere,	2 ore; L.E. KECK, <i>Paolo e le sue lettere</i> ,
6.	Rom 1: exegeza	prelegerea, problematizare, dezbatere,	4 ore; A. PITTA, <i>Lettera ai Romani</i> ,

7.	Rom 2: exegeză	prelegerea, problematizare,dezbatere,	4 ore; A. PITTA, <i>Lettera ai Romani</i> ,
8.	Rom 3: exegeză	prelegerea, problematizare,dezbatere,	4 ore; J.-N. ALETTI, <i>La lettera ai Romani</i>
9.	Rom 4: exegeză	prelegerea, problematizare,dezbatere,	4 ore; A. PITTA, <i>Lettera ai Romani</i> ,
10.	Idei teologice în Romani	prelegerea, problematizare,dezbatere,	2 ore; J.-N. ALETTI, <i>La lettera ai Romani</i>

Bibliografie

- J.-N. ALETTI, *La lettera ai Romani e la giustizia di Dio*, Roma 1997;
F. BEA, *Saule, Saule... Un martor al lui Cristos*, Bucureşti 1994;
BROWN – J.A. FITZMYER – R.E. MURPHY, *Evangeliile sinoptice (Introducere și comentariu la Sfânta Scriptură)*, Galaxia Gutenberg, Târgu-Lăpuş 2005;
J.D.G. DUNN, *Romans 1-8*, Dallas 1988; IDEM, *Romans 9-16*, Dallas 1988;
L.E. KECK, *Paolo e le sue lettere*, Brescia 1987;
E. LOHSE, *L'ambiente del Nuovo Testamento*, Brescia 1993;
S.B. MARROW, *Paul. His Letters and His Theology*, New York 1986;
A. PITTA, *Lettera ai Romani*, Milano 2001.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Studentii vor fi capabili să identifice și să folosească resursele individuale și comunitare pentru elaborarea unor strategii pentru a face mai cunoscut mesajul Bibliei.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Participare, implicare activă	Examen oral	60%
10.5 Seminar/ Laborator	Elaborarea și prezentarea unei lucrări	Lucrare scrisă	40%
10.6 Standard minim de performanță : participarea la minim 70% din activitățile desfășurate și elaborarea a minim 505 din cerințele cursului.			

Data completării

23.09.2019

Data avizării în departament

30.09.2019

Titular de curs

Prof. dr. pr. Iulian Faraoanu

Titular de seminar

Prof. dr. pr. Iulian Faraoanu

Director de departament

Prof. dr. pr. Iulian Faraoanu

FIŞA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași				
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Romano-Catolică				
1.3 Departamentul	Teologie Romano-Catolică				
1.4 Domeniul de studii	Teologie				
1.5 Ciclul de studii	Licență				
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie romano-catolică pastorală				

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Teologie Morală: Doctrina socială a Bisericii				
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. univ. dr. pr. Lucian Farcaș				
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. univ. dr. pr. Lucian Farcaș				
2.4 An de studiu	III	2.5 Semestrul	I	2.6 Tip de evaluare	E
2.7 Regim disciplină OB					

* OB – Obligatoriu / OP – Optional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3. seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					Ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					5
Examinări					4
Alte activități.....					0
3.7 Total ore studiu individual	69				
3.8 Total ore pe semestru	125				
3.9 Număr de credite	5				

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Participarea la cursurile și seminariile de <i>Teologie Morală fundamentală</i> – examene luate
4.2 De competențe	Aplicarea conceptelor de teologie morală fundamentală la domeniile specifice de morală specială; Capacitatea de identificare a conceptelor de doctrină socială ca parte integrantă a vieții Bisericii, angajată în edificarea unei <i>Civilizații a iubirii</i> ; Posibilitatea de diferențiere între situațiile și realitatea vieții sociale tradiționale și cele actuale, urmărind termenii: pomană-dreptate= <i>iubire-caritas</i> .

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Participarea obligatorie și activă la curs / seminar.
5.2 De desfășurare a seminariului/laboratorului	Pregătirea – individual sau în echipă – a unui referat, expunerea lui în plenum, redactarea acestuia în forma printabilă.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Capacitățile de abordare matură a unui discurs – în scris sau vorbit – pe tematica largă a iubirii față de aproapele; C2. Distincțiile clare între componentele tradiției și obiceiurilor de altădată ale iubirii de aproapele în forma de <i>pomană</i> și imperativul actual al iubirii în forma de <i>caritas</i> organizată; C3. O viziune clară în privința identității și misiunii Bisericii în mijlocul societății de astăzi în promovarea unei culturi a <i>milostivirii</i> ; C4. Criteriile și aplicarea acestora în observarea atentă a mutațiilor din cadrul vieții sociale, numirea atentă a efectelor/situatiilor noi precum și a cauzelor acestora; C5. Aprofundarea și expunerea argumentelor teologice în favoarea unei mărturii a Bisericii în societatea de astăzi, în care să se afle în centru <i>o civilizație</i> a iubirii, bazată pe <i>milostivire</i> așezând în centru demnitatea persoanei umane, valoarea vieții personale și comunitare.
Competențe transversale	CT1. Observarea atentă, prin folosirea mijloacelor interdisciplinare, a fenomenelor importante atât în viața individuală cât și în cea comunitară, urmărind mai ales elementele de <i>asistență socială</i> ; CT2. Atenția față de abordarea diferențelor situații în cheie metodologică specific teologică, dar și în confruntare cu datele oferite în domeniul de alte discipline, teologice sau socio-umane, etc.; CT3. Promovarea activităților și inițiatiivelor de formare a creștinilor pentru societate, în spiritul iubirii, venite din partea altor organisme formative, astă într-un dialog constructiv și o colaborare deschisă; CT4. Exercitarea spiritului critic și constructiv (într-o viziune profetică – <i>minus Ecclesiae docendi</i>) în fața fenomenelor semnificative din cadrul vieții sociale din domeniile: politică, economie, cultură.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general	Asimilarea profundă, la nivel personal, a elementelor constitutive chemarea creștinului și a Bisericii la iubire; Deprinderea didactică și pastorală în expunerea competentă și credibilă a cunoștințelor asimilate; Abordarea responsabilă a mutațiilor care, pe de o parte afectează negativ viața socială și, pe de altă parte, angajarea competentă în abordarea mutațiilor favorabile unei civilizații a iubirii; Exercitarea dialogului între experiențele acumulate în <i>practica pastorală</i> și viitoarea activitate pastorală în mijlocul oamenilor și în centrele pastoral-parohiale sau altele pentru formare.
7.2. Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: Formuleze un discurs teologic – dogmatic, moral și pastoral – despre iubirea creștină, în perspectiva <i>Caritas</i> (virtute și practică instituționalizată, organizată comunitar), subliniind prezența și rolul creștinilor în și pentru societate. Să distingă în mod critic și apoi să evaluateze corect mutațiile recente în domeniul social: politic, economic și cultural, având în vedere <i>fenomenele săraciei</i> ; Să fie rezervați în fața unor tendințe politice contrare demnității omului ca individ, dar și ca membru în societate și să promoveze bazele binelui comun spre împlinirea persoanei și promovarea vieții.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
------------	-------------	--------------------------	---

1.	Introducere generală în <i>Doctrina socială a Bisericii – iubirea față de aproapele</i>	prelegere, problematizare, dezbatere	2 ore, Benedict XVI; Scrisoarea enciclică <i>Deus caritas est</i> , Iași 2006; <i>idem</i> , Scrisoarea postsinodală <i>Sacramentum caritatis</i> , Iași 2009;
2.	Pledoarie pentru o cultură a milostivirii	prelegere, problematizare, dezbatere	2 ore, Paul M., Zulehner /Josef, Brandner <i>Gott ist größer als unser Herz (1Joh 3,20)</i> . Eine Pastoral des Erbarmens,Ostfeldern 2006.
3.	Dimensiunea teologică a iubirii – perspective biblice: <i>Luca 15</i>	prelegere, problematizare, dezbatere	4 ore, Paul M., Zulehner /Josef, Brandner <i>Gott ist größer als unser Herz (1Joh 3,20)</i> . Eine Pastoral des Erbarmens,Ostfeldern 2006.
4.	Dimensiunea antropologică a iubirii – perspective biblice: <i>Luca 10,9-27</i>	prelegere, problematizare, dezbatere	4 ore, Paul M., Zulehner /Josef, Brandner <i>Gott ist größer als unser Herz (1Joh 3,20)</i> . Eine Pastoral., <i>Gândirea socială a Bisericii</i> .
5.	O conștiință socială / raportul dintre drepturi și obligații	prelegere, problematizare, dezbatere	4 ore, CDSB; B. Sorge, <i>Introducere în doctrina socială a Bisericii</i> ; Benedict XVI; Scrisoarea enciclică <i>Deus caritas est</i> , Iași 2006;
6.	Raportul din <i>iubire și dreptate</i>	prelegere, problematizare, dezbatere	2 ore, CDSB; Päpstlicher Rat „Cor unum”, <i>Deus caritas est. Dokumentation des internationalen Kongresses über die christliche Liebe</i> , Vatican/Rom 2006.
7.	Iubirea-Caritas: trecerea de la <i>pomana</i> (tradițională) la <i>dreptate</i> (actuală)	prelegere, problematizare, dezbatere	2 ore, A. PERCĂ, <i>Morala vieții sociale. II. Responsabilitatea creștinului în domeniul economic-social</i> , ITRC, Iași 1988;
8.	Locuri și forme pentru o <i>școală a iubirii</i> – de la familia de altădată la societatea de astăzi	prelegere, problematizare, dezbatere	2 ore, CDSB; <i>Dottrina Sociale della Chiesa nella formazione sacerdotale</i> , Roma 1988; D. Barbu, ed., <i>Firea românilor</i> , Nemira, București 2000;
9.	<i>Caritas</i> la nivel de <i>virtute</i> și de <i>instituție</i>	prelegere, problematizare, dezbatere	2 ore, Deutsche Bischosfkonferenz, <i>Caritas ca împlinire de viață a Bisericii</i> , Bonn 1999 / trad. Rom.; Deutsche Bischosfkonferenz, <i>Chemați la caritate</i> , Bonn 2009; / trad.rom.
10.	<i>Caritas – intima Ecclesiae natura</i>	prelegere, problematizare, dezbatere	2 ore, Benedict XVI; Scrisoarea enciclică <i>Deus caritas est</i> , Iași 2006; <i>idem</i> ., Motu proprio <i>Intima Ecclesiae natura</i> , Iași 2012;
11.	Creștinii și chemarea la <i>caritate</i>	prelegere, problematizare, dezbatere	2 ore, CDSB; Deutsche Bischosfkonferenz, <i>Caritas ca împlinire de viață a Bisericii</i> , Bonn 1999 / trad. Rom.; <i>idem</i> ., <i>Chemați la caritate</i> , Bonn 2009; / trad.rom.

Bibliografie

Izvoare primare:

Sfânta Scriptură, Sapientia, Iași 2013;
Conciliul Vatican II, *Constituții, decrete, declarații*, ARCB, București 2000;
Catehismul Bisericii Catolice (CBC), ARCB, București;
Enciclice sociale – editate de Vatican sau alte organisme autorizate;
Consiliul Pontifical pentru Dreptate și Pace, *Compendiu de doctrină socială a Bisericii* (Vatican 2004),
Sapientia, Iași 2007 (CDSB);
Consiliul Pontifical pentru Dreptate și Pace, *Dizionario di dottrina sociale della Chiesa*, LAS / Roma 2006
(DdDSdC);
Ioan Paul II, *Enciclice*, București 2008;
Benedict XVI; Scrisoarea enciclică *Deus caritas est*, Iași 2006;
-- // --, Scrisoarea enciclică *Caritas in veritate*, Iași 2009;
-- // --, Scrisoarea postsinodală *Sacramentum caritatis*, Iași 2009;
-- // --, Motu proprio *Intima Ecclesiae natura*, Iași 2012;
Deutsche Bischosfkonferenz, *Caritas ca împlinire de viață a Bisericii*, Bonn 1999 / trad. Rom.;
Deutsche Bischosfkonferenz, *Chemați la caritate*, Bonn 2009; / trad. rom.

Izvoare secundare:

AA.VV, *Dio è amore. Commento e guida alla o lettura dell'Enciclica Deus caritas est di Benedetto XVI*, Milano 2006;
SALVATORE, FERDINANDI, *Radicati e fondati nella carità. Itinerario di formazione alla carità per sacerdoti, seminaristi e diaconi nella Chiesa italiana*, Bologna 2006.
A. RAUSCHER, *Handbuch der Katholischen Soziallehre*, Duncker & Humblot, Berlin 2008;
B. SORGE, *Introducere în doctrina socială a Bisericii*, Sapientia, Iași 2010;
A. ANZENBACHER, *Christliche Sozialethik. Einführungen und Prinzipien*, Paderborn – München – Wien – Zürich 1998;
D. BARBU, ed., *Firea românilor*, Nemira, București 2000;
CONGREGAZIONE PER L'EDUCAZIONE CATTOLICA, *Orientamenti per lo studio e l'insegnamento della Dottrina Sociale della Chiesa nella formazione sacerdotale*, Roma 1988;
F. FURGER, *Christliche Sozialethik. Grundlagen und Zielsetzung*, Stuttgart – Berlin – Köln 1991;
J. HÖFFNER, *La dottrina sociale cristiana*, Paoline, Milano 1986;
I.I. ICĂ-G. MARANI, ed., *Gândirea socială a Bisericii. Fundamente, documente, analize, perspective*, Deisis, Sibiu 2002;
I. MÄRTINCĂ, *Doctrina socială catolică*, București 1997;
A. PERCĂ, *Morală vieții sociale. II. Responsabilitatea creștinului în domeniul economic-social*, ITRC, Iași 1988;
C. SQUARISE, *Cittadini del mondo. Lineamenti di morale sociale*, Messaggero, Padova 1992;
B. SUTOR, *Politische Ethik. Gesamdarstellung auf der Basis der Christlichen Gesellschaftslehre*, Paderborn – München – Wien – Zürich 1992.
PAUL M., ZULEHNER / JOSEF, BRANDNER, *Gott ist größer als unser Herz (1Joh 3,20)*. Eine Pastoral des Erbarmens, Ostfildern 2006.
Päpstlicher Rat „Cor unum“, *Deus caritas est. Dokumentation des internationalen Kongresses über die christliche Liebe*, Vatican/Rom 2006.

- O. FUCHS, *Heilen und befreien. Der Dienst am Nächsten als Ernstfall von Kirche und Pastoral*, Düsseldorf 1990; J. GRÜNDL, ed., *Leben aus christlicher Verantwortung. Ein Grundkurs der Moral*, II-III, Düsseldorf 1992;
- A. PERCĂ, *Morala vieții sociale. I. Responsabilitatea creștinului în domeniul economic-social*, ITRC, Iași 2000.

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Introducere: <i>Caritas</i> în magisteriul promovat de Pp. Benedict XVI	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	4 ore, Benedict XVI; Scrisoarea enciclică <i>Deus caritas est</i> , Iași 2006; Deutsche Bischosfkonferenz, <i>Caritas ca împlinire de viață a Bisericii</i> , Bonn 1999 / trad. Rom.;
2.	DCE_Eros_Agape – diferență și unitate (3-8)	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	2 ore, Benedict XVI; Scrisoarea enciclică <i>Deus caritas est</i> , Iași 2006; Deutsche Bischosfkonferenz, <i>Caritas ca împlinire de viață a Bisericii</i> , Bonn 1999 / trad. Rom.;
3.	DCE – Noutatea credinței biblice (9-11)	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	2 ore, Benedict XVI; Scrisoarea enciclică <i>Deus caritas est</i> , Iași 2006; Deutsche Bischosfkonferenz, <i>Caritas ca împlinire de viață a Bisericii</i> , Bonn 1999 / trad. Rom.;
4.	DCE – Isus Cristos, iubirea întreruptă a lui Dumnezeu (12-15)	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	2 ore, Benedict XVI; Scrisoarea enciclică <i>Deus caritas est</i> , Iași 2006; Deutsche Bischosfkonferenz, <i>Caritas ca împlinire de viață a Bisericii</i> , Bonn 1999 / trad. Rom.;
5.	DCE - Iubirea lui Dumnezeu și iubirea aproapelui (16-18)	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	2 ore, Benedict XVI; Scrisoarea enciclică <i>Deus caritas est</i> , Iași 2006; Deutsche Bischosfkonferenz, <i>Caritas ca împlinire de viață a Bisericii</i> , Bonn 1999 / trad. Rom.;
6.	DCE – Caritatea ca datorie a Bisericii (20-25)	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	2 ore, Benedict XVI; Scrisoarea enciclică <i>Deus caritas est</i> , Iași 2006; Deutsche Bischosfkonferenz, <i>Caritas ca împlinire de viață a Bisericii</i> , Bonn 1999 / trad. Rom.;
7.	DCE – Dreptate și caritate (26-29)	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	2 ore, Benedict XVI; Scrisoarea enciclică <i>Deus caritas est</i> , Iași 2006; Deutsche Bischosfkonferenz, <i>Caritas ca împlinire de viață a Bisericii</i> , Bonn 1999 / trad. Rom.;
8.	DCE – Responsabilitățile acțiunilor caritative ale Bisericii (32-39)	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	2 ore, Benedict XVI; Scrisoarea enciclică <i>Deus caritas est</i> , Iași 2006; Deutsche Bischosfkonferenz, <i>Caritas ca împlinire de viață a Bisericii</i> , Bonn 1999 / trad. Rom.;

9.	Bibliodrama I – Lc 15,11-32	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	2 ore, AA.VV, <i>Dio è amore. Commento e guida alla olettura dell'Enciclica Deus caritas est di Benedetto XVI</i> , Milano 2006;
10.	Bibliodrama II – Lc 10,9-37	Prezentare text, analiza tematică, problematizare,	2 ore, AA.VV, <i>Dio è amore. Commento e guida alla olettura dell'Enciclica Deus caritas est di Benedetto XVI</i> , Milano 2006;
11.	Mari opere caritative – internaționale și locale	Prezentare text, problematizare	4 ore, Päpstliccher Rat „Cor unum”, <i>Deus caritas est. Dokumentation des internationalen Kongresses über die christliche Liebe</i> , Vatican/Rom 2006.
11.	Concluzii	Analiza tematică, Contextualizare, aplicare	2 ore, Benedict XVI; Scrisoarea enciclică <i>Deus caritas est</i> , Iași 2006; Deutsche Bischosfkonferenz, <i>Caritas ca împlinire de viață a Bisericii</i> , Bonn 1999 / trad. Rom.;

Bibliografie

Izvoare primare:

Sfânta Scriptură, Sapientia, Iași 2013;
Conciliul Vatican II, *Constituții, decreee, declarații*, ARCB, București 2000;
Catehismul Bisericii Catolice (CBC), ARCB, București 1993;
Enciclice sociale – editate de Vatican sau alte organisme autorizate;
Consiliul Pontifical pentru Dreptate și Pace, *Compendiu de doctrină socială a Bisericii* (Vatican 2004), Sapientia, Iași 2007 (CDSB);
Consiliul Pontifical pentru Dreptate și Pace, *Dizionario di dottrina sociale della Chiesa*, LAS / Roma 2006 (DdDSdC);
Ioan Paul II, *Enciclice*, București 2008;
Benedict XVI; Scrisoarea enciclică *Deus caritas est*, Iași 2006;
-- // --, Scrisoarea enciclică *Caritas in veritate*, Iași 2009;
-- // --, Scrisoarea postsinodală *Sacramentum caritatis*, Iași 2009;
-- // --, Motu proprio *Intima Ecclesiae natura*, Iași 2012;
Deutsche Bischosfkonferenz, *Caritas ca împlinire de viață a Bisericii*, Bonn 1999 / trad. rom.;
Deutsche Bischosfkonferenz, *Chemați la caritate*, Bonn 2009 / trad. rom.

Izvoare secundare:

AA.VV, *Dio è amore. Commento e guida alla olettura dell'Enciclica Deus caritas est di Benedetto XVI*, Milano 2006;
A. Rauscher, *Handbuch der Katholischen Soziallehre*, Duncker & Humblot, Berlin 2008;
B. Sorge, *Introducere în doctrina socială a Bisericii*, Sapientia, Iași 2010;
A. ANZENBACHER, *Christliche Sozialethik. Einführungen und Prinzipien*, Paderborn – München – Wien – Zürich 1998;
D. BARBU, ed., *Firea românilor*, Nemira, București 2000;
CONGREGAZIONE PER L'EDUCAZIONE CATTOLICA, *Orientamenti per lo studio e l'insegnamento della Dottrina Sociale della Chiesa nella formazione sacerdotale*, Roma 1988;
F. FURGER, *Christliche Sozialethik. Grundlagen und Zielsetzung*, Stuttgart – Berlin – Köln 1991;

- J. HÖFFNER, *La dottrina sociale cristiana*, Paoline, Milano 1986;
- I.I. ICĂ-G. MARANI, ed., *Gândirea socială a Bisericii. Fundamente, documente, analize, perspective*, Deisis, Sibiu 2002;
- I. MÄRTINCĂ, *Doctrina socială catolică*, Bucureşti 1997;
- A. PERCĂ, *Morala vieţii sociale. II. Responsabilitatea creştinului în domeniul economic-social*, ITRC, Iaşi 1988;
- C. SQUARISE, *Cittadini del mondo. Lineamenti di morale sociale*, Messaggero, Padova 1992;
- B. SUTOR, *Politische Ethik. Gesamdarstellung auf der Basis der Christlichen Gesellschaftslehre*, Paderborn – München – Wien – Zürich 1992.
- Paul M., Zulehner /Josef, Brandner *Gott ist größer als unser Herz (1Joh 3,20)*. Eine Pastoral des Erbarmens, Ostfildern 2006.
- Päpstliccher Rat „Cor unum“, *Deus caritas est. Dokumentation des internationalen Kongresses über die christliche Liebe*, Vatican/Rom 2006.
- O. FUCHS, *Heilen und befreien. Der Dienst am Nächsten als Ernstfall von Kirche und Pastoral*, Düsseldorf 1990; J. GRÜNDL, ed., *Leben aus christlicher Verantwortung. Ein Grundkurs der Moral*, II-III, Düsseldorf 1992; A. PERCĂ, *Morala vieţii sociale. I. Responsabilitatea creştinului în domeniul economic-social*, ITRC, Iaşi 2000.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările Bisericii locale și cu situațiile sociale specifice vieții actuale

Studenții vor fi capabili să identifice și să folosească resursele individuale, ecleziale, instituționale pentru promovarea unei pastorații adecvate în contextul datelor specifice Bisericii locale.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Prezență și participare activă	Pe parcurs	50%
10.5 Seminar/ Laborator	Prezentare referat	Pe parcurs	50%
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la toate activitățile desfășurate și elaborarea a minim 50% din cerințele cursului			

Data completării	Titular de curs	Titular de seminar
23.09.2019	Lect. univ. dr. pr. Lucian Farcaş	Lect. univ. dr. pr. Lucian Farcaş
Data avizării în departament 30.09.2019		Director de departament Prof. dr. pr. Iulian Faraoanu

FIŞA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași				
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Romano-Catolică				
1.3 Departamentul	Teologie Romano-Catolică				
1.4 Domeniul de studii	Teologie				
1.5 Ciclul de studii	Licență				
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie romano-catolică pastorală				

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Introducere în Dreptul Canonic				
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. univ. dr. pr. Iosif Iacob				
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. univ. dr. pr. Iosif Iacob				
2.4 An de studiu	III	2.5 Semestru	I	2.6 Tip de evaluare	E
				2.7 Regimul disciplinei*	OB

* OB – Obligatoriu / OP – Optional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care:	3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care:	3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp						Ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele						15
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren						9
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolio și eseuri						15
Tutoriat						2
Examinări						3
Alte activități						0

3.7 Total ore studiu individual	44
3.8 Total ore pe semestru	100
3.9 Număr de credite	4

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Introducere în dreptul canonic
4.2 De competențe	Definirea conceptelor, teoriilor și a metodelor dreptului canonic. Utilizarea cunoștințelor de bază în explicarea și interpretarea situației pastorale a credincioșilor. Elaborarea de proiecte inovative de intervenție la nivel comunitar.

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Participarea obligatorie și activă la curs.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Pregătirea – individual sau în echipă – a unui referat, expunerea lui în plenum, redactarea acestuia în forma printabilă.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Capacitățile de abordare matură a unui discurs – în scris sau vorbit – pe tematica largă a dreptului canonic; C2. Dobândirea unor concepe clare despre fundamentarea teologică a dreptului canonic; C3. O viziune clară despre normativa Bisericii; C4. Capacități necesare în prezentarea disciplinei Bisericii; C5. Aprofundarea și expunerea argumentelor teologice în favoarea misiunii Bisericii de a-i conduce pe oameni la Dumnezeu.
Competențe transversale	CT1. Observarea atentă, prin folosirea mijloacelor interdisciplinare, a fenomenelor importante atât în viața individuală, cât și în cea comunitară; CT2. Atenția față de abordarea diferitelor situații în cheie metodologică specific teologică, dar și în confruntare cu datele oferite în domeniul de alte discipline, teologice sau socio-umane etc.; CT3. Promovarea activităților și inițiativelor de formare a creștinilor pentru societate, venite din partea altor organisme formative, astă într-un dialog constructiv și o colaborare deschisă; CT4. Exercitarea spiritului critic și constructiv în fața fenomenelor semnificative legate de actualitatea sacramentelor, la nivel individual și comunitar.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	Asimilarea profundă, la nivel personal, a elementelor teologice care stau la baza dreptului canonic; Deprinderea didactică și pastorală în expunerea competență și credibilă a cunoștințelor asimilate; Abordarea responsabilă a mutațiilor care, pe de o parte, afectează negativ perceptia disciplinei prezente în Biserică și, pe de altă parte, angajarea competență în reafirmarea fundamentelor teologice ale normativei Bisericii; Exercitarea dialogului între experiențele acumulate în <i>practica pastorală</i> și viitoarea activitate pastorală în mijlocul oamenilor și în centrele pastoral-parohiale sau altele pentru formare.
7.2 Obiectivele	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: Formuleze un discurs teologic despre locul dreptului canonic în Biserică; Să distingă în mod critic și apoi să evalueze corect mutațiile recente în practica dreptului canonic; Să fie rezervați în fața unor tendințe de relativizare a prezenței dreptului canonic în Biserică.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Natura și locul dreptului în Biserică	Prelegere și dezbatere	2 ore, M. Pătrașcu, <i>Curs de drept canonic</i> , Iași 2007.
2.	Experiența juridică în Sfânta Scriptură, în Biserica de la începuturi și în Biserica antică I	Prelegere și dezbatere	2 ore, M. Pătrașcu, <i>Curs de drept canonic</i> , Iași 2007.
3.	Experiența juridică în Sfânta Scriptură, în Biserica de la începuturi și în Biserica antică II	Prelegere și dezbatere	2 ore, M. Pătrașcu, <i>Curs de drept canonic</i> , Iași 2007.
4.	Fundamentarea dreptului canonic I	Prelegere și dezbatere	2 ore, M. Pătrașcu, <i>Curs de drept canonic</i> .
5.	Fundamentarea dreptului canonic II	Prelegere și dezbatere	2 ore, M. Pătrașcu, <i>Curs de drept canonic</i> .
6.	Elemente pentru o teologie a dreptului canonic	Prelegere și dezbatere	2 ore, M. Pătrașcu, <i>Curs de drept canonic</i> .

7.	Specificul și caracteristicile dreptului canonic	Prelegere și dezbatere	2 ore, M. Pătrașcu, <i>Curs de drept canonici</i>
8.	Stilul dreptului canonic	Prelegere și dezbatere	2 ore, M. Pătrașcu, <i>Curs de drept canonici</i> .
9.	Izvoarele de producere a dreptului canonic	Prelegere și dezbatere	2 ore, M. Pătrașcu, <i>Curs de drept canonici</i> .
10.	Izvoarele de cunoaștere a dreptului canonic: Primul mileniu	Prelegere și dezbatere	2 ore, M. Pătrașcu, <i>Curs de drept canonici</i> .
11.	Izvoarele de cunoaștere a dreptului canonic: De la reforma gregoriană la Conciliul Tridentin	Prelegere și dezbatere	2 ore, M. Pătrașcu, <i>Curs de drept canonici</i> , Iași 2007.
12.	Izvoarele de cunoaștere a dreptului canonic: De la Conciliul Tridentin la <i>Codex Iuris Canonici</i> din 1917	Prelegere și dezbatere	2 ore, M. Pătrașcu, <i>Curs de drept canonici</i> , Iași 2007.
13.	Izvoarele de cunoaștere a dreptului canonic: De la <i>Codex Iuris Canonici</i> din 1917 la <i>Codex Iuris Canonici</i> din 1983 și la <i>Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium</i> din 1990	Prelegere și dezbatere	2 ore, M. Pătrașcu, <i>Curs de drept canonici</i> , Iași 2007.
14.	Bisericile orientale catolice	Prelegere și dezbatere	2 ore, M. Pătrașcu, <i>Curs de drept canonici</i> .

Bibliografie Referințe principale:M. Pătrașcu, *Curs de drept canonici*, Iași 2007.**Referințe suplimentare:**

Chiappeta L., *Il Codice di Diritto Canonico – Commento giuridico-pastorale*, Napoli 1988; *Codul de drept canonici*, Sapientia, Iași 2004; *Il diritto nel mistero della Chiesa*, I, Roma 1995; G. Ghirlanda, *Il diritto nella Chiesa mistero di communione*, Roma 1990; Paralieu R., *Guide pratique du Code de Droit Canonique. Notes pastorales*, Bourges 1985; I. Tamaș, *Compendiu de drept canonici*, Sapientia, Iași 2013.

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Dezvoltarea istorică a dreptului canonic	Prelegere și problematizări	2 ore, D. Cenalmor – J. Miras, <i>Il diritto della Chiesa</i> , Roma 2005.
2.	Primul mileniu	Prelegere și problematizări	2 ore, D. Cenalmor – J. Miras, <i>Il diritto della Chiesa</i> , Roma 2005.
3.	Dreptul canonici și <i>Corpus Iuris Canonici</i>	Prelegere și problematizări	2 ore, D. Cenalmor – J. Miras, <i>Il diritto della Chiesa</i> , Roma 2005.
4.	Dreptul canonici de la Conciliul Tridentin până la Conciliul I din Vatican	Prelegere și problematizări	2 ore, D. Cenalmor – J. Miras, <i>Il diritto della Chiesa</i> , Roma 2005.
5.	Codul din 1917 - I	Prelegere și problematizări	2 ore, D. Cenalmor – J. Miras, <i>Il diritto</i> .
6.	Codul din 1917 – II	Prelegere și problematizări	2 ore, D. Cenalmor – J. Miras, <i>Il diritto</i> .

7.	Geneza revizuirii Codului	Prelegere și problematizări	2 ore, D. Cenalmor – J. Miras, <i>Il diritto della Chiesa</i> , Roma 2005.
8.	Relevanța canonica a Conciliului al II-lea din Vatican	Prelegere și problematizări	2 ore, D. Cenalmor – J. Miras, <i>Il diritto della Chiesa</i> , Roma 2005.
9.	Legislația postconciliară și elaborarea noului Cod latin I	Prelegere și problematizări	2 ore, D. Cenalmor – J. Miras, <i>Il diritto della Chiesa</i> , Roma 2005.
10.	Legislația postconciliară și elaborarea noului Cod latin II	Prelegere și problematizări	2 ore, D. Cenalmor – J. Miras, <i>Il diritto della Chiesa</i> , Roma 2005.
11.	Caracteristicile generale ale Codului din 1983 – I	Prelegere și problematizări	2 ore, D. Cenalmor – J. Miras, <i>Il diritto della Chiesa</i> , Roma 2005.
12.	Caracteristicile generale ale Codului din 1983 – II	Prelegere și problematizări	2 ore, D. Cenalmor – J. Miras, <i>Il diritto della Chiesa</i> , Roma 2005.
13.	Codul Canoanelor Bisericiilor Orientale I	Prelegere și problematizări	2 ore, D. Cenalmor – J. Miras, <i>Il diritto</i> .
14.	Codul Canoanelor Bisericiilor Orientale II	Prelegere și problematizări	2 ore, D. Cenalmor – J. Miras, <i>Il diritto</i> .

Bibliografie

D. Cenalmor – J. Miras, *Il diritto della Chiesa*, Roma 2005; Chiappetta L., *Il Codice di Diritto Canonico – Commento giuridico-pastorale*, Napoli 1988; *Codul de drept canonic*, Sapientia, Iași 2004; *Il diritto nel mistero della Chiesa*, I, Roma 1995; G. Ghirlanda, *Il diritto nella Chiesa mistero di communione*, Roma 1990; Paralieu R., *Guide pratique du Code de Droit Canonique. Notes pastorales*, Bourges 1985.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Studenții vor fi capabili să identifice și să folosească resursele individuale, ecclaziale, instituționale pentru promovarea normativei Bisericii Romano-Catolice în contextul local românesc.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Prezență și participare activă	Final semestru	50%
10.5 Seminar/ Laborator	Prezentare referat	Pe parcurs	50%
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la toate activitățile desfășurate și elaborarea a minim 75% din cerințele cursului			

Data completării

Titular de curs

Titular de seminar

25.09.2019

Lect. univ. dr. pr. Iosif Iacob

Lect. univ. dr. pr. Iosif Iacob

Data avizării în departament: 30.09.2019

Director de departament: Prof. dr. pr. Iulian Faraoanu

FIŞA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași				
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Romano-Catolică				
1.3 Departamentul	Teologie Romano-Catolică				
1.4 Domeniul de studii	Teologie				
1.5 Ciclul de studii	Licență				
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie romano-catolică pastorală				

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Introducere în psihologia experienței religioase						
2.2 Titularul activităților de curs	Asist. dr. pr. Bejan Piser Ciprian						
2.3 Titularul activităților de seminar	Asist. dr. pr. Bejan Piser Ciprian						
2.4 An de studiu	III	2.5 Semestru	I	2.6 Tip de evaluare	EVP	2.7 Regimul disciplinei*	OB

* OB – Obligatoriu / OP – Optional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care:	3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care:	3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp						Ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele						20
Documentare suplimentară în bibliotecă, sală de audieri						20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri						10
Tutoriat						5
Examinări						3
Alte activități: participări la concerte, spectacole, opere.						0
3.7 Total ore studiu individual						58
3.8 Total ore pe semestru						100
3.9 Număr de credite						4

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	
4.2 De competențe	Cunoașterea problemelor generale pe care le prezintă psihologia și integrarea proceselor psihologice centrale în proiectul formativ personal.

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Participarea obligatorie și activă la curs.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Pregătirea – individual sau în echipă – a unui referat, expunerea lui în plenum, redactarea acestuia în forma printabilă.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Capacitățile de abordare matură a unui discurs – în scris sau vorbit – pe tematica largă a psihologiei religioase; C2. Dobândirea unor concepe clare despre psihicul uman; C3. O viziune clară despre rolul psihologiei în formarea umană; C4. Capacități necesare în relaționarea cu celelalte persoane.
Competențe transversale	CT1. Observarea atentă, prin folosirea mijloacelor interdisciplinare, a fenomenelor importante atât în viața individuală, cât și în cea comunitară; CT2. Atenția față de abordarea diferitelor situații în cheie metodologică specific teologică, dar și în confruntare cu datele oferite în domeniul de alte discipline, teologice sau socio-umane etc.; CT3. Promovarea activităților și inițiativelor de formare a creștinilor pentru societate, venite din partea altor organisme formative, astă într-un dialog constructiv și o colaborare deschisă;

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul	Asimilarea cunoștințelor generale despre psihologie; Abordarea responsabilă a activităților pastorale de formare a membrilor comunității bisericești; Cultivarea simțului discernământului față de diferențele chemări în Biserică.
7.2 Obiective	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: Formuleze un discurs despre importanța psihologiei în formarea persoanei umane; Să distingă în mod critic și apoi să evalueze corect mutațiile recente în practica religioasă; Să fie rezervați în fața unor tendințe de relativizare a persoanei umane.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Psihologia și formarea – documentele Bisericii referitoare la aportul științelor umane în formarea viitorilor preoți	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	3 ore, A. Vergote, <i>Psycologie religieuse</i> , Dessart, Bruxelles 1966.
2.	Psihologia dinamică – structură	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, A. Cosmovici, <i>Psihologie generală</i> , Polirom, Iași 1996.
3.	Nivelurile psihicului uman	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, A. Cosmovici, <i>Psihologie generală</i>
4.	Mecanismele de apărare	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	4 ore, A. Cosmovici, <i>Psihologie generală</i>
5.	Motivația condiției umane	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	4 ore, A. Manenti - A. Cencini, <i>Psicologia e formazione</i> , Dehoniane, Bologna 2003 ¹²
6.	Procesele afective	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	4 ore, A. Manenti - A. Cencini, <i>Psicologia e formazione</i>

7.	Conflictul și adaptarea	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	4 ore, A. Manenti - A. Cencini, <i>Psicologia e formazione</i>
8.	Decizia voluntară	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	3 ore, A. Manenti - A. Cencini, <i>Psicologia e formazione</i>
9.	Personalitatea	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, A. Manenti - A. Cencini, <i>Psicologia e formazione</i>

Bibliografie:

A. Manenti - A. Cencini, *Psicologia e formazione*, Dehoniane, Bologna 2003¹²; A. Tucicov-Bogdan, *Psihologie generală și psihologie socială*, Ed. Didactică și Pedagogică, București 1973; A. Vergote, *Psycologie religieuse*, Dessart, Bruxelles 1966; A. Cosmovici, *Psihologie generală*, Polirom, Iași 1996; A. Ronco, *Introduzione alla psicologia*, Libreria Ateneo Salesiano, Roma 19915.

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Psihologia și formarea – documentele Bisericii referitoare la aportul științelor umane în formarea viitorilor preoți	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	3 ore, A. Vergote, <i>Psycologie religieuse</i> , Dessart, Bruxelles 1966.
2.	Psihologia dinamică – structură	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, A. Cosmovici, <i>Psihologie generală</i> , Polirom, Iași 1996.
3.	Nivelurile psihicului uman	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	1 oră, A. Cosmovici, <i>Psihologie generală</i>
4.	Mecanisme de apărare	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	1 oră, A. Cosmovici, <i>Psihologie generală</i>
5.	Motivația condiției umane	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, A. Manenti - A. Cencini, <i>Psicologia e formazione</i> , Dehoniane, Bologna 2003 ¹²
6.	Procesele afective	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	1 oră, A. Manenti - A. Cencini, <i>Psicologia e formazione</i>
7.	Conflictul și adaptarea	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	1 oră, A. Manenti - A. Cencini, <i>Psicologia e formazione</i>
8.	Decizia voluntară	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	1 oră, A. Manenti - A. Cencini, <i>Psicologia e formazione</i>
9.	Personalitatea	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, A. Manenti - A. Cencini, <i>Psicologia e formazione</i>

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Studentii vor fi capabili să identifice și să folosească resursele individuale, ecclaziale, instituționale pentru promovarea unei culturi creștine bazate pe învățatura Bisericii Romano-Catolice în contextul local românesc.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Prezență și participare activă	Final semestru	50%
10.5 Seminar/ Laborator	Prezentare referat	Pe parcurs	50%
10.6 Standard minim de performanță	Participarea la toate activitățile desfășurate și elaborarea a minim 75% din cerințele cursului		

Data completării

Titular de curs

Titular de seminar

23.09.2019

Asist. dr. pr. Bejan Piser Ciprian

Asist. dr. pr. Bejan Piser Ciprian

Data avizării în departament

Director de departament

Prof. dr. pr. Iulian Faraoanu

30.09.2019

FIŞA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași				
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Romano-Catolică				
1.3 Departamentul	Teologie Romano-Catolică				
1.4 Domeniul de studii	Teologie				
1.5 Ciclul de studii	Licență				
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie romano-catolică pastorală				

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Patrologia și patristica: Părinții orientali						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. univ. dr. pr. Fabian Dobos						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. univ. dr. pr. Fabian Dobos						
2.4 An de studiu	III	2.5 Semestru	I	2.6 Tip de evaluare	EVP	2.7 Regimul disciplinei*	OP

* OB – Obligatoriu / OP – Optional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care:	3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care:	3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp						
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele						
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren						
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri						
Tutoriat						
Examinări						
Alte activități						
3.7 Total ore studiu individual						
3.8 Total ore pe semestru						
3.9 Număr de credite						

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Un curs de istorie a Bisericii din epoca antică
4.2 De competențe	Abilitatea de contextualizare a autorilor studiați în epoca antichității creștine

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Participarea obligatorie și activă la curs.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Pregătirea – individual sau în echipă – a unui referat, expunerea lui în plenum, redactarea acestuia în forma printabilă.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C1. Cunoașterea, înțelegerea și utilizarea unor concepte fundamentale ale științei patristice, precum și a principiilor și metodelor utilizate în domeniul studiat;</p> <p>C2. Capacitatea de a identifica sursele de informații, de a analiza și intrepreta date din contexte profesionale și din literatura de specialitate;</p> <p>C3. Capacitatea de comunicare efectivă orală și scrisă în domeniul de specialitate în cel puțin o limbă de circulație internațională;</p> <p>C4. Capacitatea de a folosi concepte și ideile teologice într-o manieră adecvată și de a le aplica realităților prezente, interpretându-le și transmițând mai departe cunoștințele dobândite.</p> <p>C5. Capacitatea de cercetare științifică și de documentare în domeniu.</p>
Competențe transversale	<p>CT1. Capacitatea de a folosi cunoștințele patristice în activitățile culturale și pastorale.</p> <p>CT2. Capacitatea de însușire rapidă a conceptelor noi ce apar în diferitele științe teologice.</p> <p>CT3. Abilitatea de a înțelege, interpreta și aplica cunoașterea vieții, operelor și învățăturii Sfinților Părinți pentru transmiterea vie și fidelă a credinței Bisericii în cadrul unui dialog constructiv cu lumea actuală.</p>

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	I) formarea capacității de a ilustra contribuția dată de Părinții Bisericii pentru transmiterea fidelă a adevărurilor revelate; II) analiza Părinților Bisericii drept martori privilegiați ai Tradiției; III) cunoașterea vieții, operelor și gândirii Sfinților Părinți; IV) asimilarea bogăției culturale, spirituale și apostolice a Părinților Bisericii; V) situarea în propriul context istoric al activității literare și pastorale a Sfinților Părinți.
7.2 Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Explice noțiunile fundamentale ale teologiei părinților orientali ▪ Descrie contribuția specifică a fiecărui părinte al Bisericii la aprofundarea credinței. ▪ Individualizeze operele principale ale autorilor studiați și să le precizeze structura.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Perioada de aur a patristicii: de la Niceea la Calcedon	prelegerea, problematizare, demonstrație	2 ore; D.G. Pătrascu, <i>Patrologie și patristică II</i>
2.	Arius	prelegerea, problematizare, demonstrație	2 ore; D.G. Pătrascu, <i>Patrologie și patristică II</i>
3.	Atanaziu din Alexandria	prelegerea, problematizare	2 ore; D.G. Pătrascu, <i>Patrologie și patristică II</i>
4.	Părinții capadocieni: Vasile cel Mare	prelegerea, problematizare, demonstrație	2 ore; D.G. Pătrascu, <i>Patrologie și patristică II</i>
5.	Vasile cel Mare: opere și teologia	prelegerea, demonstrație	2 ore; D.G. Pătrascu, <i>Patrologie și patristică II</i>
6.	Grigore din Nazianz: viața și operele	prelegerea, demonstrație	2 ore; D.G. Pătrascu, <i>Patrologie și patristică II</i>

7.	Grigore din Nazianz: tematici teologice	prelegerea, demonstrație	2 ore; D.G. Pătrascu, <i>Patrologie și patristică II</i>
8.	Grigore de Nyssa: viața și operele	prelegerea, problematizare	2 ore; D.G. Pătrascu, <i>Patrologie și patristică II</i>
9.	Grigore de Nyssa: tematici teologice	prelegerea, problematizare	2 ore; D.G. Pătrascu, <i>Patrologie și patristică II</i>
10.	Efrem Sirul	prelegerea, problematizare	2 ore; D.G. Pătrascu, <i>Patrologie și patristică II</i>
11.	Ciril de Ierusalim	prelegerea, problematizare	2 ore; D.G. Pătrascu, <i>Patrologie și patristică II</i>
12.	Ioan Crizostom	prelegerea, problematizare	2 ore; D.G. Pătrascu, <i>Patrologie și patristică II</i>
13.	Ciril de Alexandria	prelegerea, problematizare,	2 ore; suport curs
14.	Ioan Damaschinul	prelegere, problematizare,	2 ore; suport curs

Bibliografie

Referințe principale:

B. Altaner, *Patrologia*, Marietti, Casole 1976; P.F. Beatrice, *I Padri de la Chiesa*, San Gaetano, Vicenza 1983; I.M. Bota, *Patrologia*, Viața Creștină, Cluj-Napoca 2002; A. Hamman, *Părinții Bisericii*, Sapientia, Iași 2005; B.C. Maritano, *Introduzione ai Padri della Chiesa*, SEI, Torino 1990; D. G. Pătrașcu, *Patrologie și Patristică*, II, Serafica, Roman 2008; J. Quasten, *Patrologia*, Marietti, Casale 1980; G. Peters, *I Padri della Chiesa*, II, Borla, Roma 1984.

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Consecințele edictului de la Milano asupra dezvoltării literaturii creștine antice	prelegerea, problemizare, dezbatere,	2 ore; C. Moreschini – E. Norelli, <i>Istoria literaturii vechi</i> , II/1
2.	Arius și Alexandru de Alexandria	prelegere, problemizare, dezbatere,	2 ore; C. Moreschini – E. Norelli, <i>Istoria literaturii vechi</i> , II/1
3.	<i>Vita Antonii</i> a lui Atanaziu de Alexandria	prelegerea, dezbatere,	2 ore; C. Moreschini – E. Norelli, <i>Istoria literaturii vechi</i> , II/1
4.	Civilizația și cultura Capadociei	prelegerea, problemizare, dezbatere,	2 ore; C. Moreschini – E. Norelli, <i>Istoria literaturii vechi</i> , II/1
5.	„Împotriva lui Eunomiu” de Vasile cel Mare	prelegerea, problemizare, dezbatere,	2 ore; C. Moreschini – E. Norelli, <i>Istoria literaturii vechi</i> , II/1
6.	Preoția la Grigore din Nazianz	prelegerea, problemizare, dezbatere,	2 ore; C. Moreschini – E. Norelli, <i>Istoria literaturii vechi</i> , II/1
7.	Terminologia trinitară a lui Grigore din Nazianz	prelegerea, problemizare, dezbatere,	2 ore; C. Moreschini – E. Norelli, <i>Istoria literaturii vechi</i> , II/1

8.	Raportul filozofie-teologie la Grigore de Nyssa	prelegerea, problematizare, dezbatere,	2 ore; C. Moreschini – E. Norelli, <i>Istoria literaturii vechi</i> , II/1
9.	Grigore de Nyssa și teologia sa mistică	prelegerea, problematizare, dezbatere,	2 ore; C. Moreschini – E. Norelli, <i>Istoria literaturii vechi</i> , II/1
10.	Imnele despre Paradis ale lui Efrem Sirul	prelegerea, problematizare, dezbatere,	2 ore; D.G. Pătrascu, <i>Patrologie și patristică</i> II
11.	Catehezele mistagogice ale lui Ciril de Ierusalim	prelegerea, problematizare, dezbatere,	2 ore; C. Moreschini – E. Norelli, <i>Istoria literaturii vechi</i> , II/1
12.	Doctrina socială a lui Ioan Crizostom	prelegerea, dezbatere,	2 ore; C. Moreschini – E. Norelli, <i>Istoria literaturii vechi</i> , II/1
13.	Erezia nestoriană și răspunsul lui Ciril de Alexandria	prelegerea, problematizare, dezbatere,	2 ore;; suport curs
14.	Cultul icoanelor la Ioan Damaschinul	prelegere, problematizare, dezbatere,	2 ore; suport curs

Bibliografie

B. Altaner, *Patrologia*, Marietti, Casole 1976; P.F. Beatrice, *I Padri de la Chiesa*, San Gaetano, Vicenza 1983; I.M. Bota, *Patrologia*, Viața Creștină, Cluj-Napoca 2002; A. Hamman, *Părinții Bisericii*, Sapientia, Iași 2005; B.C. Maritano, *Introduzione ai Padri della Chiesa*, SEI, Torino 1990; C. Moreschini – E. Norelli, *Istoria literaturii vechi grecești și latine*, II/1, Polirom, Iași 2004; D. G. Pătrașcu, *Patrologie și Patristică*, II, Serafica, Roman 2006; J. Quasten, *Patrologia*, Marietti, Casale 1980; G. Peters, *I Padri della Chiesa*, II, Borla, Roma 1984.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Studenții vor fi capabili să identifice și să folosească resursele individuale și comunitare pentru elaborarea unor strategii pentru a face mai cunoscut mesajul și gândirea Sfinților Părinți.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Participare, implicare activă	Examen oral	60%
10.5 Seminar/ Laborator	Elaborarea și prezentarea unei lucrări	Lucrare scrisă	40%
10.6 Standard minim de performanță: participarea la minim 70% din activitățile desfășurate și elaborarea a minim 50% din cerințele cursului.			

Data completării

Titular de curs

Titular de seminar

23.09.2019

Lect. univ. dr. pr. Fabian Doboș

Lect. univ. dr. pr. Fabian Doboș

Data avizării în departament: 30.09.2019

Director de departament: Prof. dr. pr. Iulian Faraoanu

FIŞA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași						
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Romano-Catolică						
1.3 Departamentul	Teologie Romano-Catolică						
1.4 Domeniul de studii	Teologie						
1.5 Ciclul de studii	Licență						
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie romano-catolică pastorală						

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Istoria Bisericii Catolice din România						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. pr. Emil Dumea						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. univ. dr. pr. Emil Dumea						
2.4 An de studiu	III	2.5 Semestru	I	2.6 Tip de evaluare	EVP	2.7 Regimul disciplinei*	F

* OB – Obligatoriu / OP – Optional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	din care:	3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	din care:	3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp						Ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele						20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren						10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri						10
Tutoriat						4
Examinări						3
Alte activități						0
3.7 Total ore studiu individual						47
3.8 Total ore pe semestru						75
3.9 Număr de credite						3

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	
	Definirea conceptelor, teoriilor și a metodelor teologiei fundamentale.
4.2 De competențe	Utilizarea cunoștințelor de bază în explicarea și interpretarea situației pastorale a credincioșilor. Elaborarea de proiecte inovative de intervenție la nivel comunitar

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Participarea obligatorie și activă la curs.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Pregătirea – individual sau în echipă – a unui referat, expunerea lui în plenum, redactarea acestuia în forma printabilă.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Capacitățile de abordare matură a unui discurs – în scris sau vorbit – pe tematica largă a istoriei Bisericii Catolice din România; C2. Dobândirea unor concepe clare despre istoricitatea bisericii; C3. O viziune clară despre structura de organizare și funcționare a bisericii catolice în România; C4. Capacități necesare în prezentarea istoriei bisericii catolice din țara noastră; C5. Aprofundarea și expunerea argumentelor istorice în favoarea instituțiilor catolice din România.
Competențe transversale	CT1. Observarea atentă, prin folosirea mijloacelor interdisciplinare, a fenomenelor importante atât în viața individuală, cât și în cea comunitară; CT2. Atenția față de abordarea diferitelor situații în cheie metodologică specific istorică, dar și în confruntare cu datele oferite în domeniul de alte discipline, teologice sau socio-umane etc.; CT3. Promovarea activităților și inițiativelor de formare a creștinilor pentru societate, venite din partea altor organisme formative, într-un dialog constructiv și o colaborare deschisă; CT4. Exercitarea spiritului critic și constructiv în fața fenomenelor semnificative legate de actualitatea Bisericii Catolice din România.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	Asimilarea profundă, la nivel personal, a cunoștințelor despre Biserica Catolică din România; Deprinderea didactică și pastorală în expunerea competentă și credibilă a cunoștințelor asimilate; Abordarea responsabilă a mutațiilor care, pe de o parte afectează negativ Biserica și, pe de altă parte, angajarea competentă în abordarea mutațiilor favorabile Bisericii; Exercitarea dialogului între experiențele acumulate în <i>practica pastorală</i> și viitoarea activitate pastorală în mijlocul oamenilor și în centrele pastoral-parohiale sau altele pentru formare.
7.2 Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: Formuleze un discurs istorico-teologic despre importanța Bisericii în societatea românească; Să distingă în mod critic și apoi să evalueze corect mutațiile recente în viața Bisericii Catolice din România;

8. Continut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Începuturile creștinismului pe teritoriul României	prelegere, problematizare, dezbatere, demonstrație	1 oră, Emil Dumea, Istoria Bisericii Catolice din Moldova, Iași 2006.
2.	Organizarea creștinismului antic din România	prelegere, problematizare, dezbatere, demonstrație	1 oră, Emil Dumea, Istoria Bisericii Catolice din Moldova, Iași 2006
3.	Martiri și monumente istorice, arhitecturale, epigrafice, literare ale creștinismului antic pe teritoriul României	prelegere, problematizare, dezbatere, demonstrație	1 oră, Emil Dumea, Istoria Bisericii Catolice din Moldova, Iași 2006
4.	Trecerea de la antichitate la Evul Mediu în creștinismul românesc	prelegere, problematizare, dezbatere, demonstrație	1 oră, Emil Dumea, Istoria Bisericii Catolice din Moldova, Iași 2006.

5.	Primele episcopii pe teritoriul României	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	1 oră, Emil Dumea, Istoria Bisericii Catolice din Moldova, Iași 2006
6.	Episcopia cumanilor	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	1 oră, Emil Dumea, Istoria Bisericii Catolice din Moldova, Iași 2006.
7.	Episcopia de Siret	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	1 oră, Emil Dumea, Istoria Bisericii Catolice din Moldova, Iași 2006.
8.	Episcopia de Baia	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	1 oră, Emil Dumea, Istoria Bisericii Catolice din Moldova, Iași 2006
9.	Episcopia de Bacău	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	1 oră, Emil Dumea, Istoria Bisericii Catolice din Moldova, Iași 2006.
10.	Vicariatul Apostolic al Moldovei	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	1 oră, Emil Dumea, Istoria Bisericii Catolice din Moldova, Iași 2006
11.	Episcopia de Iași	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Emil Dumea, Istoria Bisericii Catolice din Moldova.
12.	Viața de credință a catolicilor din Moldova	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	1 oră, Emil Dumea, Istoria Bisericii Catolice din Moldova, Iași 2006
13.	Biserica Catolică din Moldova în perioada comunistă	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	1 oră, Emil Dumea, Istoria Bisericii Catolice din Moldova, Iași 2006
14.	Biserica Catolică din Moldova în perioada contemporană	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	1 oră, Emil Dumea, Istoria Bisericii Catolice din Moldova, Iași 2006
Bibliografie Referințe principale: Emil Dumea, <i>Istoria Bisericii Catolice din Moldova</i> , Iași 2006. Referințe suplimentare: Emil Dumea, Catolicismul din Moldova în secolul al XVIII-lea; Emil Dumea, Scrieri și presă catolică în Moldova. Diferite studii sau articole despre catolicismul în România pe site-ul personal: emildumea.ro			

8. Continut

8.1	Seminar	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Începuturile creștinismului pe teritoriul României	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	1 oră, Emil Dumea, Istoria Bisericii Catolice din Moldova, Iași 2006
2.	Organizarea creștinismului antic din România	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	1 oră, Emil Dumea, Istoria Bisericii Catolice din Moldova, Iași 2006

3.	Martiri și monumente istorice, arhitecturale, epigrafice, literare ale creștinismului antic pe teritoriul României	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	1 oră, Emil Dumea, Istoria Bisericii Catolice din Moldova, Iași 2006
4.	Trecerea de la antichitate la Evul Mediu în creștinismul românesc	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	1 oră, Emil Dumea, Istoria Bisericii Catolice din Moldova, Iași 2006
5.	Primele episcopii pe teritoriul României	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	1 oră, Emil Dumea, Istoria Bisericii Catolice din Moldova, Iași 2006
6.	Episcopia cumanilor	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	1 oră, Emil Dumea, Istoria Bisericii Catolice din Moldova.
7.	Episcopia de Siret	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	1 oră, Emil Dumea, Istoria Bisericii Catolice din Moldova.
8.	Episcopia de Baia	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	1 oră, Emil Dumea, Istoria Bisericii Catolice din Moldova.
9.	Episcopia de Bacău	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	1 oră, Emil Dumea, Istoria Bisericii Catolice din Moldova.
10.	Vicariatul Apostolic al Moldovei	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	1 oră, Emil Dumea, Istoria Bisericii Catolice din Moldova.
11.	Episcopia de Iași	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	1 oră, Emil Dumea, Istoria Bisericii Catolice din Moldova.
12.	Viața de credință a catolicilor din Moldova	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	1 oră, Emil Dumea, Istoria Bisericii Catolice din Moldova.
13.	Biserica Catolică din Moldova în perioada comunistă	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	1 oră, Emil Dumea, Istoria Bisericii Catolice din Moldova.
14.	Biserica Catolică din Moldova în perioada contemporană	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	1 oră, Emil Dumea, Istoria Bisericii Catolice din Moldova.

Bibliografie Referințe principale:

2 ore, Emil Dumea, Istoria Bisericii Catolice din Moldova, Iași 2006.

Referințe suplimentare:

Emil Dumea, Catolicismul din Moldova în secolul al XVIII-lea; Emil Dumea, Scrieri și presă catolică în Moldova.

Diferite studii sau articole despre catolicismul în România pe site-ul personal:
emildumea.ro

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Studenții vor fi capabili să identifice și să folosească resursele individuale, ecleziale, instituționale pentru promovarea unei culturi creștine bazate pe învățatura Bisericii Romano-Catolice în contextul local românesc.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Prezență și participare activă	Final semestru Evaluare parțială	50% 50%
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la toate activitățile desfășurate și elaborarea a minim 75% din cerințele cursului			

Data completării

Titular de curs

Titular de seminar

23.09.2019

Prof. univ. dr. pr. Emil Dumea

Prof. univ. dr. pr. Emil Dumea

Data avizării în departament

Director departament: Prof. univ. dr. Iulian Faraoanu

30.09.2019

FIŞA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași				
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Romano - Catolică				
1.3 Departamentul	Teologie Romano - Catolică				
1.4 Domeniul de studii	Teologie				
1.5 Ciclul de studii	Licență				
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie Romano – Catolică Pastorală				

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Practică pedagogică						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. Blînda Fulvina						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. Blînda Fulvina						
2.4 An de studiu	III	2.5 Semestrul	I	2.6 Tip de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei*	F

* OB – Obligatoriu / OP – Optional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care:	3.2 curs	0	3.3 seminar/laborator	3
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care:	3.5 curs	0	3.6 seminar/laborator	42
Distribuția fondului de timp						ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și notite						5
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren						5
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri						5
Tutoriat						5
Examinări						8
Alte activități: exersări practice						5
3.7 Total ore studiu individual						33
3.8 Total ore pe semestru						75
3.9 Număr de credite						3

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	- Cunoștințe fundamentale de psihologie, pedagogie, metodica predării; - Cunoștințe științifice fundamentale din domeniul religios.
4.2 De competențe	- Competențe de proiectare didactică a activităților instructiv-educative; - Competențe de observare și analiză a activităților didactice desfășurate în condiții reale, întâlnite într-o unitate de învățământ; - Definirea termenilor, noțiunilor și strategiilor specifice didacticii predării religiei; - Utilizarea cunoștințelor de bază în alcătuirea macroproiectării și microproiectării întregului demers didactic în învățământul preuniversitar.

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a practicii pedagogice	- Participarea obligatorie și activă la orele de asistență, susținerea orelor de probă și a orei finale.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> - Alcătuirea unui portofoliu care să cuprindă toate materialele primite, vizualizate și dezbatute la seminariile disciplinelor din modul: caietul de practică, planificarea materiei, proiecte de lecții, proiect de activitate educativă, alte modele de documente școlare; - Vizitarea unei unități școlare în toate compartimentele (didactice, nedidactice și auxiliare) pentru a surprinde pulsul real al desfășurării activităților.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	CP1. Definirea și utilizarea conceptelor și a procedeelor specifice predării disciplinei religie; CP2.dezvoltarea capacitaților de proiectare și organizare a activităților didactice pentru disciplina religie; CP3. Formarea aptitudinilor teoretice și practice de identificare și utilizare a mijloacelor, procedeelor și metodelor specifice educației religioase; CP4. Interpretarea și explicarea principalelor teorii ale învățării, a conținuturilor specifice și a curriculumului disciplinei predate, precum și a principalelor orientări metodologice; CP5. Utilizarea integrată a cunoștințelor teoretico-metodice privind funcționarea eficientă a grupului/clasei de elevi. CP6. Utilizarea cunoștințelor de specialitate, psihopedagogice și metodologice în realizarea activităților instructiv-educative din învățământul preșcolar, primar și gimnazial; CP7. Desfășurarea activităților instructiv-educative conform prevederilor curriculare, utilizând modelele instructiv-educative și metodologiile de bază specifice procesului de educație și formare; CP8. Adaptarea și aplicarea principiilor și modelelor de proiectare a activităților educaționale în funcție de grupul țintă; CP9. Aplicarea unor strategii evaluative menite să asigure obiectivitate în aprecierea competențelor elevilor din învățământul preuniversitar; CP10. Elaborarea unor instrumente și/sau probe de evaluare diferențiată a rezultatelor procesului de învățare.
Competențe transversale	CT1. Observarea atentă, prin folosirea mijloacelor interdisciplinare, a termenilor și noțiunilor importante atât în viața individuală, cât și în cea colectivă; CT2. Abordarea diferitelor situații în cheie metodologică specific religioasă, dar și în confruntare cu datele oferite de alte discipline, psihologie, pedagogie etc.; CT3. Exercitarea spiritului critic-constructiv în fața manifestărilor semnificative legate de statutul orei de religie în trunchiul comun; CT4. Corelarea cunoștințelor acumulate la nivelul standardelor educaționale în spiritul concepției moderne a programei de învățământ; CT5. Atitudinea responsabilă față de domeniul didactic-științific. CT6. Aplicarea principiilor și a normelor de deontologie profesională, fundamentate pe opțiuni valorice specifice specialistului în științele educației. CT7. Cooperarea eficientă în echipe de lucru profesionale, interdisciplinare, specifice desfășurării proiectelor și programelor din domeniul științelor educației. CT8. Utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare pe tot parcursul vieții, în vederea formării și dezvoltării profesionale continue.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiecti	OG1. Formarea și dezvoltarea capacitaților de a asimila, a înțelege, a interpreta și argumenta specificul educației religioase la nivelul procesului instructiv-educativ, în contextul noilor paradigme educaționale;
--------------------	---

7.2 Obiectivele specifice	<p>OG2. Deprinderea didactică în expunerea competență și credibilă a cunoștințelor assimilate pentru a găsi soluții în creșterea eficienței educației, prin asigurarea condițiilor de activizare a lor;</p> <p>OG3. Asimilarea cunoștințelor referitoare la operarea critică a termenilor specifici domeniului religiei, în îndeplinirea rolurilor profesionale didactice;</p> <p>OG4. Familiarizarea cu activitățile educative din școală și cu documentele curriculare oficiale, precum și cu cele elaborate de școală;</p> <p>OG5. Cunoașterea organizării și funcționării unei unități de învățământ preuniversitar;</p> <p>OG6. Formarea deprinderilor de a realiza proiectarea didactică prin valorificarea cunoștințelor dobândite anterior;</p> <p>OG7. Formarea abilităților practice prin activități didactice de probă și finale, cât și prin participarea la activitățile extrașcolare;</p> <p>OG8. Identificarea particularităților procesului instructiv-educativ din învățământul preuniversitar;</p>
	<p>OS1. Dezvoltarea capacitaților de proiectare și organizare a activităților didactice pentru disciplina religie;</p> <p>OS2. Formarea aptitudinilor teoretice și practice de identificare și utilizare a mijloacelor și metodelor specifice educației religioase;</p> <p>OS3. Distingerea și aplicarea logică a acțiunilor în rezolvarea situațiilor de la clasă prin pregătirea și desfășurarea orelor;</p> <p>OS4. Pregătirea pentru cariera didactică prin conformarea planurilor de învățământ noului curriculum și reorganizarea instituțională.</p> <p>OS5. Cunoașterea și utilizarea documentelor școlare: planuri cadru, programe școlare, macroproiectări, microprouiectări, manuale, auxiliare, etc.;</p> <p>OS6. Adevararea conținuturilor și demersurilor didactice la particularitatele de vîrstă ale elevilor;</p> <p>OS7. Construirea demersurilor didactice interactive prin adevararea strategiilor didactice la conținuturi, precum și capacitatea de a construi un climat educativ stimulativ și eficient;</p> <p>OS8. Elaborarea instrumentelor de evaluare în funcție de obiectivele sau competențele vizate;</p> <p>OS9. Cunoașterea și utilizarea corectă a principalelor metode de învățământ utilizate în predarea disciplinelor de specialitate;</p> <p>OS10. Înțelegerea modului de formulare a obiectivelor generale și a celor operaționale/competențelor pentru disciplinele de specialitate;</p> <p>OS11. Caracterizarea modului de organizare/funcționare a unității de învățământ, pe principalele tipuri de activități: de conducere, metodică/perfecționare, de consiliere și orientare;</p> <p>OS12. Precizarea etapelor activităților didactice și a acțiunilor care au loc, în succesiunea lor, la toate lecțiile sau la alte forme de activități asistate;</p> <p>OS13. Identificarea principalelor competențe, responsabilități pe care le presupune profesia didactică;</p> <p>OS14. Aprecierea gradului de adevarare a metodelor și mijloacelor de învățământ utilizate, în raport cu situația educațională existentă;</p> <p>OS15. Completarea Fișei de asistență, verificarea Caietului de practică pedagogică, a Proiectului de unitate de învățare, a Proiectului de lecție, Programei școlare;</p> <p>OS16. Proiectarea, realizarea/intocmirea/elaborarea unei sevențe didactice, a unei lecții, a unui sistem de lecții/unitate de învățare;</p> <p>OS17. Autoevaluarea și evaluarea lecției proiectate, pregătite și susținute.</p>

8. Conținut

8.1	Seminar/practică pedagogică	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Studiul documentelor ce reglementează activitatea instructiv-educativă la nivelul școlii, consemnarea datelor semnificative în caietul de practică pedagogică a) documente curriculare:	prelegherea, problematizarea, dezbaterea, conversația, comparația	3 ore Constantin Cucoș, <i>Educația religioasă. Repere teoretice și metodice</i> , Polirom, Iași, 1999.

	<ul style="list-style-type: none"> - planul cadru de învățământ; - schemele orare; - programele pentru predarea disciplinelor de învățământ; - îndrumare, ghiduri pentru aplicarea planului cadru și a programelor; b) documente de management educational:<ul style="list-style-type: none"> - planul de dezvoltare al instituției; - planul managerial al consiliului de administrație; - regulamentul de funcționare a instituției; - regulamentul de ordine interioară; c) documente de proiectare a activității instructiv-educative:<ul style="list-style-type: none"> - proiectările anuale, semestriale, pe unități de învățare; - proiectele de lecții pentru lecții demonstrative; d) documentele comisiei metodice:<ul style="list-style-type: none"> - planificarea activității metodice; - materiale prezentate în comisia metodica.		Cristina Neamțu, Alois Gherghuț, <i>Psihopedagogie specială</i> , Editura Polirom, Iași, 2000;
2.	<p>Asistența activităților instructiv-educative la clasă, a activităților de formare continuă, analiza acestora, consemnarea observațiilor în caietul de practică pedagogică:</p> <ul style="list-style-type: none"> - activități susținute de cadrele didactice; - activități susținute de studenții practicanți; - activități ale comisiei metodice și alte activități de perfecționare; - activități cu părinții, activități extrașcolare.	prelegerea, problematizarea, dezbaterea, conversația, comparația	<p>10 ore</p> <p>Constantin Cucoș, <i>Educația religioasă. Repere teoretice și metodice</i>, Polirom, Iași, 1999.</p> <p>Cristina Neamțu, Alois Gherghuț, <i>Psihopedagogie specială</i>, Editura Polirom, Iași, 2000;</p> <p>Sebastian Șebu, Monica Opris, Dorin Opris, <i>Metodica predării religiei</i>, Editura Reîntregire, Alba Iulia, 2000;</p> <p>Vincențiu Pal, <i>Metodica predării religiei la îndemâna dascălilor</i>, Editura ARCB, București, 2008.</p> <p>Manualele de religie cult romano - catolic</p>
3.	<p>Proiectarea și elaborarea unor materiale necesare organizării și desfășurării activităților didactice și educative:</p> <p>a) materiale legate de activitatea directă la clasă:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proiectarea anuală, pe unități de învățare la disciplina religie (diferită pentru fiecare semestrul de practică); - proiecte de lecții pentru toate activitățile susținute; - seturi de materiale didactice pentru disciplina religie la clasele unde se efectuează practica;	prelegerea, problematizarea, dezbaterea, conversația, comparația	<p>3 ore</p> <p>Constantin Cucoș, <i>Psihopedagogie pentru examene de definitivare și grade didactice</i>, Editura Polirom, Iași, 1998;</p> <p>Sebastian Șebu, Monica Opris, Dorin Opris, <i>Metodica predării religiei</i>, Editura Reîntregire, Alba Iulia, 2000;</p>

			Vincențiu Pal, <i>Metodica predării religiei la îndemâna dascălilor</i> , Editura ARCB, București, 2008. Manualele de religie cult romano - catolic
4.	Proiectarea și elaborarea unor materiale necesare organizării și desfășurării activităților didactice și educative: b) materiale ce ilustrează activitatea desfășurată pentru cunoașterea și caracterizarea psihopedagogică a elevului: - fișă/protocol de observație a unui elev; - probe psihologice aplicate și interpretarea lor; c) susținerea, autoevaluarea și evaluarea lecțiilor de probă: - proiectarea și susținerea lecțiilor de probă la clase și discipline diferite; - completarea fișelor de observații pentru lecțiile/activitățile asistate; - autoevaluarea activităților susținute, pe baza criteriilor de evaluare a lecției; - analiza și evaluarea activităților susținute de colegi, pe baza observațiilor consemnate în fișele de observație.	prelegerea, problematizarea, dezbaterea, conversația, comparația	2 ore Constantin Cucuș, <i>Psihopedagogie pentru examene de definitivare și grade didactice</i> , Editura Polirom, Iași, 1998; Sebastian Şebu, Monica Opriș, Dorin Opriș, <i>Metodica predării religiei</i> , Editura Reîntregire, Alba Iulia, 2000; Vincențiu Pal, <i>Metodica predării religiei la îndemâna dascălilor</i> , Editura ARCB, București, 2008. Manualele de religie cult romano - catolic
5.	Proiectarea și elaborarea unor materiale necesare organizării și desfășurării activităților didactice și educative: c) susținerea, autoevaluarea și evaluarea lecțiilor de probă: - proiectarea și susținerea lecțiilor de probă la clase și discipline diferite; - completarea fișelor de observații pentru lecțiile/activitățile asistate; - autoevaluarea activităților susținute, pe baza criteriilor de evaluare a lecției; - analiza și evaluarea activităților susținute de colegi, pe baza observațiilor consemnate în fișele de observație.	prelegerea, problematizarea, dezbaterea, conversația, comparația	3 ore Constantin Cucuș, <i>Psihopedagogie pentru examene de definitivare și grade didactice</i> , Editura Polirom, Iași, 1998; Sebastian Şebu, Monica Opriș, Dorin Opriș, <i>Metodica predării religiei</i> , Editura Reîntregire, Alba Iulia, 2000; Vincențiu Pal, <i>Metodica predării religiei la îndemâna dascălilor</i> , Editura ARCB, București, 2008. Manualele de religie cult romano - catolic
7.	Desfășurarea metodică a lecției – aplicații	prelegerea, problematizarea, dezbaterea, conversația, comparația	10 ore Constantin Cucuș, <i>Psihopedagogie pentru examene de definitivare și grade didactice</i> , Editura Polirom, Iași, 1998; Sebastian Şebu, Monica Opriș, Dorin Opriș, <i>Metodica predării</i>

			<i>religiei</i> , Editura Reîntregire, Alba Iulia, 2000; Vincențiu Pal, <i>Metodica predării religiei la îndemâna dascălilor</i> , Editura ARCB, București, 2008. Manualele de religie cult romano - catolic
8.	Metode didactice folosite în predarea lecției	prelegerea, dezbaterea, conversația, comparația	1 oră Constantin Cucoș, <i>Psihopedagogie pentru examene de definitivare și grade didactice</i> , Editura Polirom, Iași, 1998; Ioan Cerghit, <i>Metode de învățământ</i> , Editura Didactică și Pedagogică, București, 1980. Sebastian Şebu, Monica Opris, Dorin Opris, <i>Metodica predării religiei</i> , Editura Reîntregire, Alba Iulia, 2000; Vincențiu Pal, <i>Metodica predării religiei la îndemâna dascălilor</i> , Editura ARCB, București, 2008. Manualele de religie cult romano - catolic
9.	Mijloacele de învățământ utilizate în predarea – învățarea Religiei; Mijloace de învățământ specifice religiei și modalități de integrare a acestora în cadrul activităților didactice; Modalități de integrare în lecție a activităților individuale și de grup.	prelegerea, problematizarea, dezbaterea, conversația, comparația	4 ore Constantin Cucoș, <i>Psihopedagogie pentru examene de definitivare și grade didactice</i> , Editura Polirom, Iași, 1998; Sebastian Şebu, Monica Opris, Dorin Opris, <i>Metodica predării religiei</i> , Editura Reîntregire, Alba Iulia, 2000; Vincențiu Pal, <i>Metodica predării religiei la îndemâna dascălilor</i> , Editura ARCB, București, 2008. Manualele de religie cult romano - catolic
12.	Obiective/competențe	prelegerea, problematizarea, dezbaterea, conversația, comparația	1 oră Constantin Cucoș, <i>Psihopedagogie pentru examene de definitivare și grade didactice</i> , Editura Polirom, Iași, 1998;

		prelegerea, problematizarea, dezbaterea, conversația, comparația	5 ore Constantin Cucoș, <i>Psihopedagogie pentru examene de definitivare și grade didactice</i> , Editura Polirom, Iași, 1998; Ioan Cerghit, <i>Metode de învățământ</i> , Editura Didactică și Pedagogică, București, 1980. Miorița Got, <i>Educația pentru religie și pentru cultura diversității</i> , ERC Press, București, 2010; Sebastian Șebu, Monica Opriș, Dorin Opriș, <i>Metodica predării religiei</i> , Editura Reîntregire, Alba Iulia, 2000; Vincențiu Pal, <i>Metodica predării religiei la îndemâna dascălilor</i> , Editura ARCB, București, 2008. Manualele de religie cult romano - catolic
13.	Redactarea Proiectului didactic la disciplina religie		

Bibliografie:

- Constantin Cucoș, *Psihopedagogie pentru examene de definitivare și grade didactice*, Editura Polirom, Iași, 1998;
- Constantin Cucoș, *Educația religioasă. Repere teoretice și metodice*, Polirom, Iași, 1999.
- Cristina Neamțu, Alois Gherghuț, *Psihopedagogie specială*, Editura Polirom, Iași, 2000;
- Elena Badea, *Caracterizarea dinamică a copilului și adolescentului de la 3 la 18 ani cu aplicație la fișa școlară*, Editura didactică și pedagogică, R.A. - București, 1993;
- Ioan Cerghit, I.T. Radu, E. Popescu, L. Vlăsceanu, *Didactica*, Editura didactică și pedagogică, București, 1994;
- Ioan Cerghit, *Metode de învățământ*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1980.
- Ioan Nicola, *Pedagogie*, Editura didactică și pedagogică, R.A. - București, 1994;
- Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, *Dezvoltare profesională continuă și oportunități de carieră didactică, vizând pregătirea profesorilor în vederea susținerii examenelor de definitivat, grad II și grad I, cadrul didactic - un profesionist în sistemul de învățământ*, Millenium Design Group, București, 2011;
- Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, *Didactică specializată și abilitare curriculară, cadrul didactic - un profesionist în sistemul de învățământ*, Millenium Design Group, București, 2011;
- Miorița Got, *Educația pentru religie și pentru cultura diversității*, ERC Press, București, 2010;
- Papa Francisc Cardinalul Jorge Mario Bergoglio SJ, *Educația – în slujba vieții*, Editura ARCB, 2014, București;
- Papa Francisc Cardinalul Jorge Mario Bergoglio SJ, *Educația – pasiune și devotament. Provocări pentru educatorii creștini*, Editura ARCB, 2014, București;
- Paul Popescu-Nevezanu, Mihaela Zlate, Tinca Crețu, *Psihologie*, Editura didactică și pedagogică, R.A. - București, 1993;
- Pr. Gianni Sangalli, SDB, *A educa precum Don Bosco – actualitatea sistemului său preventiv*, traducere de pr. Petru Sescu, LDC – Centrul Catehetic Salezian;

- Sebastian Ţebu, Monica Opris, Dorin Opris, *Metodica predării religiei*, Editura Reîntregire, Alba Iulia, 2000;
- Serviciul Național de Evaluare și Examinare, *Evaluare, Ghid de evaluare și examinare*, Editura S.C. Aramis Print s.r.l., București, 2001;
- Vincențiu Pal, *Metodica predării religiei la îndemâna dascălilor*, Editura ARCB, București, 2008;
- Manuale școlare:

Andrici Maria și colab., Manual de religie pentru clasa a V-a, cult romano – catolic, EDP București, 2017; Hîrja Alois, Scripcaru Cristian, Manual de religie pentru clasa a III-a, cult romano – catolic, EDP București, 2018; Petru – Sebastian Tamaș și colab., Manual de religie pentru clasa a II-a, cult romano – catolic, EDP București, 2018; Petru – Sebastian Tamaș și colab., Manual de religie pentru clasa a IV-a, cult romano – catolic, EDP București, 2018; Petru – Sebastian Tamaș și colab., Manual de religie pentru clasa a VI-a, cult romano – catolic, EDP București, 2018; Petru – Sebastian Tamaș și colab., Manual de religie pentru clasa a VII-a, cult romano – catolic, EDP București, 2019.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Prin parcurgerea practică pedagogice studenții vor câștiga competențe de analiză și interpretare a particularităților procesului de predare - învățare - evaluare în învățământul preuniversitar, precum și de proiectare, elaborare, desfășurare și evaluare a activității instructive - educative în acord cu specificul acestor etape de scolarizare.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.5 Seminar/ Practică pedagogică	<p>1. Evaluare continuă pe parcursul desfășurării practicăi, după următoarele criterii:</p> <ul style="list-style-type: none"> - calitatea lecțiilor proiectate și susținute; - participarea activă la activitățile din cadrul practicăi pedagogice; - conținutul și valoarea științifică, psihopedagogică și metodică a materialelor realizate privind activitățile instructiv – educative susținute și asistate. <p>2. Evaluare sumativă în cadrul colocviului de practică, după următorii indicatori:</p> <ul style="list-style-type: none"> - calitatea prestației pe parcursul desfășurării practicăi, gradul de implicare în toate activitățile organizate cu colectivul de elevi; - calitatea proiectării, susținerii și evaluării lecțiilor de probă; - calitatea materialelor ce alcătuiesc portofoliul prezentat la încheierea practicăi pedagogice; - calitatea analizelor și a observațiilor consemnate în fișele de observație a lecțiilor asistate; - participarea activă la activitățile programate în cadrul practicăi pedagogice; - capacitatea de a opera cu o serie de concepte teoretice, în analiza și interpretarea fenomenului educațional. <p>3. Conținutul portofoliului de practică pedagogică:</p>	Observația sistematică, Probă practică	50%

	<ul style="list-style-type: none"> - caietul de practică pedagogică (fișele de asistență și de analiză a lecțiilor asistate precum și autoanaliza lecțiilor susținute); - schemele orare ale claselor/grupelor la care s-a realizat practica pedagogică; - proiectarea anuală, pe o unitățи de conținut la disciplina religie, proiecte de activități educative; - proiectele lecțiilor susținute, însotite de fișele de evaluare; - caracterizarea psihopedagogică a unui elev, însotită de fișele protocol de observație, probele psihologice aplicate sau alte instrumente de investigație și interpretarea lor; - proiectul unei activități extrașcolare, însotit de fișa de analiză a acesteia; - extrase din documentele comisiei metodice; - raport asupra desfășurării practicii pedagogice.	Probă orală Portofoliul Autoevaluare	50%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> - Participarea activă la orele de practică pedagogică; - Studierea documentelor curriculare specifice disciplinei religie; - Realizarea portofoliului cu proiecte și materiale didactice care să respecte cerințele de întocmire; - Capacitatea de autocorectare a greșelilor.			

Data completării:

30.09.2019

Titular de curs

Prof. Blînda Fulvina

Titular de seminar

Prof. Blînda Fulvina

Data avizării în departament

30.09.2019

Director de departament

Prof. dr. pr. Iulian Faraoanu

**Anul III
Semestrul II**

FIŞA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași					
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Romano-Catolică					
1.3 Departamentul	Teologie Romano-Catolică					
1.4 Domeniul de studii	Teologie					
1.5 Ciclul de studii	Licență					
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie romano-catolică pastorală					

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Teologie dogmatică: Pneumatologia					
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. pr. Ștefan Lupu					
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. univ. dr. pr. Ștefan Lupu					
2.4 An de studiu	III	2.5 Semestrul	II	2.6 Tip de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei
						OB

* OB – Obligatoriu / OP – Optional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3. seminar	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar	28
Distribuția fondului de timp					Ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					31
Tutoriat					10
Examinări					3
Alte activități.....					0

3.7 Total ore studiu individual	94
3.8 Total ore pe semestru	150
3.9 Număr de credite	6

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Filosofie, Introducere în Sfânta Scriptură, Istoria Bisericii, Patrologie, Teologie trinitară, Cristologie, Ecleziologie
4.2 De competențe	Definirea conceptelor, teoriilor și a metodelor teologiei dogmatice. Utilizarea cunoștințelor de bază în explicarea și interpretarea situației pastorale a credincioșilor.

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Participarea obligatorie și activă la curs.
-------------------------------	---

5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Pregătirea – individual sau în echipă – a unui referat, expunerea lui în plenum, redactarea acestuia în forma printabilă.
--	---

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Cunoașterea terminologiei utilizate în teologia dogmatică referitoare la Duhul Sfânt; C2. Elaborarea și înarea unui discurs pe tematica largă a conținutului teologic despre credința Bisericii în Duhul Sfânt; C3. Dobândirea unei viziuni clare despre credința Bisericii în Duhul Sfânt; C4. Prezentarea învățăturii despre Duhul Sfânt atât în cadrul catehezei bisericești, cât și în spațiul mai larg al misiunii Bisericii; C5. Aprofundarea și expunerea argumentelor teologice în favoarea misiunii Bisericii de a-i conduce pe oameni la Dumnezeu.
Competențe transversale	CT1. Observarea atentă, prin folosirea mijloacelor interdisciplinare, a fenomenelor importante atât în viața individuală, cât și în cea comunitară; CT2. Atenția față de abordarea diferitelor situații în cheie metodologică specific teologică, dar și în confruntare cu datele oferite în domeniul de alte discipline, teologice sau socio-umane etc.; CT3. Promovarea activităților și inițiativelor de formare a creștinilor pentru societate, venite din partea altor organisme formative, într-un dialog constructiv și o colaborare deschisă; CT4. Exercitarea spiritului critic și constructiv în fața fenomenelor semnificative legate de actualitatea sacramentelor, la nivel individual și comunitar.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general	Ilustrarea misterului persoanei Duhului Sfânt în cadrul Treimii economice; manifestarea lucrării sale de îndumnezeire a omului răscumpărat; asimilarea profundă, la nivel personal, a elementelor constitutive ale credinței Bisericii în Duhul Sfânt; deprinderea didactică și pastorală în expunerea competentă și credibilă a cunoștințelor asimilate; abordarea responsabilă a mutațiilor care afectează negativ credința în Dumnezeu și angajarea competență în abordarea mutațiilor favorabile împăcării cu Dumnezeu și cu oamenii.
7.2. Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili: – să analizeze și să înțeleagă legăturile dintre modul în care este prezentat Duhul în Vechiul Testament și revelarea Persoanei sale în Noul Testament; – să formuleze un discurs teologic – dogmatic, moral și pastoral – despre credința Bisericii în Duhul Sfânt; – să distingă în mod critic și apoi să evaluateze corect mutațiile recente în credința oamenilor; – să fie atenți și prudenți în fața unor tendințe de relativizare a importanței credinței în Duhul Sfânt; – să fie promotorii unei culturi bazate pe iertare și reconciliere; – să se implice în relațiile ecumenice.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Introducere în Pneumatologie	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferenț E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
2.	Duhul Sfânt în revelația Vechiului Testament (I)	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferenț E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
3.	Duhul Sfânt în revelația Vechiului Testament (II)	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferenț E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.

4.	Duhul Sfânt în <i>Evangheliile sinoptice</i>	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferenț E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
5.	Duhul Sfânt după evanghelistul Ioan	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferenț E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
6.	Duhul Sfânt în lumina <i>Faptelor Apostolilor</i>	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferenț E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
7.	Duhul Sfânt în <i>scrisorile pauline</i>	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferenț E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
8.	Duhul Sfânt în viața Bisericii primare	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferenț E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
9.	Duhul Sfânt la sfântul Irineu	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferenț E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
10.	Duhul Sfânt la Origene	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferenț E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
11.	Duhul Sfânt la Ciril de Ierusalim și Atanasiu de Alexandria	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferenț E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
12.	Duhul Sfânt la Vasile cel Mare și Grigore de Nyssa	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferenț E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
13.	Introducerea lui <i>Filioque</i> în Crez	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferenț E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
14.	Magisteriul actual al Bisericii Catolice despre purcederea Duhului Sfânt	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferenț E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.

Bibliografie

Referințe principale:

Ferenț E., *Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul*, ARCB, București 1999

Referințe suplimentare:

E. Ferenț, *Pneumatologia*, ARCB, București 1999; E. Ferenț, *Duhul Sfânt, Marele Cranic al noii evanghelizări*, Iași 2006; F. Lambiasi, *Lo Spirito Santo: mistero e presenza. Per una sintesi di pneumatologia*, EDB, Bologna 2005; Y. Congar, *Je crois en l'Esprit Saint*, I-III, Paris 1980; *Credo in Spiritum Sanctum. Atti del Congresso Teologico internazionale di Pneumatologia*, I-II, Citta del Vaticano 1983; Ioan Paul al II-lea, Enciclica „Dominum et vivificantem”: *EnchVat* 10, 448 §.u.; A. Russo, *Dio a colori. Pensare Dio nell'orizzonte del pluralismo*, San Paolo, Cinisello Balsamo (Mi) 2002; A. Cozzi, *Manuale di teologia trinitaria*, Queriniana, Brescia 2008.

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Spiritul în literatura intertestamentară	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferenț E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.

2.	Perspectiva eclezială a pneumatologiei Ioanee	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferenț E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
3.	Isus și Duhul Sfânt în momentele mai importante din viața sa publică	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferenț E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
4.	Reflexie sistematică despre mărturiile biblice referitoare la Duhul Sfânt	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferenț E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
5.	Criza ariană și părinții greci de la și după Niceea	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferenț E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
6.	Dumnezeirea Duhului Sfânt – Conciliul din Constantinopol I	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferenț E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
7.	Un Duh și două pneumatologii	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferenț E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
8.	Dezbateri cu privire la <i>Filioque</i> în al doilea Mileniu creștin	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferenț E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
9.	Duhul Sfânt în învățatura Conciliului Vatican II	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferenț E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
10.	Enciclica <i>Dominum et vivificantem</i>	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferenț E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
11.	Duhul Sfânt în Biserică astăzi	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferenț E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
12.	Duhul Sfânt și diferitele mișcări religioase din Biserică (I)	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferenț E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
13.	Duhul Sfânt și diferitele mișcări religioase din Biserică (II)	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferenț E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
14.	Duhul Sfânt în viața Bisericii noastre locale	prelegerea, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore, Ferenț E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.

Bibliografie

E. Ferenț, *Pneumatologia*, ARCB, București 1999; E. Ferenț, *Duhul Sfânt, Marele Crainic al noii evanghelizări*, Iași 2006; F. Lambiasi, *Lo Spirito Santo: mistero e presenza. Per una sintesi di pneumatologia*, EDB, Bologna 2005; Y. Congar, *Je crois en l'Esprit Saint*, I-III, Paris 1980; *Credo in Spiritum Sanctum. Atti del Congresso Teologico internazionale di Pneumatologia*, I-II, Citta del Vaticano 1983; Ioan Paul al II-lea, Enciclica „Dominum et vivificantem”: *EnchVat* 10, 448 §.u.; A. Russo, *Dio a colori. Pensare Dio nell'orizzonte del pluralismo*, San Paolo, Cinisello Balsamo (Mi) 2002; A. Cozzi, *Manuale di teologia trinitaria*, Queriniana, Brescia 2008.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Studenții vor fi capabili să identifice și să folosească resursele individuale, ecleziale, instituționale pentru promovarea unei culturi creștine bazate pe învățătura Bisericii Romano-Catolice în contextul local românesc.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Prezență și participare activă	Final semestru	50%
10.5 Seminar/ Laborator	Prezentare referat	Pe parcurs	50%
10.6 Standard minim de performanță			

Participarea la toate activitățile desfășurate și elaborarea a minim 75% din cerințele cursului

Data completării

Titular de curs

Titular de seminar

23.09.2019

Conf. univ. dr. pr. Ștefan Lupu

Conf. univ. dr. pr. Ștefan Lupu

Data avizării în departament: 30.09.2019

Director departament: Prof. dr. pr. Iulian Faraoanu

FIŞA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași				
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Romano Catolica				
1.3 Departamentul	Teologie Romano Catolică				
1.4 Domeniul de studii	Teologie				
1.5 Ciclul de studii	Licență				
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie romano-catolică pastorală				

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Ştiinţe biblice: Profetii				
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. pr. Iulian Faraoanu				
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. univ. dr. pr. Iulian Faraoanu				
2.4 An de studiu	III	2.5 Semestru	2	2.6 Tip de evaluare	E
				2.7 Regimul disciplinei*	OB

* OB – Obligatoriu / OP – Optional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat					10
Examinări					4
Alte activități					0
3.7 Total ore studiu individual					94
3.8 Total ore pe semestru					150
3.9 Număr de credite					6

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Un curs de exegeză a textelor Vechiului Testament
4.2 De competențe	Abilitatea de aplicare a unei metode exegeticice în analiza textelor biblice

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Participarea obligatorie și activă la curs.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Pregătirea – individual sau în echipă – a unui referat, expunerea lui în plenum, redactarea acestuia în forma printabilă.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Cunoașterea, înțelegerea și utilizarea unor concepte fundamentale ale științei biblice, precum și a principiilor și metodelor utilizate în domeniul studiat; C2. Capacitatea de a identifica sursele de informații, de a analiza și intrepreta date din literatura de specialitate; C3. Capacitatea de comunicare efectivă orală și scrisă în domeniul de specialitate în cel puțin o limbă de circulație internațională; C4. Capacitatea de a folosi conceptele și ideile biblice într-o manieră adecvată și de a le aplica realităților prezente, interpretând mai departe cunoștințele dobândite. C5. Capacitatea de cercetare științifică și de documentare în domeniu. C6. Însușirea și exersarea unei metode corecte de interinterpretare a textelor biblice.
Competențe transversale	CT1. Capacitatea de a folosi cunoștințele biblice în activitățile pastorale, mai ales în cateheză, predică și discuțiile cu alte persoane. CT2. Capacitatea de însușire rapidă a conceptelor noi ce apar în diferitele științe teologice. CT3. Abilitatea de a înțelege, interpreta și aplica știința biblică într-un dialog constructiv și inovativ al Bisericii cu lumea actuală.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	1) însușirea noțiunilor și competențelor de bază pentru a putea avea acces la cunoașterea și studiul cărților profetice; 2) cunoașterea identității și misiunii profetului biblic; 3) dobândirea unor cunoștințe de bază referitoare la temele ce permit abordarea mai științifică a universului literaturii și teologiei profetice.
7.2 Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Descrie contextul istoric și social în care au apărut principalele cărți profetice. ▪ Explice conceptele și temele teologice de bază din Profeti: păcat, eliberare, alianță, lege ; ▪ Analizeze exegetice unele texte reprezentative din cărțile profetice.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Introducere	prelegerea, problematizare	2 ore; A. Budău, <i>Profetii</i>
2.	Profetismul în Biblie: caracteristici generale	prelegerea, problematizare, demonstrație	4 ore; Spreafico A., <i>I Profeti</i>
3.	Profetismul extra-biblic	prelegerea, problematizare	4 ore; Spreafico A., <i>I Profeti</i>
4.	Profetul și Cuvântul	prelegerea, problematizare, demonstrație	2 ore: B. Marconcini et alii, <i>Profeti e apocalittici</i>
5.	Profetul și relațiile cu instituțiile	prelegerea, demonstrație	2 ore; Spreafico A., <i>I Profeti</i>

6.	Genuri literare profetice	prelegerea,, demonstrație	2 ore; J. M. Abrego de Lacy, <i>I libri profetici</i>
7.	Profeti mari	prelegerea, problematizare, demonstrație	4 ore; B. Marconcini et alii, <i>Profeti e apocalittici</i>
8.	Profeti minori	prelegerea, problematizare,	2 ore; J. M. Abrego de Lacy, <i>I libri profetici</i>
9.	Texte de exegeză	prelegerea, problematizare	4 ore; B. Marconcini et alii, <i>Profeti e apocalittici</i>
10.	Teologie	prelegerea, problematizare	2 ore; J. M. Abrego de Lacy, <i>I libri profetici</i>

Bibliografie**Referințe principale:**Budău A., *Profeti*, ITRC, Iași 1997;Brown R. - Fitzmyer J. – Murphy R., *Introducere și comentariu la Scriptură – Literatura profetică*, Galaxia Gutenberg, Târgu Lăpuș 2009.**Referințe secundare:**J. M. Abrego de Lacy, *I libri profetici*, Paideia, Brescia 1996;B. Marconcini et alii, *Profeti e apocalittici*, Elledici, Leumann 2007;Spreafico A., *I Profeti*, EDB, Bologna, 1993.

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Identitatea profetului	prelegerea, problematizare, dezbatere,	2 ore; Spreafico A., <i>I Profeti</i> ,
2.	Isaia	problemizare, dezbatere,	4 ore; Budău A., <i>Profeti</i> ,
3.	Ieremia	prelegerea, dezbatere,	4 ore; J. M. Abrego de Lacy, <i>I libri profetici</i>
4.	Ezechiel	prelegerea, problematizare, dezbatere,	2 ore; B. Marconcini et alii, <i>Profeti e apocalittici</i>
5.	Daniel	prelegerea, problematizare, dezbatere,	2 ore; B. Marconcini et alii, <i>Profeti e apocalittici</i>
6.	Profeti minori	prelegerea, problematizare, dezbatere,	4 ore; J. M. Abrego de Lacy, <i>I libri profetici</i>
7.	Texte de exegeză	prelegerea, problematizare, dezbatere,	6 ore; Brown R. - Fitzmyer J. – Murphy R., <i>Introducere și comentariu la Scriptură – Literatura profetică</i>
8.	Teologia profetilor	prelegerea, problematizare, dezbatere,	4 ore; Spreafico A., <i>I Profeti</i> ,

Bibliografie**Referințe principale:**Budău A., *Profetii*, ITRC, Iași 1997;Brown R. - Fitzmyer J. – Murphy R., *Introducere și comentariu la Scriptură – Literatura profetică*, Galaxia Gutenberg, Târgu Lăpuș 2009.**Referințe secundare:**J. M. Abrego de Lacy, *I libri profetici*, Paideia, Brescia 1996;B. Marconcini et alii, *Profeti e apocalittici*, Elledici, Leumann 2007;Spreafico A., *I Profeti*, EDB, Bologna, 1993.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Studentii vor fi capabili să identifice și să folosească resursele individuale și comunitare pentru elaborarea unor strategii pentru a face mai cunoscut mesajul Bibliei.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Participare, implicare activă	Examen oral	60%
10.5 Seminar/ Laborator	Elaborarea și prezentarea unei lucrări	Lucrare scrisă	40%
10.6 Standard minim de performanță : participarea la minim 70% din activitățile desfășurate și elaborarea a minim 50% din cerințele cursului.			

Data completării

Titular de curs

Titular de seminar

Prof. dr. pr. Iulian Faraoanu

Prof. dr. pr. Iulian Faraoanu

23.09.2019

Data avizării în departament

Director de departament

30.09..2019

Prof. dr. pr. Iulian Faraoanu

FIŞĂ DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași				
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Romano-Catolică				
1.3 Departamentul	Teologie Romano-Catolică				
1.4 Domeniul de studii	Teologie				
1.5 Ciclul de studii	Licență				
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie romano-catolică pastorală				

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Teologie morală: Bioetica				
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. univ. dr. pr. Lucian Farcaș				
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. univ. dr. pr. Lucian Farcaș				
2.4 An de studiu	III	2.5 Semestrul	II	2.6 Tip de evaluare	E
					2.7 Regim disciplină

* OB – Obligatoriu / OP – Optional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3. seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					Ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					6
Examinări					3
Alte activități.....					0
3.7 Total ore studiu individual					
3.8 Total ore pe semestru					
3.9 Număr de credite					

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Participarea la cursurile și seminarile de <i>Teologie Morală fundamentală</i> – examene luate
4.2 De competențe	Aplicarea conceptelor de teologie morală fundamentală la domeniile specifice de morală specială în privința vieții; Capacitatea de identificare a conceptelor teologice privind începutul și sfârșitul vieții, dar și trăirea acesteia cu demnitate; Posibilitatea de identificare a realităților noi intervenite în privința apariției și <i>dispariției</i> vieții.

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Participarea obligatorie și activă la curs.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Pregătirea – individual sau în echipă – a unui referat, expunerea lui în plenum, redactarea acestuia în forma printabilă.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Capacitățile de abordare matură a unui discurs – în scris sau vorbit – pe tematica largă a conținutului teologic despre problematica vieții de la concepere până la moarte; C2. Dobândirea unor concepte clare despre problematica demnității omului și a existenței lui; C3. O viziune clară despre valoarea vieții umane și despre Dumnezeu, prieten al omului; C4. Capacități necesare în promovarea unei culturi a vieții și nu a morții; înțelegerea și promovarea rolului Bisericii în apărarea vieții umane; C5. Aprofundarea și expunerea argumentelor teologice în favoarea misiunii Bisericii de a se angaja în apărarea vieții de la apariție și până moarte – cu demnitate.
Competențe transversale	CT1. Observarea atentă, prin folosirea mijloacelor interdisciplinare, a fenomenelor de natură bioetică prezente în alte domenii, mai ales în medicină; CT2. Atenția față de abordarea diferențelor situații în cheie metodologică specific teologică, dar și în confruntare cu datele oferite în domeniul de alte discipline, teologice sau socio-umane, etc.; CT3. Promovarea activităților și inițiativelor de formare a creștinilor pentru a percepe și promova valoare integră a vieții, venite din partea altor organisme formative, astă într-un dialog constructiv și o colaborare deschisă; CT4. Exercitarea spiritului critic și constructiv în fața fenomenelor semnificative legate de viața umană.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general	Asimilarea profundă, la nivel personal, a elementelor constitutive ale responsabilității față de viața umană; Deprinderea didactică și pastorală în expunerea competentă și credibilă a cunoștințelor asimilate; Abordarea responsabilă a mutațiilor care, pe de o parte afectează negativ grija față de viața omului și, pe de altă parte, angajarea competentă în abordarea mutațiilor favorabile unei culturi a vieții; Exercitarea dialogului între experiențele acumulate în <i>practica pastorală</i> și viitoarea activitate pastorală în mijlocul oamenilor și în centrele pastoral-parohiale sau altele pentru formare.
7.2. Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: Formuleze un discurs teologic – dogmatic, moral și pastoral – despre responsabilitatea față de viața umană; Să distingă în mod critic și apoi să evalueze corect mutațiile recente în atitudinea față de viața umană de la stadiul embrionar până la stingerea ei în demnitate și respect creștin; Să fie rezervați în fața unor tendințe de relativizare a importanței vieții – mai ales în domeniul avortului și eutanasiei - și să fie promotorii unei culturi bazate pe apărarea demnității omului și a dreptului la o viață demnă.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Introducere generală: fenomene și domenii de interes pentru <i>bioetică</i>	prelegeri, problematizare, dezbatere	4 ore, CONGREGAȚIA PENTRU DOCTRINA CREDINȚEI, Instrucția despre respectul față de viață umană care se naște și demnitatea procreației umane <i>Donum vitae</i> (22.02.1987); <i>IDEIM</i> , Declarația despre eutanasie <i>Iura et bona</i> (05-09.1980); <i>IDEIM</i> , Declarația despre avortul

			procurat <i>Quaestio de abortu</i> (18.11.1974);
2.	Bioetica creștină – perspective teologice romano-catolice	prelegere, problematizare, dezbatere	2 ore, CONGREGAȚIA PENTRU DOCTRINA CREDINȚEI, Instrucția despre respectul față de viață umană care se naște și demnitatea procreației umane <i>Donum itae</i> (22.02.1987); IDEM, Declarația despre eutanasie <i>Iura et bona</i> (05-09.1980); IDEM, Declarația despre avortul procurat <i>Quaestio de abortu</i> (18.11.1974);
3.	Valoarea vieții umane	prelegere, problematizare, dezbatere	2 ore, DBK, <i>Menschenwürdig sterben und christlich sterben</i> , Bonn 1993. -- // --, <i>Menschenwürde und Menschenrechte von Anfang an</i> , Bonn 1996. -- // --, <i>Der Mensch: sein eigener Schöpfer? – Wort der Deutschen Bischofskonferenz zu Fragen von Gentechnik und Biomedizin</i> , Bonn 2001.
4.	Viața umană: expusă riscurilor și amenințărilor	prelegere, problematizare, dezbatere	2 ore, J. BRECK, <i>Darul sacru al vietii. Tratat de bioetică</i> , Patmos, Cluj-Napoca 2003;
5.	Corporalitatea ființei umane	prelegere, problematizare, dezbatere	2 ore, E. SGRECCIA, <i>Manuale di bioetica. I. Fondamenti ed etica biomedica</i> , Vita e Pensiero, Milano 1991; IDEM, <i>Manuale di bioetica. II. Aspetti medico-sociali</i> , Vita e Pensiero, Milano 1991;
6.	Bioetica și responsabilitatea Bisericii	prelegere, problematizare, dezbatere	2 ore, E. SGRECCIA - V. TAMBONE, <i>Manual de bioetică</i> , ARCB, București 2001; D. TETTAMANZI, <i>Bioetica. Nuove frontiere per l'uomo</i> , Piemme, Casale Monferrato (AL) 1990;
7.	Procreare artificială și aspectele bioetice	prelegere, problematizare, dezbatere	2 ore, D. TETTAMANZI, <i>Bioetica. Nuove frontiere per l'uomo</i> , Casale Monferrato (AL) 1990; M. TOSO, ed., <i>Educare alla vita. Studi sull' Evangelium vitae di Giovanni Paolo II</i> , Libreria Ateneo Salesiano, Roma 1996;
8.	Responsabilitatea față de embrionii umani	prelegere, problematizare, dezbatere	2 ore, IOAN PAUL AL II-LEA, Scrisoarea enciclică <i>Evangelium vitae</i> (25.03.1995); S. LEONE - S. PRIVITERA, ed., <i>Nuovo dizionario di bioetica</i> , Citta Nuova, Roma 2004;

9.	Manipularea embrionilor umani și experiențele pe embrioni	prelegere, problematizare, dezbatere	2 ore, IOAN PAUL AL II-LEA, Scrisoarea enciclică <i>Evangelium vitae</i> (25.03.1995); S. LEONE - S. PRIVITERA, ed., <i>Nuovo dizionario di bioetica</i> , Citta Nuova, Roma 2004;
10.	Problemele etice ale avortului	prelegere, problematizare, dezbatere	2 ore, CONGREGAȚIA PENTRU DOCTRINA CREDINȚEI, Instrucția despre respectul față de viață umană care se naște și demnitatea procreației umane <i>Donum vitae</i> (22.02.1987); IDEM, Declarația despre eutanasie <i>Iura et bona</i> (05-09.1980); IDEM, Declarația despre avortul procurat <i>Quaestio de abortu</i> (18.11.1974);
11.	Eutanasia și problemele morale	prelegere, problematizare, dezbatere	4 ore, CONGREGAȚIA PENTRU DOCTRINA CREDINȚEI, Instrucția despre respectul față de viață umană care se naște și demnitatea procreației umane <i>Donum itae</i> (22.02.1987); IDEM, Declarația despre eutanasie <i>Iura et bona</i> (05-09.1980)
12.	Concluzii și perspective	problematizare,	4 ore DBK, <i>Menschenwürdig sterben und christlich sterben</i> , Bonn 1993. -- // --, <i>Menschenwürde und Menschenrechte von Anfang an</i> , Bonn 1996. -- // --, <i>Der Mensch: sein eigener Schöpfer? – Wort der Deutschen Bischofskonferenz zu Fragen von Gentechnik und Biomedizin</i> , Bonn 2001.

Bibliografie**Documente**

CONGREGAȚIA PENTRU DOCTRINA CREDINȚEI, Instrucțiunea "Dignitas personae" despre unele chestiuni de bioetică, Iași 2008.

COMISIA BIBLICĂ PONTIFICALĂ, *Biblia și morala. Rădăcinile biblice ale acțiunii creștine* (11 mai 2008), Città del Vaticano 2008.

COMISIA TEOLOGICĂ INTERNAȚIONALĂ, *În căutarea unei etici universale: nouă privire asupra legii naturale*, Città del Vaticano 2009, nr. 39.

CONCILIUL ECUMENIC AL II-LEA DIN VATICAN, Constituția dogmatică despre Revelația divină *Dei Verbum*, 14.

DEUTSCHE BISCHOFSKONFERENZ, *Katholischer Erwachsenenkatechismus*, Bd. II, 1995.

-- // --, *Menschenwürdig sterben und christlich sterben*, Bonn 1993.

-- // --, *Menschenwürde und Menschenrechte von Anfang an*, Bonn 1996.

-- // --, *Der Mensch: sein eigener Schöpfer? – Wort der Deutschen Bischofskonferenz zu Fragen von Gentechnik und Biomedizin*, Bonn 2001.

Bibliografie obligatorie:

J. BRECK, *Darul sacru al vieții. Tratat de bioetică*, Patmos, Cluj-Napoca 2003;

CONGREGAȚIA PENTRU DOCTRINA CREDINȚEI, Instrucția despre respectul față de viață umană care se naște și demnitatea procreației umane *Donum vitae* (22.02.1987);
IDEIM, Declarația despre eutanasie *Iura et bona* (05-09.1980);
IDEIM, Declarația despre avortul procurat *Quaestio de abortu* (18.11.1974);
IOAN PAUL AL II-LEA, Scrisoarea enciclică *Evangelium vitae* (25.03.1995);
S. LEONE - S. PRIVITERA, ed., *Nuovo dizionario di bioetica*, Citta Nuova, Roma 2004;
F. PASCUAL, *Modelli di bioetica*, Edizioni Art, Roma 2007;
G. RUSSO, ed., *Evangelium vitae. Commento all'enciclica sulla bioetica*, Elle Di Ci, Leuman (Torino) 1995;
E. SGRECCIA, *Manuale di bioetica. I. Fondamenti ed etica biomedica*, Vita e Pensiero, Milano 1991;
IDEIM, *Manuale di bioetica. II. Aspetti medico-sociali*, Vita e Pensiero, Milano 1991;
E. SGRECCIA - V. TAMBONE, *Manual de bioetică*, ARCB, București 2001;
D. TETTAMANZI, *Bioetica. Nuove frontiere per l'uomo*, Piemme, Casale Monferrato (AL) 1990;
M. TOSO, ed., *Educare alla vita. Studi sull' Evangelium vitae di Giovanni Paolo II*, Libreria Ateneo Salesiano, Roma 1996;

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Magisteriul și problema bioetică. Prezentare generală. CONGREGAȚIA PENTRU DOCTRINA CREDINȚEI, Instrucțiunea "Dignitas personae" despre unele chestiuni de bioetică, Iași 2008.	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	4 ore, CONGREGAȚIA PENTRU DOCTRINA CREDINȚEI, Instrucția despre respectul față de viață umană care se naște și demnitatea procreației umane <i>Donum vitae</i> (22.02.1987); <i>IDEIM</i> , Declarația despre eutanasie <i>Iura et bona</i> (05-09.1980);
2.	Documente magisteriale semnificative – selecție: <i>Dignitas Personae</i>	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	4 ore, CONGREGAȚIA PENTRU DOCTRINA CREDINȚEI, Instrucția despre respectul față de viață umană care se naște și demnitatea procreației umane <i>Donum vitae</i> (22.02.1987); <i>IDEIM</i> , Declarația despre eutanasie <i>Iura et bona</i> (05-09.1980);
3.	Viața umană: aspecte antropologice, teologice și etice	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	4 ore DBK, <i>Menschenwürdig sterben und christlich sterben</i> , Bonn 1993. -- // --, <i>Menschenwürde und Menschenrechte von Anfang an</i> , Bonn 1996. -- // --, <i>Der Mensch: sein eigener Schöpfer? – Wort der Deutschen Bischofskonferenz zu Fragen von Gentechnik und Biomedizin</i> , Bonn 2001.
4.	Probleme noi legate de reproducere	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	4 ore, J. BRECK, <i>Darul sacru al vieții. Tratat de bioetică</i> , Patmos, Cluj-Napoca 2003;

5.	Tehnici în sprijinul fertilității	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	4 ore, E. SGRECCIA, <i>Manuale di bioetica. I. Fondamenti ed etica biomedica</i> , Vita e Pensiero, Milano 1991; IDEM, <i>Manuale di bioetica. II. Aspetti medico-sociali</i> , Vita e Pensiero, Milano 1991;
6.	Fertilizarea <i>In-vitro</i> . Înlăturarea embrionilor	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	2 ore, E. SGRECCIA - V. TAMBONE, <i>Manual de bioetică</i> , ARCB, București 2001; D. TETTAMANZI, <i>Bioetica. Nuove frontiere per l'uomo</i> , Piemme, Casale Monferrato (AL) 1990;
7.	Responsabilitatea față de embrioni	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	2 ore, D. TETTAMANZI, <i>Bioetica. Nuove frontiere per l'uomo</i> , Casale Monferrato (AL) 1990; M. TOSO, ed., <i>Educare alla vita. Studi sull' Evangelium vitae di Giovanni Paolo II</i> , Libreria Ateneo Salesiano, Roma 1996;
8.	Problematica noilor terapii și manipularea embrionului și genelor umane	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	2 ore, IOAN PAUL AL II-LEA, Scrisoarea enciclică <i>Evangelium vitae</i> (25.03.1995); S. LEONE - S. PRIVITERA, ed., <i>Nuovo dizionario di bioetica</i> , Citta Nuova, Roma 2004;
9.	Probleme de bioetică în contextul societății românești	Contextualizare	2 ore, IOAN PAUL AL II-LEA, Scrisoarea enciclică <i>Evangelium vitae</i> (25.03.1995); S. LEONE - S. PRIVITERA, ed., <i>Nuovo dizionario di bioetica</i> , Citta Nuova, Roma 2004;

Bibliografie**Documente**

CONGREGAȚIA PENTRU DOCTRINA CREDINȚEI, Instrucțiunea "Dignitas personae" despre unele chestiuni de bioetică, Iași 2008.

COMISIA BIBLICĂ PONTIFICALĂ, *Biblia și morala. Rădăcinile biblice ale acțiunii creștine* (11 mai 2008), Città del Vaticano 2008.

COMISIA TEOLOGICĂ INTERNAȚIONALĂ, *În căutarea unei etici universale: nouă privire asupra legii naturale*, Città del Vaticano 2009, nr. 39.

CONCILIUL ECUMENIC AL II-LEA DIN VATICAN, Constituția dogmatică despre Revelația divină *Dei Verbum*, 14.

DEUTSCHE BISCHOFSKONFERENZ, *Katholischer Erwachsenenkatechismus*, Bd. II, 1995.

-- // --, *Menschenwürdig sterben und christlich sterben*, Bonn 1993.

-- // --, *Menschenwürde und Menschenrechte von Anfang an*, Bonn 1996.

-- // --, *Der Mensch: sein eigener Schöpfer? – Wort der Deutschen Bischofskonferenz zu Fragen von Gentechnik und Biomedizin*, Bonn 2001.

Bibliografie obligatorie:

J. BRECK, *Darul sacru al vieții. Tratat de bioetică*, Patmos, Cluj-Napoca 2003;

CONGREGAȚIA PENTRU DOCTRINA CREDINȚEI, Instrucția despre respectul față de viață umană care se naște și demnitatea procreației umane *Donum vitae* (22.02.1987);

IDEML, Declarația despre eutanasie *Iura et bona* (05-09.1980);

IDEM, Declarația despre avortul procurat *Quaestio de abortu* (18.11.1974);
IOAN PAUL AL II-LEA, Scrisoarea encyclică *Evangelium vitae* (25.03.1995);
S. LEONE - S. PRIVITERA, ed., *Nuovo dizionario di bioetica*, Citta Nuova, Roma 2004;
F. PASCUAL, *Modelli di bioetica*, Edizioni Art, Roma 2007;
G. RUSSO, ed., *Evangelium vitae. Commento all'enciclica sulla bioetica*, Elle Di Ci, Leuman (Torino) 1995;
E. SGRECCIA, *Manuale di bioetica. I. Fondamenti ed etica biomedica*, Vita e Pensiero, Milano 1991;
IDEM, Manuale di bioetica. II. Aspetti medico-sociali, Vita e Pensiero, Milano 1991;
E. SGRECCIA - V. TAMBONE, *Manual de bioetică*, ARCB, București 2001;
D. TETTAMANZI, *Bioetica. Nuove frontiere per l'uomo*, Piemme, Casale Monferrato (AL) 1990;
M. TOSO, ed., *Educare alla vita. Studi sull' Evangelium vitae di Giovanni Paolo II*, Libreria Ateneo Salesiano, Roma 1996;

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările Bisericii locale și cu situațiile pastorale specifice vieții creștine de astăzi

Studenții vor fi capabili să identifice și să folosească resursele individuale, ecclaziale, instituționale pentru promovarea unei culturi a iertării și reconcilierii ilustrate în învățătura Bisericii Romano-Catolice în contextul local românesc.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Prezență și participare activă	Final semestru	50%
10.5 Seminar/ Laborator	Prezentare referat	Pe parcurs	50%
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la toate activitățile desfășurate și elaborarea a minim 75% din cerințele cursului			

Data completării	Titular de curs	Titular de seminar
		Lect. univ. dr. pr. Lucian Farcaș
23.09.2019	Lect. univ. dr. pr. Lucian Farcaș	
Data avizării în departament 30.09..2019		Director de departament Prof. dr. pr. Iulian Faraoanu

FIŞA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași					
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Romano-Catolică					
1.3 Departamentul	Teologie Romano-Catolică					
1.4 Domeniul de studii	Teologie					
1.5 Ciclul de studii	Licență					
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie romano-catolică pastorală					

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Normele generale ale Dreptului Canonic					
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. univ. dr. pr. Iosif Iacob					
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. univ. dr. pr. Iosif Iacob					
2.4 An de studiu	III	2.5 Semestru	II	2.6 Tip de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei*
						OB

* OB – Obligatoriu / OP – Opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care:	3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care:	3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp						
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele						
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren						
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri						
Tutoriat						
Examinări						
Alte activități						
3.7 Total ore studiu individual						
3.8 Total ore pe semestru						
3.9 Număr de credite						

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Introducere în dreptul canonic
4.2 De competențe	Definirea conceptelor, teoriilor și a metodelor dreptului canonic. Utilizarea cunoștințelor de bază în explicarea și interpretarea situației pastorale a credincioșilor.

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Participarea obligatorie și activă la curs.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Pregătirea – individual sau în echipă – a unui referat, expunerea lui în plenum, redactarea acestuia în forma printabilă.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Capacitățile de abordare matură a unui discurs – în scris sau vorbit – pe tematica largă a dreptului canonice; C2. Dobândirea unor concepe clare despre normele generale; C3. O viziune clară despre normativa ecclastică; C4. Capacități necesare în prezentarea disciplinei Bisericii prezente în Codul de Drept Canonic; C5. Aprofundarea și expunerea argumentelor teologice în favoarea misiunii Bisericii de a-i conduce pe oameni la Dumnezeu.
Competențe transversale	CT1. Observarea atentă, prin folosirea mijloacelor interdisciplinare, a fenomenelor importante atât în viața individuală, cât și în cea comunitară; CT2. Atenția față de abordarea diferitelor situații în cheie metodologică specific teologică, dar și în confruntare cu datele oferite în domeniul de alte discipline, teologice sau socio-umane etc.; CT3. Promovarea activităților și inițiativelor de formare a creștinilor pentru societate, venite din partea altor organisme formative, astă într-un dialog constructiv și o colaborare deschisă; CT4. Exercitarea spiritului critic și constructiv în fața fenomenelor semnificative legate de actualitatea sacramentelor, la nivel individual și comunitar.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectiv general	Asimilarea profundă, la nivel personal, a normelor generale canonice; Deprinderea didactică și pastorală în expunerea competență și credibilă a cunoștințelor asimilate; Abordarea responsabilă a mutațiilor care, pe de o parte, afectează negativ perceptia disciplinei prezente în Biserică și, pe de altă parte, angajarea competență în reafirmarea normativei Bisericii; Exercitarea dialogului între experiențele acumulate în <i>practica pastorală</i> și viitoarea activitate pastorală în mijlocul oamenilor și în centrele pastoral-parohiale sau altele pentru formare.
7.2 Obiectivele	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: Formuleze un discurs teologic normele canonice prezente în Codul de Drept Canonic; Să distingă în mod critic și apoi să evalueze corect mutațiile recente în practica dreptului canonic; Să fie rezervați în fața unor tendințe de relativizare a disciplinei Bisericii și să fie promotorii unei culturi bazate pe iertare și reconciliere.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Legile ecclastice I	Prelegere și dezbatere	2 ore, AA.VV, <i>Il diritto nel mistero della Chiesa</i> , I, Roma 1995.
2.	Legile ecclastice II	Prelegere și dezbatere	2 ore, AA.VV, <i>Il diritto nel mistero della Chiesa</i> , I, Roma 1995.
3.	Cutuma. Decretele generale și instrucțiunile	Prelegere și dezbatere	2 ore, AA.VV, <i>Il diritto nel mistero della Chiesa</i> , I, Roma 1995.
4.	Actele administrative particulare: norme comune; decretele și preceptele particulare	Prelegere și dezbatere	2 ore, AA.VV, <i>Il diritto nel mistero della Chiesa</i> , I, Roma 1995.
5.	Actele administrative particulare: privilegiile	Prelegere și dezbatere	2 ore, AA.VV, <i>Il diritto nel mistero della Chiesa</i> , I, Roma 1995.

6.	Actele administrative particulare: dispensele	Prelegere și dezbatere	2 ore, AA.VV, <i>Il diritto nel mistero della Chiesa</i> , I, Roma 1995.
7.	Statutele și regulamentele	Prelegere și dezbatere	2 ore, AA.VV, <i>Il diritto nel mistero della Chiesa</i> , I, Roma 1995.
8.	Persoanele fizice	Prelegere și dezbatere	2 ore, AA.VV, <i>Il diritto nel mistero della Chiesa</i> , I, Roma 1995.
9.	Persoanele juridice	Prelegere și dezbatere	2 ore, AA.VV, <i>Il diritto nel mistero della Chiesa</i> , I, Roma 1995.
10.	Actele juridice	Prelegere și dezbatere	2 ore, AA.VV, <i>Il diritto nel mistero della Chiesa</i> , I, Roma 1995.
11.	Puterea de conducere	Prelegere și dezbatere	2 ore, AA.VV, <i>Il diritto nel mistero della Chiesa</i> , I, Roma 1995.
12.	Oficiile ecclaziastice: acordarea oficiului ecclaziastic	Prelegere și dezbatere	2 ore, AA.VV, <i>Il diritto nel mistero della Chiesa</i> , I, Roma 1995.
13.	Oficiile ecclaziastice: pierderea oficiului ecclaziastic	Prelegere și dezbatere	2 ore, AA.VV, <i>Il diritto nel mistero della Chiesa</i> , I, Roma 1995.
14.	Prescrierea. Calcularea timpului	Prelegere și dezbatere	2 ore, AA.VV, <i>Il diritto nel mistero del Chiesa</i> .

Bibliografie Referințe principale:AA.VV, *Il diritto nel mistero della Chiesa*, I, Roma 1995.**Referințe suplimentare:**

Chiappeta L., *Il Codice di Diritto Canonico – Commento giuridico-pastorale*, Napoli 1988; *Codul de drept canonici*, Sapientia, Iași 2004; G. Ghirlanda, *Il diritto nella Chiesa mistero di communione*, Roma 1990; Paralieu R., *Guide pratique du Code de Droit Canonique. Notes pastorales*, Bourges 1985; I. Tamaș, *Compendiu de drept canonici*, Sapientia, Iași 2013.

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Noțiunea de orânduire canonica I	Prelegere și problematizări	2 ore, D. Cenalmor – J. Miras, <i>Il diritto della Chiesa</i> , Roma 2005.
2.	Noțiunea de orânduire canonica II	Prelegere și problematizări	2 ore, D. Cenalmor – J. Miras, <i>Il diritto della Chiesa</i> , Roma 2005.
3.	Relația juridică și elementele sale I	Prelegere și problematizări	2 ore, D. Cenalmor – J. Miras, <i>Il diritto della Chiesa</i> , Roma 2005.
4.	Relația juridică și elementele sale II	Prelegere și problematizări	2 ore, D. Cenalmor – J. Miras, <i>Il diritto della Chiesa</i> , Roma 2005.

5.	Persoană și subiect în Drept. Concepția pozitivistă I	Prelegere și problematizări	2 ore, D. Cenalmor – J. Miras, <i>Il diritto della Chiesa</i> , Roma 2005.
6.	Persoană și subiect în Drept. Concepția pozitivistă II	Prelegere și problematizări	2 ore, D. Cenalmor – J. Miras, <i>Il diritto</i>
7.	Persoana fizică în orânduirea canonica I	Prelegere și problematizări	2 ore, D. Cenalmor – J. Miras, <i>Il diritto</i> .
8.	Persoana fizică în orânduirea canonica II	Prelegere și problematizări	2 ore, D. Cenalmor – J. Miras, <i>Il diritto</i> .
9.	Factori care au incidență asupra statutului juridic al persoanei fizice I	Prelegere și problematizări	2 ore, D. Cenalmor – J. Miras, <i>Il diritto della Chiesa</i> , Roma 2005.
10.	Factori care au incidență asupra statutului juridic al persoanei fizice II	Prelegere și problematizări	1 oră, D. Cenalmor – J. Miras, <i>Il diritto della Chiesa</i> , Roma 2005.
11.	Persoana juridică în orânduirea canonica I	Prelegere și problematizări	2 ore, D. Cenalmor – J. Miras, <i>Il diritto</i> .
12.	Persoana juridică în orânduirea canonica II	Prelegere și problematizări	2 ore, D. Cenalmor – J. Miras, <i>Il diritto</i> .
13.	Subiecți fără personalitate I	Prelegere și problematizări	2 ore, D. Cenalmor – J. Miras, <i>Il diritto</i> .
14.	Subiecți fără personalitate II	Prelegere și problematizări	2 ore, D. Cenalmor – J. Miras, <i>Il diritto</i> .

Bibliografie

D. Cenalmor – J. Miras, *Il diritto della Chiesa*, Roma 2005; Chiappeta L., *Il Codice di Diritto Canonico – Commento giuridico-pastorale*, Napoli 1988; *Codul de drept canonic*, Sapientia, Iași 2004; *Il diritto nel mistero della Chiesa*, I, Roma 1995; G. Ghirlanda, *Il diritto nella Chiesa mistero di communione*, Roma 1990; Paralieu R., *Guide pratique du Code de Droit Canonique. Notes pastorales*, Bourges 1985.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Studenții vor fi capabili să identifice și să folosească resursele individuale, ecclaziale, instituționale pentru promovarea normativei Bisericii Romano-Catolice în contextul local românesc.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Prezență și participare activă	Final semestru	50%
10.5 Seminar/ Laborator	Prezentare referat	Pe parcurs	50%
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la toate activitățile desfășurate și elaborarea a minim 75% din cerințele cursului			

Data completării	Titular de curs	Titular de seminar
23.09.2019	Lect. univ. dr. pr. Iosif Iacob	Lect. univ. dr. pr. Iosif Iacob
Data avizării în departament	30.09.2019	
	Director de departament Prof. dr. pr. Iulian Faraoanu	

FIŞA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași				
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Romano-Catolică				
1.3 Departamentul	Teologie Romano-Catolică				
1.4 Domeniul de studii	Teologie				
1.5 Ciclul de studii	Licență				
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie romano-catolică pastorală				

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Introducere în liturgie				
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. univ. dr. pr. Iacobut Daniel				
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. univ. dr. pr. Iacobut Daniel				
2.4 An de studiu	III	2.5 Semestru	II	2.6 Tip de evaluare	EVP
2.7 Regimul disciplinei*					OB

* OB – Obligatoriu / OP – Optional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					Ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat					6
Examinări					2
Alte activități					0
3.7 Total ore studiu individual					58
3.8 Total ore pe semestru					100
3.9 Număr de credite					4

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Cursul de istorie a Bisericii și de introducere în Biblie
4.2 De competențe	Abilitatea de a sintetiza informațiile propuse în cadrul cursului

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Participarea obligatorie și activă la curs.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Pregătirea – individual sau în echipă – a unui referat, expunerea lui în plenum, redactarea acestuia în forma printabilă.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C1. Cunoașterea, înțelegerea și utilizarea unor concepte fundamentale ale științei liturgice, precum și a principiilor și metodelor utilizate în domeniul studiat;</p> <p>C2. Capacitatea de a identifica sursele de informații, de a analiza și intrepreta date din contexte profesionale și din literatura de specialitate;</p> <p>C3. Capacitatea de comunicare efectivă orală și scrisă în domeniul de specialitate în cel puțin o limbă de circulație internațională;</p> <p>C4. Capacitatea de a folosi conceptele și ideile teologice într-o manieră adecvată și de a le aplica realităților prezente, interpretându-le și transmițând mai departe cunoștințele dobândite.</p> <p>C5. Capacitatea de cercetare științifică și de documentare în domeniu.</p>
Competențe transversale	<p>CT1. Capacitatea de a folosi cunoștințele dobândite în activitățile pastorale și cultuale ale unei comunități.</p> <p>CT2. Capacitatea de însușire rapidă a conceptelor noi ce apar în diferitele științe teologice.</p> <p>CT3. Abilitatea de a înțelege și a aplica noțiunile fundamentale ale Liturgiei pentru transmiterea vie și fidelă a credinței Bisericii în cadrul unui dialog constructiv cu lumea actuală.</p>

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	I) formarea liturgică prin dobândirea principalelor noțiuni liturgice, a principiilor și normelor ce structurează liturgia Bisericii; II) ilustrarea legăturii profunde dintre liturgie și doctrina credinței; III) analiza părților imutabile și a celor supuse schimbării din acțiunile liturgice; IV) oferirea unei pregătiri adecvate exercitării slujirii sacerdotiale exprimată prin prezidarea celebrării sacramentelor, sacramentaliilor și a liturgiei orelor.
7.2 Obiectivele	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Explice noțiunile fundamentale ale Liturgiei, ▪ Descrie structura unei acțiuni liturgice, ▪ Analizeze textele fundamentale ale Constituției Conciliului Vatican II <i>Sacrosanctum Concilium</i>.

8. Continut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Știința liturgică și formarea liturgică	prelegerea, problematizare, demonstrație	2 ore; suport curs
2.	Termenul „liturgie” și teologica biblică despre cult: Vechiul Testament	prelegerea, problematizare, demonstrație	2 ore; suport curs
3.	Teologia biblică despre cult: Noul Testament	prelegerea, problematizare	2 ore; suport curs
4.	Istoria Liturgiei: antichitatea	prelegerea, problematizare, demonstrație	2 ore; suport curs
5.	Istoria Liturgiei: familiile liturgice	prelegerea, demonstrație	2 ore; suport curs
6.	Istoria Liturgiei: Evul Mediu	prelegerea, demonstrație	2 ore; suport curs

7.	Istoria Liturgiei: de la Conciliul Tridentin la Mișcarea Liturgică	prelegerea, demonstrație	2 ore; suport curs
8.	Teologia Liturgiei a Conciliului Vatican II	prelegerea, problematizare	2 ore; suport curs
9.	Liturgia: celebrarea misterului lui Cristos	prelegerea, problematizare	2 ore; suport curs
10.	Subiectul celebrării: adunarea liturgică	prelegerea, problematizare	2 ore; suport curs
11.	Locul celebrării: edificiul cultual creștin	prelegerea, problematizare	2 ore; suport curs
12.	Elementele acțiunii liturgice: rit, semn și simbol	prelegerea, problematizare	2 ore; suport curs
13.	Pastorală liturgică: evanghelizarea și catehizarea prin Liturgie	prelegerea, problematizare,	2 ore; suport curs
14.	Spiritualitatea liturgică	prelegere, problematizare,	2 ore; suport curs

Bibliografie**Referințe principale:**

A. ADAM, *Corso di liturgia*, Queriniana, Brescia 1988; M. AUGE, *Liturgia*, Paoline, Cinisello Balsamo 1992; C. DUMEA, *Introducere în liturgie*, ITRC 1997 (*pro manuscripto*); J. LOPEZ MARTIN, *In Spirito e verità: Introduzione alla liturgia*, Paoline, Cinisello Balsamo 1989; S. ROSO, *Un popolo di sacerdoti. Introduzione alla liturgia*, Elledici, Leumann 2007; V. SANSON, *Per Gesù Cristo nostro Signore: corso di liturgia fondamentale*, EDB, Bologna 1999.

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Importanța formării liturgice a viitorilor preoți	prelegerea, problematizare, dezbatere,	1 oră; suport curs
2.	Diferitele definiții ale liturgiei în sec. XIX-XX	problemizare, dezbatere,	1 oră; suport curs
3.	Semnificația cultului „în duh și adevăr”	prelegerea, dezbatere,	1 oră; suport curs
4.	Caracteristicile liturgiei romane clasice	prelegerea, problematizare, dezbatere,	1 oră; suport curs
5.	Caracteristicile liturgiei bizantine	prelegerea, problematizare, dezbatere,	1 oră; suport curs
6.	Relevanța papilor Grigore al VII-lea și Inocențiu al III-lea pentru istoria Liturgiei	prelegerea, problematizare, dezbatere,	1 oră; suport curs
7.	Teologia liturgică a lui Odo Casel	prelegerea, problematizare, dezbatere,	1 oră; suport curs
8.	Liturgia, moment al istoriei mânduirii (SC 5-6)	prelegerea, problematizare, dezbatere,	1 oră; suport curs
9.	Definiția Liturgiei din SC 7	prelegerea, problematizare, dezbatere,	1 oră; suport curs
10.	Dimensiunea eclezială a Liturgiei	prelegerea, problematizare, dezbatere,	1 oră; suport curs

11.	Normele privitoare la aşezarea elementelor principale ale prezbiteriului	prelegerea, problematizare,dezbatere,	1 oră; suport curs
12.	Dimensiunea antropologică și simbolică a Liturgiei	prelegerea, dezbatere,	1 oră; suport curs
13.	Grupul animatorilor liturgici într-o comunitate parohială	prelegerea, problematizare,dezbatere,	1 oră; suport curs
14.	Spiritualitatea liturgică a preotului	prelegere, problematizare,dezbatere,	1 oră; suport curs

Bibliografie
A. ADAM, *Corso di liturgia*, Queriniana, Brescia 1988; M. AUGE, *Liturgia*, Paoline, Cinisello Balsamo 1992; C. DUMEA, *Introducere în liturgie*, ITRC 1997 (*pro manuscripto*); J. LOPEZ MARTIN, *In Spirito e verità: Introduzione alla liturgia*, Paoline, Cinisello Balsamo 1989; S. ROSO, *Un popolo di sacerdoti. Introduzione alla liturgia*, Elledici, Leumann 2007; V. SANSON, *Per Gesù Cristo nostro Signore: corso di liturgia fondamentale*, EDB, Bologna 1999.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Studenții vor fi capabili să identifice și să folosească resursele individuale și comunitare pentru elaborarea unor strategii pentru a face mai cunoscut limbajul și semnificația Liturgiei.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Participare, implicare activă	Examen oral	30%
10.5 Seminar/ Laborator	Elaborarea și prezentarea unei lucrări	Lucrare scrisă	70%

10.6 Standard minim de performanță: participarea la minim 70% din activitățile desfășurate și elaborarea a minim 50% din cerințele cursului.

Data completării

Titular de curs

Titular de seminar

23.09.2019

Lect. univ. dr. pr. Iacobut Daniel

Lect. univ. dr. pr. Iacobut Daniel

Data avizării în departament: 30.09.2019

Director de departament: Prof dr. pr. Iulian Faraoanu

FIŞA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași				
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Romano-Catolică				
1.3 Departamentul	Teologie Romano-Catolică				
1.4 Domeniul de studii	Teologie				
1.5 Ciclul de studii	Licență				
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie romano-catolică pastorală				

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Patrologia și patristica: Părinții occidentali						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. univ. dr. pr. Fabian Dobos						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. univ. dr. pr. Fabian Dobos						
2.4 An de studiu	III	2.5 Semestru	II	2.6 Tip de evaluare	EVP	2.7 Regimul disciplinei*	OP

* OB – Obligatoriu / OP – Optional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care:	3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care:	3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp						Ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele						20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren						20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri						20
Tutoriat						6
Examinări						3
Alte activități						0
3.7 Total ore studiu individual						69
3.8 Total ore pe semestru						125
3.9 Număr de credite						5

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Un curs de istorie a Bisericii din epoca antică
4.2 De competențe	Abilitatea de contextualizare a autorilor studiați în epoca antichității creștine

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Participarea obligatorie și activă la curs.
5.2 De desfășurare a seminarului/ laboratorului	Pregătirea – individual sau în echipă – a unui referat, expunerea lui în plenum, redactarea acestuia în forma printabilă.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C1. Cunoașterea, înțelegerea și utilizarea unor concepte fundamentale ale științei patristice, precum și a principiilor și metodelor utilizate în domeniul studiat;</p> <p>C2. Capacitatea de a identifica sursele de informații, de a analiza și intrepreta date din contexte profesionale și din literatura de specialitate;</p> <p>C3. Capacitatea de comunicare efectivă orală și scrisă în domeniul de specialitate în cel puțin o limbă de circulație internațională;</p> <p>C4. Capacitatea de a folosi conceptele și ideile teologice într-o manieră adecvată și de a le aplica realităților prezente, interpretând mai departe cunoștințele dobândite.</p> <p>C5. Capacitatea de cercetare științifică și de documentare în domeniu.</p>
Competențe transversale	<p>CT1. Capacitatea de a folosi cunoștințele patristice în activitățile culturale și pastorale.</p> <p>CT2. Capacitatea de însușire rapidă a conceptelor noi ce apar în diferitele științe teologice.</p> <p>CT3. Abilitatea de a înțelege, interpreta și aplica cunoașterea vieții, operelor și învățăturii Sfinților Părinți pentru transmiterea viei și fidelă a credinței Bisericii în cadrul unui dialog constructiv cu lumea actuală.</p>

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	I) formarea capacitații de a ilustra contribuția dată de Părinții Bisericii pentru transmiterea fidelă a adevărurilor revelate; II) analiza Părinților Bisericii drept martori privilegiați ai Tradiției; III) cunoașterea vieții, operelor și gândirii Sfinților Părinți; IV) asimilarea bogăției culturale, spirituale și apostolice a Părinților Bisericii; V) situirea în propriul context istoric al activității literare și pastorale a Sfinților Părinți.
7.2 Obiective specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Explice noțiunile fundamentale ale teologiei părinților latini studiați ▪ Descrie contribuția specifică a fiecărui părinte al Bisericii la aprofundarea credinței. ▪ Individualizeze operele principale ale autorilor studiați și să le precizeze structura.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Occidentul creștin în secolele IV-V	prelegerea, problematizare, demonstrație	2 ore; D.G. PĂTRASCU, <i>Patrologie și patristică</i> II
2.	Ilariu de Poitiers	prelegerea, problematizare, demonstrație	2 ore; D.G. PĂTRASCU, <i>Patrologie și patristică</i> II
3.	Ambroziu de Milano: viața și operele	prelegerea, problematizare	2 ore; D.G. PĂTRASCU, <i>Patrologie și patristică</i> II
4.	Ambroziu de Milano: tematici teologice	prelegerea, problematizare, demonstrație	2 ore; D.G. PĂTRASCU, <i>Patrologie și patristică</i> II
5.	Niceta de Remesiana	prelegerea, demonstrație	2 ore; D.G. PĂTRASCU, <i>Patrologie și patristică</i> II
6.	Ieronim	prelegerea, demonstrație	2 ore; D.G. PĂTRASCU, <i>Patrologie și patristică</i> II
7.	Rufin din Aquilea	prelegerea, demonstrație	2 ore; D.G. PĂTRASCU, <i>Patrologie și patristică</i> II

8.	Papa Damasus	prelegerea, problematizare	2 ore; D.G. PĂTRASCU, <i>Patrologie și patristică II</i>
9.	Augustin de Hipona: viața	prelegerea, problematizare	2 ore; D.G. PĂTRASCU, <i>Patrologie și patristică II</i>
10.	Augustin de Hipona: operele	prelegerea, problematizare	2 ore; D.G. PĂTRASCU, <i>Patrologie și patristică II</i>
11.	Augustin de Hipona: tematici teologice	prelegerea, problematizare	2 ore; D.G. PĂTRASCU, <i>Patrologie și patristică II</i>
12.	Leon cel Mare	prelegerea, problematizare	2 ore; D.G. PĂTRASCU, <i>Patrologie și patristică II</i>
13.	Ioan Casianul	prelegerea, problematizare	2 ore; D.G. PĂTRASCU, <i>Patrologie și patristică II</i>
14.	Isidor de Sevilla	prelegere, problematizare	2 ore; suport curs

Bibliografie

Referințe principale:

B. ALTANER, *Patrologia*, Marietti, Casole 1976; P.F. BEATRICE, *I Padri de la Chiesa*, San Gaetano, Vicenza 1983; I.M. BOTA, *Patrologia*, Viața Creștină, Cluj-Napoca 2002; A. HAMMAN, *Părinții Bisericii*, Sapientia, Iași 2005; B.C. MARITANO, *Introduzione ai Padri della Chiesa*, SEI, Torino 1990; D. G. PĂTRAȘCU, *Patrologie și Patristică*, II, Serafica, Roman 2008; J. Quasten, *Patrologia*, Marietti, Casale 1980; G. PETERS, *I Padri della Chiesa*, II, Borla, Roma 1984.

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Caracteristici ale culturii creștine occidentale din sec. IV-V	prelegerea, problematizare, dezbatere,	2 ore; C. MORESCHINI – E. NORELLI, <i>Istoria literaturii vechi</i> , II/1
2.	Terminologia trinitară a lui Ilariu de Poitiers	Prelegere, problematizare, dezbatere,	2 ore; C. MORESCHINI – E. NORELLI, <i>Istoria literaturii vechi</i> , II/1
3.	Raportul dintre Biserică și Imperiu în viața și gândirea lui Ambroziu de Milano	prelegerea, dezbatere,	2 ore; C. MORESCHINI – E. NORELLI, <i>Istoria literaturii vechi</i> , II/1
4.	Inițierea creștină în timpul lui Ambroziu de Milano	prelegerea, problematizare, dezbatere,	2 ore; D.G. PĂTRASCU, <i>Patrologie și patristică II</i>
5.	Imnul <i>Te Deum</i>	prelegerea, problematizare, dezbatere,	2 ore; D.G. PĂTRASCU, <i>Patrologie și patristică II</i>
6.	Ieronim, traducătorul și exegetul	prelegerea, problematizare, dezbatere,	2 ore; D.G. PĂTRASCU, <i>Patrologie și patristică II</i>
7.	Raportul dintre Ieronim și Rufin din Aquilea	prelegerea, problematizare, dezbatere,	2 ore; D.G. PĂTRASCU, <i>Patrologie și patristică II</i>
8.	Papa Damasus și trecerea de la greacă la latină în cadrul liturgiei	prelegerea, problematizare, dezbatere,	2 ore; suport curs
9.	Confesiunile lui Augustin	prelegerea, problematizare, dezbatere,	2 ore; C. MORESCHINI – E. NORELLI, <i>Istoria literaturii vechi</i> , II/1

10.	Catehezele papei Benedict despre Augustin	prelegerea, problematizare, dezbatere,	2 ore; suport curs
11.	Predestinarea la Augustin	prelegerea, problematizare, dezbatere,	2 ore; D.G. PĂTRASCU, <i>Patrologie și patristică II</i>
12.	Rolul papaei Leon cel Mare la Conciliul din Calcedon	prelegerea, dezbatere,	2 ore; C. MORESCHINI – E. NORELLI, <i>Istoria literaturii vechi</i> , II/1
13.	Virtutea discernământului la Ioan Casianul	prelegerea, problematizare, dezbatere,	2 ore; D.G. PĂTRASCU, <i>Patrologie și patristică II</i>
14.	Isidor de Sevilla, între antichitate și Evul Mediu	prelegere, problematizare, dezbatere,	2 ore; suport curs

Bibliografie

B. ALTANER, *Patrologia*, Marietti, Casole 1976; P.F. BEATRICE, *I Padri de la Chiesa*, San Gaetano, Vicenza 1983; I.M. BOTA, *Patrologia*, Viața Creștină, Cluj-Napoca 2002; A. HAMMAN, *Părinții Bisericii*, Sapientia, Iași 2005; B.C. MARITANO, *Introduzione ai Padri della Chiesa*, SEI, Torino 1990; C. MORESCHINI – E. NORELLI, *Istoria literaturii vechi grecești și latine*, II/1, Polirom, Iași 2004; D. G. PĂTRAȘCU, *Patrologie și Patristică*, II, Serafica, Roman 2006; J. Quasten, *Patrologia*, Marietti, Casale 1980; G. PETERS, *I Padri della Chiesa*, II, Borla, Roma 1984.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Studentii vor fi capabili să identifice și să folosească resursele individuale și comunitare pentru elaborarea unor strategii pentru a face mai cunoscut mesajul și gândirea Sfinților Părinți.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Participare, implicare activă	Examen oral	60%
10.5 Seminar/ Laborator	Elaborarea și prezentarea unei lucrări	Lucrare scrisă	40%
10.6 Standard minim de performanță: participarea la minim 70% din activitățile desfășurate și elaborarea a minim 50% din cerințele cursului.			

Data completării

Titular de curs

Titular de seminar

23.09.2019

Lect. univ. dr. pr. Fabian Dobos

Lect. univ. dr. pr. Fabian Dobos

Data avizării în departament: 30.09.2019

Director de departament: Prof. dr. pr. Iulian Faraoanu

FIŞA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași				
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Romano-Catolică				
1.3 Departamentul	Teologie Romano-Catolică				
1.4 Domeniul de studii	Teologie				
1.5 Ciclul de studii	Licență				
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie romano-catolică pastorală				

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Istoria muzicii sacre						
2.2 Titularul activităților de curs	Asist. univ. dr. pr. Bejan Piser Ciprian						
2.3 Titularul activităților de seminar	Asist. univ. dr. pr. Bejan Piser Ciprian						
2.4 An de studiu	III	2.5 Semestru	II	2.6 Tip de evaluare	EVP	2.7 Regimul disciplinei*	F

* OB – Obligatoriu / OP – Optional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	din care:	3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	din care:	3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp						Ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele						10
Documentare suplimentară în bibliotecă, sală de audieri						10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri						10
Tutoriat						5
Examinări						2
Alte activități: participări la concerte, spectacole, opere.						10
3.7 Total ore studiu individual						47
3.8 Total ore pe semestru						75
3.9 Număr de credite						3

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Introducere în studiul teoriei muzicii și a solfegiului
4.2 De competențe	Definirea elementelor de limbaj muzical. Deprinderea tehnicii de solfegire ritmică și melodica. Acumularea unor cunoștințe muzical obținute din audio-vizionări DVD și participări la concerte, opere, musicals.

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Participarea obligatorie și activă la curs.
5.2 De desfășurare a seminarului/ laboratorului	Pregătirea – individual sau în echipă – a unui referat, expunerea lui în plenum, redactarea acestuia în forma printabilă.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Capacitățile de abordare solfegiere melodică și ritmică; C2. Dobândirea unor cunoștințe specifice limbajului muzical clasic; C3. Dezvoltarea capacităților de asimilare a genurilor muzicale; C4. Capacități muzicale de a cânta în cadrul unor formațiuni polifonice; C5. Capacitatea de pune în practică deprinderile muzicale cu alte grupuri: coruri mixte, grupuri vocale camerale, coruri de copii etc.
Competențe transversale	CT1. Deschidere și sensibilitate față de valorile muzicale clasice, preponderent genuri sacre; CT2. Conștientizarea formației muzicale ca bază a formației pedagogice în general; CT3. Promovarea activităților muzicale legate de comunitățile catolice; CT4. Susținerea și promovarea activităților muzicale formative.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	Asimilarea cunoștințelor tehnicii solfegierii ca bază a accederii la valorile muzicale clasice; Abordarea responsabilă a talentelor și înclinațiilor muzicale ca dar și carismă personală în slujba didacticei și a formării comunităților de mai târziu; Cultivarea simțului discernământului față de valorile muzicale perene clasice.
7.2 Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: <ul style="list-style-type: none"> - descifreze cu ajutorul solfegiului melodii de dificultate medie și avansată; - cânte în formațiuni polifonice; - descifreze elementele de limbaj muzical; - aibă o cultură generală muzicală adecvată nivelului lor de percepție muzicală.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Introducere în studiul muzicii clasice	Predare și solfegiere	1 oră, Florin Spatariu, <i>Curs de muzică: teorie și solfegiu</i> , Iași 2015.
2.	Eșalonarea etapelor care vor fi următe în cadrul studiului solfegiului, teoriei muzicii și genurile muzicale.	Predare și solfegiere	1 oră, Florin Spatariu, <i>Curs de muzică: teorie și solfegiu</i> , Iași 2015.
3.	a. Calitățile esențiale ale sunetului; b. Categorii de note muzicale și pauze	Predare și solfegiere	1 oră, Florin Spatariu, <i>Curs de muzică: teorie și solfegiu</i> , Iași 2015.
4.	a. Elemente generale de limbaj muzical scris: portativ, valori de note, pauze, măsuri, ambitus etc b. Metode de solfegiere ritmică	Predare și solfegiere	1 oră, Florin Spatariu, <i>Curs de muzică: teorie și solfegiu</i> , Iași 2015.
5.	a. Tonalitatea: funcțiile treptelor într-o tonalitate; b. Solfegii în tonalitatea <i>do major-la minor</i> .	Predare și solfegiere	1 oră, Florin Spatariu, <i>Curs de muzică: teorie și solfegiu</i> , Iași 2015.

6.	a. Tonalitatea: modul major și modul minor; caracteristici; b. Solfegii în tonalitatea <i>do major-la minor și sol major-mi minor</i> .	Predare și solfegiere	1 oră, Florin Spatariu, <i>Curs de muzică: teorie și solfegiu</i> , Iași 2015.
7.	a. Tonalitățile cu diezi; b. Solfegii în tonalitățile <i>sol major-mi minor și re major-si minor</i> .	Predare și solfegiere	1 oră, Florin Spatariu, <i>Curs de muzică: teorie și solfegiu</i> , Iași 2015.
8.	a. Tonalitățile cu bemoli; b. Solfegii în tonalitățile <i>do major-la minor și fa major-re minor</i> .	Predare și solfegiere	1 oră, Florin Spatariu, <i>Curs de muzică: teorie și solfegiu</i> , Iași 2015.
9.	a. Variantele modale ale tonalității majore: <i>natural, armonic, melodic</i> . b. Solfegii în tonalitățile <i>fa major-re minor și si bemol major-sol minor</i> .	Predare și solfegiere	1 oră, Florin Spatariu, <i>Curs de muzică: teorie și solfegiu</i> , Iași 2015.
10.	a. Variantele modale ale tonalităților minore: <i>natural, armonic, melodic</i> ; b. Solfegii în tonalitățile <i>la major-fa diez minor și mi bemol major-do minor</i> .	Predare și solfegiere	1 oră, Florin Spatariu, <i>Curs de muzică: teorie și solfegiu</i> , Iași 2015.
11.	a. Înrudirea dintre tonalități: tonalități relative, omonime, enarmonice; b. Solfegii în tonalitățile <i>mi major-do diez minor și la bemol major-fa minor</i> .	Predare și solfegiere	1 oră, Florin Spatariu, <i>Curs de muzică: teorie și solfegiu</i> , Iași 2015.
12.	a. Acordul muzical: acordul de trei sunete (trisonul major, minor, mărit și micșorat); b. Solfegii în tonalitățile <i>mi major-do diez minor și la bemol major-fa minor</i> .	Predare și solfegiere	1 oră, Florin Spatariu, <i>Curs de muzică: teorie și solfegiu</i> , Iași 2015.
13.	a. Trisonul în răsturnări; b. Solfegii în tonalitățile <i>mi bemol major-do minor și la major-fa diez minor</i> .	Predare și solfegiere	1 oră, Florin Spatariu, <i>Curs de muzică: teorie și solfegiu</i> , Iași 2015.
14.	Recapitulare	Dezbateri liberă a temelor studiate	1 oră, Florin Spatariu, <i>Curs de muzică: teorie și solfegiu</i> , Iași 2015.

Bibliografie:

Curs de teorie muzicală: *Admitere la Academia de muzică*, Adriana Stănoiu, Editura Fair-Play, București-1997. Manual de solfegii: *Solfegii tonale*, Florin Spatariu, Editura Artes, Iași-2013. Manual de solfegii: *Metodă de solfegii și dictări melodice pentru clasele I-VIII*. Iulia Bucescu, Editura Loreley, Iași-1997. *Genuri muzicale*, Florin Spatariu, curs didactic pentru studenții teologi, Iași-2010.

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	a. Despre genuri și forme muzicale;	Predare și comentarii	1 oră, <i>Curs de genuri muzicale</i> (Fl. Spatariu); DVD-uri, 2015.
2.	a. Despre genul <i>Missa catolică</i> ; b. DVD: Missa Încoronării de Mozart (dir. H. von Karajan)	Predare, video-audiție și comentarii	1 oră, <i>Curs de genuri muzicale</i> (Fl. Spatariu); DVD-uri, 2015.

3.	a. Despre genul <i>Missa catolică</i> ; b. DVD: Missa Criola (Careras-solist)	Predare, video-audiție și comentarii	1 oră, <i>Curs de genuri muzicale</i> (Fl. Spatariu); DVD-uri, 2015.
4.	a. Despre genul <i>Requiem</i> ; b. DVD: <i>Requiem</i> Mozart (dir. Fl. Spatariu)	Predare, video-audiție și comentarii	1 oră, <i>Curs de genuri muzicale</i> (Fl. Spatariu); DVD-uri, 2015.
5.	a. Despre genul <i>Oratoriul</i> ; b. DVD: <i>Oratoriul Messiah</i> de Haendel (dir. Stephan Cleobury)	Predare, video-audiție și comentarii	1 oră, <i>Curs de genuri muzicale</i> (Fl. Spatariu); DVD-uri, 2015.
6.	a. Despre genul <i>Pasiune</i> ; b. DVD: <i>Matheus Passion</i> de Bach (dir. Masaki Suzuki)	Predare, video-audiție și comentarii	1 oră, <i>Curs de genuri muzicale</i> (Fl. Spatariu); DVD-uri, 2015.
7.	a. Despre genul <i>Anthem</i> ; b. DVD: <i>Antifonele Încoronării</i> de Haendel (dir. Sir Collins)	Predare, video-audiție și comentarii	1 oră, <i>Curs de genuri muzicale</i> (Fl. Spatariu); DVD-uri, 2015.
8.	a. Despre genul <i>Motet acompaniat</i> ; b. DVD: <i>Magnificat</i> de Bach (dir. H. von Karajan)	Predare, video-audiție și comentarii	1 oră, <i>Curs de genuri muzicale</i> (Fl. Spatariu); DVD-uri, 2015.
9.	a. Despre genul <i>Vesperae</i> ; b. DVD: <i>Vesperele</i> de Cl. Monteverdi (dir. Jh. Eliot Gardiner)	Predare, video-audiție și comentarii	1 oră, <i>Curs de genuri muzicale</i> (Fl. Spatariu); DVD-uri, 2015.
10.	a. Despre genul <i>Sonata da chiesa</i> ; b. DVD: <i>Sonatele da Chiesa</i> de Mozart (violin, Anne Sophie Mutter)	Predare, video-audiție și comentarii	1 oră, <i>Curs de genuri muzicale</i> (Fl. Spatariu); DVD-uri, 2015.
11.	a. Despre genul <i>Te Deum</i> ; b. DVD: <i>Te Deum</i> de Charpentier (dir. J. El. Gardiner)	Predare, video-audiție și comentarii	1 oră, <i>Curs de genuri muzicale</i> (Fl. Spatariu); DVD-uri, 2015.
12.	a. Despre genul <i>Motete renascentist</i> ; b. DVD: <i>Motete de Palestrina</i> (dir. Marin Constantin-Madrigal)	Predare, video-audiție și comentarii	1 oră, <i>Curs de genuri muzicale</i> (Fl. Spatariu); DVD-uri, 2015.
13.	a. Despre genul <i>Cantată</i> ; b. DVD: <i>Ein feste Burg ist unser Gott</i> de Bach (dir. Tom koopmann)	Predare, video-audiție și comentarii	1 oră, <i>Curs de genuri muzicale</i> (Fl. Spatariu); DVD-uri, 2015.
14.	Recapitulare	Recapitulare	1 oră, <i>Curs de genuri muzicale</i> (Fl. Spatariu); DVD-uri, 2015.

Bibliografie:

Curs de teorie muzicală: *Admitere la Academia de muzică*, Adriana Stănoiu, Editura Fair-Play, București-1997. Manual de solfegii: *Solfegii tonale*, Florin Spatariu, Editura Artes, Iași-2013. Manual de solfegii: *Metodă de solfegii și dictări melodice pentru clasele I-VIII*. Iulia Bucescu, Editura Lereley, Iași-1997. *Genuri muzicale*, Florin Spatariu, curs didactic pentru studenții teologi, Iași-2010. DVD-uri din discografia personală.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Studenții vor fi capabili să identifice și să folosească resursele muzicale clasice, atât în teorie muzicală, cât și în genurile muzicale sacre, și să le aplice în plan pedagogic și pastoral.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Prezență și participare activă	Final semestru	50%
10.5 Seminar/ Laborator	Prezentare referat	Pe parcurs	50%
10.6 Standard minim de performanță	Participarea la toate activitățile desfășurate și elaborarea a minim 75% din cerințele cursului		

Data completării

Titular de curs

Titular de seminar

23.09.2019

Asist. dr. pr. Bejan Piser Ciprian

Asist. dr. pr. Bejan Piser Ciprian

Data avizării în departament

Director de departament

30.09.2019

Prof. dr. pr. Iulian Faraoanu

FIŞA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași				
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Romano-Catolică				
1.3 Departamentul	Teologie Romano-Catolică				
1.4 Domeniul de studii	Teologie				
1.5 Ciclul de studii	Licență				
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie romano-catolică pastorală				

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Practică pastorală						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. pr. Emil Dumea						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. univ. dr. pr. Emil Dumea						
2.4 An de studiu	III	2.5 Semestru	II	2.6 Tip de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei*	F

* OB – Obligatoriu / OP – Optional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care:	3.2 curs	0	3.3 seminar/laborator	4
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care:	3.5 curs	0	3.6 seminar/laborator	56
Distribuția fondului de timp						ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele						0
Documentare suplimentară în bibliotecă, sală de audieri						5
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri						0
Tutoriat						5
Examinări						4
Alte activități: participări la concerte, spectacole, opere.						5
3.7 Total ore studiu individual						19
3.8 Total ore pe semestru						75
3.9 Număr de credite						3

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	
4.2 De competențe	Definirea conceptelor, teoriilor și a metodelor teologice pastorale. Utilizarea cunoștințelor de bază în explicarea și interpretarea situației pastorale a credincioșilor. Elaborarea de proiecte inovative de intervenție la nivel comunitar

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Participarea obligatorie și activă la curs.
5.2 De desfășurare a seminarului/ laboratorului	Pregătirea – individual sau în echipă – a unui referat, expunerea lui în plenum, redactarea acestuia în forma printabilă.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Capacitățile de abordare matură a unui discurs – în scris sau vorbit – pe tematica largă a teologiei pastorale; C2. Dobândirea unor concepe clare despre fundamentalul teologic al credinței Bisericii; C3. O viziune clară despre pastorația creștină, prin care creștinii sunt conduși la cunoașterea și trăirea credinței; C4. Capacități necesare în prezentarea învățăturii creștine atât în cadrul catehezei bisericești, cât și în spațiul mai larg al misiunii Bisericii – munus docendi, regendi, sanctificandi; C5. Aprofundarea și expunerea argumentelor teologice în favoarea misiunii Bisericii de a-i conduce pe oameni la Dumnezeu.
Competențe transversale	CT1. Observarea atentă, prin folosirea mijloacelor interdisciplinare, a fenomenelor importante atât în viața individuală, cât și în cea comunitară; CT2. Atenția față de abordarea diferitelor situații în cheie metodologică specific teologică, dar și în confruntare cu datele oferite în domeniul de alte discipline, teologice sau socio-umane etc.; CT3. Promovarea activităților și inițiatiivelor de formare a creștinilor pentru societate, venite din partea altor organisme formative, astă într-un dialog constructiv și o colaborare deschisă; CT4. Exercitarea spiritului critic și constructiv în fața fenomenelor semnificative legate de actualitatea sacramentelor, la nivel individual și comunitar.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	Asimilarea profundă, la nivel personal, a pastorației creștine; Deprinderea didactică și pastorală în expunerea competentă și credibilă a cunoștințelor asimilate; Abordarea responsabilă a mutațiilor care, pe de o parte afectează negativ viața creștină și, pe de altă parte, angajarea competentă în abordarea mutațiilor favorabile activității pastorale; Exercitarea dialogului între experiențele acumulate în <i>practica pastorală</i> și viitoarea activitate pastorală în mijlocul oamenilor și în centrele pastoral-parohiale sau altele pentru formare.
7.2 Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: Formuleze un discurs teologic – dogmatic, moral și pastoral – despre importanța pastorației credincioșilor; Să distingă în mod critic și apoi să evalueze corect mutațiile recente în practica credinței; Să fie rezervați în fața unor tendințe de relativizare a importanței învățăturii creștine și să fie promotorii unei culturi bazate pe credința creștină.

8. Continut

8.1	Seminar	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Considerații generale despre slujirea sacerdotală	Dialogul interior; Dialogul cu Dumnezeu; Dialogul cu responsabilitii formării; Dialogul cu ceilalți; Viața în comun	2 ore, A. Bișoc, <i>Preotul: identitate, misiune și formare permanentă</i> , Sapientia, Iași 2007.
2.	Natura și misiunea preoției ierarhice	Dialogul interior; Dialogul cu Dumnezeu; Dialogul cu responsabilitii formării; Dialogul cu ceilalți; Viața în comun	2 ore, A. Bișoc, <i>Preotul: identitate, misiune și formare permanentă</i> , Sapientia, Iași 2007.

3.	Preotul în slujirea cuvântului lui Dumnezeu	Dialogul interior; Dialogul cu Dumnezeu; Dialogul cu responsabilii formării; Dialogul cu ceilalți; Viața în comun	2 ore, A. Bișoc, <i>Preotul: identitate, misiune și formare permanentă</i> , Sapientia, Iași 2007.
4.	Preotul în celebrarea tainelor lui Dumnezeu	Dialogul interior; Dialogul cu Dumnezeu; Dialogul cu responsabilii formării; Dialogul cu ceilalți; Viața în comun	2 ore, A. Bișoc, <i>Preotul: identitate, misiune și formare permanentă</i> , Sapientia, Iași 2007.
5.	Preotul în conducerea pastorală a comunității	Dialogul interior; Dialogul cu Dumnezeu; Dialogul cu responsabilii formării; Dialogul cu ceilalți; Viața în comun	2 ore, A. Bișoc, <i>Preotul: identitate, misiune și formare permanentă</i> , Sapientia, Iași 2007.
6.	Caritatea pastorală	Dialogul interior; Dialogul cu Dumnezeu; Dialogul cu responsabilii formării; Dialogul cu ceilalți; Viața în comun	2 ore, A. Bișoc, <i>Preotul: identitate, misiune și formare permanentă</i> , Sapientia, Iași 2007.
7.	Parohia contemporană	Dialogul interior; Dialogul cu Dumnezeu; Dialogul cu responsabilii formării; Dialogul cu ceilalți; Viața în comun	2 ore, A. Bișoc, <i>Parohia: comunitate de credință, speranță și iubire creștină</i> , Sapientia, Iași 2002.
8.	Originea și evoluția parohiei	Dialogul interior; Dialogul cu Dumnezeu; Dialogul cu responsabilii formării; Dialogul cu ceilalți; Viața în comun	2 ore, A. Bișoc, <i>Parohia: comunitate de credință, speranță și iubire creștină</i> , Sapientia, Iași 2002.
9.	Responsabili și structuri pastorale	Dialogul interior; Dialogul cu Dumnezeu; Dialogul cu responsabilii formării; Dialogul cu ceilalți; Viața în comun	2 ore, A. Bișoc, <i>Parohia: comunitate de credință, speranță și iubire creștină</i> , Sapientia, Iași 2002.
10.	Rolul laicilor în Biserică și în lume	Dialogul interior; Dialogul cu Dumnezeu; Dialogul cu responsabilii formării; Dialogul cu ceilalți; Viața în comun	2 ore, A. Bișoc, <i>Parohia: comunitate de credință, speranță și iubire creștină</i> , Sapientia, Iași 2002.
11.	Pastorală copiilor: preferații Domnului și ai Bisericii	Dialogul interior; Dialogul cu Dumnezeu; Dialogul cu responsabilii formării; Dialogul cu ceilalți; Viața în comun	2 ore, A. Bișoc, <i>Parohia: comunitate de credință, speranță și iubire creștină</i> , Sapientia, Iași 2002.
12.	Pastorală tinerilor: speranță pentru viitorul Bisericii	Dialogul interior; Dialogul cu Dumnezeu; Dialogul cu responsabilii formării; Dialogul cu ceilalți; Viața în comun	2 ore, A. Bișoc, <i>Parohia: comunitate de credință, speranță și iubire creștină</i> , Sapientia, Iași 2002.

13.	Pastorală familiei: calea Bisericii	Dialogul interior; Dialogul cu Dumnezeu; Dialogul cu responsabilităii formării; Dialogul cu ceilalți; Viața în comun	2 ore, A. Bișoc, <i>Parohia: comunitate de credință, speranță și iubire creștină</i> , Sapientia, Iași 2002.
14.	Duminica: moment forte al pastoralei	Dialogul interior; Dialogul cu Dumnezeu; Dialogul cu responsabilităii formării; Dialogul cu ceilalți; Viața în comun	2 ore, A. Bișoc, <i>Parohia: comunitate de credință, speranță și iubire creștină</i> , Sapientia, Iași 2002.

Bibliografie:

A. Bișoc, *Preotul: identitate, misiune și formare permanentă*, Sapientia, Iași 2007; A. Favale, *I presbiteri*, Leumann, Torino 1999; V. Gambino, *La carita pastorale*, Roma 1996; R. Gerardi, *Il ministero pastorale del presbitero*, Piemme, Casale Monferrato 1989; *Il prete per gli uomini d'oggi*, A.V.E., Roma 1975. A. Bișoc, *Parohia: comunitate de credință, speranță și iubire creștină*, Sapientia, Iași 2002; V. Bo, *Parrocchia tra passato e futuro*, Assisi 1977; A. Borras, *La parrocchia, diritto canonico e prospettive pastorali*, Bologna 1997; V. Grolla, *Unita pastorale, nel rinnovamento della pastorale parrocchiale*, Roma 1996; A. Mazzoleni, *Le strutture comunitarie della nuova parrocchia*, Roma 1977; *Parrocchia e pastorale parrocchiale*, Bologna 1986; Scomessa sulla parrocchia, Milano 1989.

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Pregătirea liturgiei cuvântului	Activități practice în structurile bisericești	2 ore
2.	Pregătirea pregătirea liturgie euharistice	Activități practice în structurile bisericești	2 ore
3.	Pregătirea cântărilor liturgice	Activități practice în structurile bisericești	2 ore
4.	Cateheze cu copiii	Activități practice în structurile bisericești	2 ore
5.	Cateheze cu tinerii	Activități practice în structurile bisericești	2 ore
6.	Cateheze cu adulții	Activități practice în structurile bisericești	2 ore
7.	Vizitarea bolnavilor	Activități practice în structurile bisericești	2 ore
8.	Pregătirea la sacramentul Botezului	Activități practice în structurile bisericești	2 ore
9.	Pregătirea copiilor la prima sfântă Împărtășanie	Activități practice în structurile bisericești	2 ore
10.	Pregătirea adolescenților la sfântul Mir	Activități practice în structurile bisericești	2 ore
11.	Pregătirea logodnicilor la căsătorie	Activități practice în structurile bisericești	2 ore
12.	Celebrarea funeraliilor	Activități practice în structurile bisericești	2 ore

13.	Activitatea social-caritativă a Bisericii	Activități practice în structurile bisericești	2 ore
14.	Activitatea cultural-educativă a Bisericii	Activități practice în structurile bisericești	2 ore

Bibliografie:**9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului**

Studenții vor fi capabili să identifice și să folosească resursele activității pastorale a Bisericii și să le aplique în plan pedagogic și pastoral.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Prezență și participare activă	Final semestru	50%
10.5 Seminar/ Laborator	Prezentare referat	Pe parcurs	50%
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la toate activitățile desfășurate și elaborarea a minim 75% din cerințele cursului			

Data completării

Titular de curs

Titular de seminar

23.09.2019

Prof. univ. dr. pr. Emil Dumea

Prof. univ. dr. pr. Emil Dumea

Data avizării în departament

Director de departament

30.09.2019

Prof. dr. pr. Iulian Faraoanu

FIŞA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași					
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Romano - Catolică					
1.3 Departamentul	Teologie Romano - Catolică					
1.4 Domeniul de studii	Teologie					
1.5 Ciclul de studii	Licență					
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie Romano - Catolică Pastorală					

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Practică pedagogică					
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. Blînda Fulvina					
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. Blînda Fulvina					
2.4 An de studiu	III	2.5 Semestrul	II	2.6 Tip de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei*
						F

* OB – Obligatoriu / OP – Optional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	0	3.3 seminar/laborator	3
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	0	3.6 seminar/laborator	42
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					5
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					5
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					5
Tutoriat					2
Examinări					10
Alte activități: exersări practice					6
3.7 Total ore studiu individual					33
3.8 Total ore pe semestru					75
3.9 Număr de credite					2

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	- Cunoștințe fundamentale de psihologie, pedagogie, metodica predării; - Cunoștințe științifice fundamentale din domeniul religios.
4.2 De competențe	- Competențe de proiectare didactică a activităților instructiv-educative; - Competențe de observare și analiză a activităților didactice desfășurate în condiții reale, întâlnite într-o unitate de învățământ; - Definirea termenilor, noțiunilor și strategiilor specifice didacticii predării religiei; - Utilizarea cunoștințelor de bază în alcătuirea macroproiectării și micropojectării întregului demers didactic în învățământul preuniversitar.

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a practicii pedagogice	- Participarea obligatorie și activă la orele de asistență, susținerea orelor de probă și a orei finale.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> - Alcătuirea unui portofoliu care să cuprindă toate materialele primite, vizualizate și dezbatute la seminariile disciplinelor din modul: caietul de practică, planificarea materiei, proiecte de lecții, proiect de activitate educativă, alte modele de documente școlare; - Vizitarea unei unități școlare în toate compartimentele (didactice, nedidactice și auxiliare) pentru a surprinde pulsul real al desfășurării activităților.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	CP1. Definirea și utilizarea conceptelor și a procedeelor specifice predării disciplinei religie; CP2.dezvoltarea capacitaților de proiectare și organizare a activităților didactice pentru disciplina religie; CP3. Formarea aptitudinilor teoretice și practice de identificare și utilizare a mijloacelor, procedeelor și metodelor specifice educației religioase; CP4. Interpretarea și explicarea principalelor teorii ale învățării, a conținuturilor specifice și a curriculumului disciplinei predate, precum și a principalelor orientări metodologice; CP5. Utilizarea integrată a cunoștințelor teoretico-metodice privind funcționarea eficientă a grupului/clasei de elevi. CP6. Utilizarea cunoștințelor de specialitate, psihopedagogice și metodologice în realizarea activităților instructiv-educative din învățământul preșcolar, primar și gimnazial; CP7. Desfășurarea activităților instructiv-educative conform prevederilor curriculare, utilizând modelele instructiv-educative și metodologiile de bază specifice procesului de educație și formare; CP8. Adaptarea și aplicarea principiilor și modelelor de proiectare a activităților educaționale în funcție de grupul țintă; CP9. Aplicarea unor strategii evaluative menite să asigure obiectivitate în aprecierea competențelor elevilor din învățământul preuniversitar; CP10. Elaborarea unor instrumente și/sau probe de evaluare diferențiată a rezultatelor procesului de învățare.
Competențe transversale	CT1. Observarea atentă, prin folosirea mijloacelor interdisciplinare, a termenilor și noțiunilor importante atât în viața individuală, cât și în cea colectivă; CT2. Abordarea diferitelor situații în cheie metodologică specific religioasă, dar și în confruntare cu datele oferite de alte discipline, psihologie, pedagogie etc.; CT3. Exercitarea spiritului critic-constructiv în fața manifestărilor semnificative legate de statutul orei de religie în trunchiul comun; CT4. Corelarea cunoștințelor acumulate la nivelul standardelor educaționale în spiritul concepției moderne a programei de învățământ; CT5. Atitudinea responsabilă față de domeniul didactic-științific. CT6. Aplicarea principiilor și a normelor de deontologie profesională, fundamentate pe opțiuni valorice specifice specialistului în științele educației. CT7. Cooperarea eficientă în echipe de lucru profesionale, interdisciplinare, specifice desfășurării proiectelor și programelor din domeniul științelor educației. CT8. Utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare pe tot parcursul vieții, în vederea formării și dezvoltării profesionale continue.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiec	OG1. Formarea și dezvoltarea capacitaților de a asimila, a înțelege, a interpreta și argumenta specificul educației religioase la nivelul procesului instructiv-educativ, în contextul noilor paradigmă educaționale;
------------------	---

7.2 Obiectivele specifice	<p>OG2. Deprinderea didactică în expunerea competență și credibilă a cunoștințelor assimilate pentru a găsi soluții în creșterea eficienței educației, prin asigurarea condițiilor de activizare a lor;</p> <p>OG3. Asimilarea cunoștințelor referitoare la operarea critică a termenilor specifici domeniului religiei, în îndeplinirea rolurilor profesionale didactice;</p> <p>OG4. Familiarizarea cu activitățile educative din școală și cu documentele curriculare oficiale, precum și cu cele elaborate de școală;</p> <p>OG5. Cunoașterea organizării și funcționării unei unități de învățământ preuniversitar;</p> <p>OG6. Formarea deprinderilor de a realiza proiectarea didactică prin valorificarea cunoștințelor dobândite anterior;</p> <p>OG7. Formarea abilităților practice prin activități didactice de probă și finale, cât și prin participarea la activitățile extrașcolare;</p> <p>OG8. Identificarea particularităților procesului instructiv-educativ din învățământul preuniversitar;</p>
	<p>OS1. Dezvoltarea capacitaților de proiectare și organizare a activităților didactice pentru disciplina religie;</p> <p>OS2. Formarea aptitudinilor teoretice și practice de identificare și utilizare a mijloacelor și metodelor specifice educației religioase;</p> <p>OS3. Distingerea și aplicarea logică a acțiunilor în rezolvarea situațiilor de la clasă prin pregătirea și desfășurarea orelor;</p> <p>OS4. Pregătirea pentru cariera didactică prin conformarea planurilor de învățământ noului curriculum și reorganizarea instituțională.</p> <p>OS5. Cunoașterea și utilizarea documentelor școlare: planuri cadru, programe școlare, macroproiectări, microprojecțări, manuale, auxiliare, etc.;</p> <p>OS6. Adevararea conținuturilor și demersurilor didactice la particularitatele de vîrstă ale elevilor; OS7. Construirea demersurilor didactice interactive prin adevararea strategiilor didactice la conținuturi, precum și capacitatea de a construi un climat educativ stimulativ și eficient;</p> <p>OS8. Elaborarea instrumentelor de evaluare în funcție de obiectivele sau competențele vizate;</p> <p>OS 9. Cunoașterea și utilizarea corectă a principalelor metode de învățământ utilizate în predarea disciplinelor de specialitate;</p> <p>OS10. Înțelegerea modului de formulare a obiectivelor generale și a celor operaționale/competențelor pentru disciplinele de specialitate;</p> <p>OS11. Caracterizarea modului de organizare/funcționare a unității de învățământ, pe principalele tipuri de activități: de conducere, metodică/perfecționare, de consiliere și orientare;</p> <p>OS12. Precizarea etapelor activităților didactice și a acțiunilor care au loc, în succesiunea lor, la toate lecțiile sau la alte forme de activități asistate;</p> <p>OS13. Identificarea principalelor competențe, responsabilități pe care le presupune profesia didactică;</p> <p>OS14. Aprecierea gradului de adevarare a metodelor și mijloacelor de învățământ utilizate, în raport cu situația educațională existentă;</p> <p>OS15. Completarea Fișei de asistență, verificarea Caietului de practică pedagogică, a Proiectului de unitate de învățare, a Proiectului de lecție, Programei școlare;</p> <p>OS16. Proiectarea, realizarea/intocmirea/elaborarea unei secvențe didactice, a unei lecții, a unui sistem de lecții/unitate de învățare;</p> <p>OS17. Autoevaluarea și evaluarea lecției proiectate, pregătite și susținute.</p>

8. Conținut

8.1	Seminar/practică pedagogică	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Studiul documentelor ce reglementează activitatea instructiv-educativă la nivelul școlii, consemnarea datelor semnificative în caietul de practică pedagogică a) documente curriculare:	prelegherea, problematizarea, dezbaterea, conversația, comparația	2 ore Constantin Cucoș, <i>Educația religioasă. Repere teoretice și metodice</i> , Polirom, Iași, 1999.

	<ul style="list-style-type: none"> - planul cadru de învățământ; - schemele orare; - programele pentru predarea disciplinelor de învățământ; - îndrumare, ghiduri pentru aplicarea planului cadru și a programelor; b) documente de management educational:<ul style="list-style-type: none"> - planul de dezvoltare al instituției; - planul managerial al consiliului de administrație; - regulamentul de funcționare a instituției; - regulamentul de ordine interioară; c) documente de proiectare a activității instructiv-educative:<ul style="list-style-type: none"> - proiectările anuale, semestriale, pe unități de învățare; - proiectele de lecții pentru lecții demonstrative; d) documentele comisiei metodice:<ul style="list-style-type: none"> - planificarea activității metodice; - materiale prezentate în comisia metodică.		Cristina Neamțu, Alois Gherghuț, <i>Psihopedagogie specială</i> , Editura Polirom, Iași, 2000;
2.	<p>Asistența activităților instructiv-educative la clasă, a activităților de formare continuă, analiza acestora, consemnarea observațiilor în caietul de practică pedagogică:</p> <ul style="list-style-type: none"> - activități susținute de cadrele didactice; - activități susținute de studenții practicanți; - activități ale comisiei metodice și alte activități de perfecționare; - activități cu părinții, activități extrașcolare.	prelegerea, problematizarea, dezbaterea, conversația, comparația	<p>10 ore</p> <p>Constantin Cucoș, <i>Educația religioasă. Repere teoretice și metodice</i>, Polirom, Iași, 1999.</p> <p>Cristina Neamțu, Alois Gherghuț, <i>Psihopedagogie specială</i>, Editura Polirom, Iași, 2000;</p> <p>Sebastian Șebu, Monica Opris, Dorin Opris, <i>Metodica predării religiei</i>, Editura Reîntregire, Alba Iulia, 2000;</p> <p>Vincențiu Pal, <i>Metodica predării religiei la îndemâna dascălilor</i>, Editura ARCB, București, 2008.</p> <p>Manualele de religie cult romano - catolic</p>
3.	<p>Proiectarea și elaborarea unor materiale necesare organizării și desfășurării activităților didactice și educative:</p> <p>a) materiale legate de activitatea directă la clasă:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proiectarea anuală, pe unități de învățare la disciplina religie (diferită pentru fiecare semestrul de practică); - proiecte de lecții pentru toate activitățile susținute; - seturi de materiale didactice pentru disciplina religie la clasele unde se efectuează practica;	prelegerea, problematizarea, dezbaterea, conversația, comparația	<p>2 ore</p> <p>Constantin Cucoș, <i>Psihopedagogie pentru examene de definitivare și grade didactice</i>, Editura Polirom, Iași, 1998;</p> <p>Sebastian Șebu, Monica Opris, Dorin Opris, <i>Metodica predării religiei</i>, Editura Reîntregire, Alba Iulia, 2000;</p>

			Vincențiu Pal, <i>Metodica predării religiei la îndemâna dascălilor</i> , Editura ARCB, București, 2008. Manualele de religie cult romano - catolic
4.	Proiectarea și elaborarea unor materiale necesare organizării și desfășurării activităților didactice și educative: b) materiale ce ilustrează activitatea desfășurată pentru cunoașterea și caracterizarea psihopedagogică a elevului: - fișă/protocol de observație a unui elev; - probe psihologice aplicate și interpretarea lor; c) susținerea, autoevaluarea și evaluarea lecțiilor de probă: - proiectarea și susținerea lecțiilor de probă la clase și discipline diferite; - completarea fișelor de observații pentru lecțiile/activitățile asistate; - autoevaluarea activităților susținute, pe baza criteriilor de evaluare a lecției; - analiza și evaluarea activităților susținute de colegi, pe baza observațiilor consemnate în fișele de observație.	prelegerea, problematizarea, dezbaterea, conversația, comparația	2 ore Constantin Cucos, <i>Psihopedagogie pentru examene de definitivare și grade didactice</i> , Editura Polirom, Iași, 1998; Sebastian Șebu, Monica Opris, Dorin Opris, <i>Metodica predării religiei</i> , Editura Reîntregire, Alba Iulia, 2000; Vincențiu Pal, <i>Metodica predării religiei la îndemâna dascălilor</i> , Editura ARCB, București, 2008. Manualele de religie cult romano - catolic
5.	Proiectarea și elaborarea unor materiale necesare organizării și desfășurării activităților didactice și educative: c) susținerea, autoevaluarea și evaluarea lecțiilor de probă: - proiectarea și susținerea lecțiilor de probă la clase și discipline diferite; - completarea fișelor de observații pentru lecțiile/activitățile asistate; - autoevaluarea activităților susținute, pe baza criteriilor de evaluare a lecției; - analiza și evaluarea activităților susținute de colegi, pe baza observațiilor consemnate în fișele de observație.	prelegerea, problematizarea, dezbaterea, conversația, comparația	3 ore Constantin Cucos, <i>Psihopedagogie pentru examene de definitivare și grade didactice</i> , Editura Polirom, Iași, 1998; Sebastian Șebu, Monica Opris, Dorin Opris, <i>Metodica predării religiei</i> , Editura Reîntregire, Alba Iulia, 2000; Vincențiu Pal, <i>Metodica predării religiei la îndemâna dascălilor</i> , Editura ARCB, București, 2008. Manualele de religie cult romano - catolic
7.	Desfășurarea metodică a lecției – aplicații	prelegerea, problematizarea, dezbaterea, conversația, comparația	10 ore Constantin Cucos, <i>Psihopedagogie pentru examene de definitivare și grade didactice</i> , Editura Polirom, Iași, 1998; Sebastian Șebu, Monica Opris, Dorin Opris, <i>Metodica predării</i>

			<i>religiei</i> , Editura Reîntregire, Alba Iulia, 2000; Vincențiu Pal, <i>Metodica predării religiei la îndemâna dascălilor</i> , Editura ARCB, București, 2008. Manualele de religie cult romano - catolic
8.	Metode didactice folosite în predarea lecției	prelegerea, dezbaterea, conversația, comparația	1 oră Constantin Cucoș, <i>Psihopedagogie pentru examene de definitivare și grade didactice</i> , Editura Polirom, Iași, 1998; Ioan Cerghit, <i>Metode de învățământ</i> , Editura Didactică și Pedagogică, București, 1980. Sebastian Șebu, Monica Opris, Dorin Opris, <i>Metodica predării religiei</i> , Editura Reîntregire, Alba Iulia, 2000; Vincențiu Pal, <i>Metodica predării religiei la îndemâna dascălilor</i> , Editura ARCB, București, 2008. Manualele de religie cult romano - catolic
9.	Mijloacele de învățământ utilizate în predarea – învățarea Religiei; Mijloace de învățământ specifice religiei și modalități de integrare a acestora în cadrul activităților didactice; Modalități de integrare în lecție a activităților individuale și de grup.	prelegerea, problematizarea, dezbaterea, conversația, comparația	4 ore Constantin Cucoș, <i>Psihopedagogie pentru examene de definitivare și grade didactice</i> , Editura Polirom, Iași, 1998; Sebastian Șebu, Monica Opris, Dorin Opris, <i>Metodica predării religiei</i> , Editura Reîntregire, Alba Iulia, 2000; Vincențiu Pal, <i>Metodica predării religiei la îndemâna dascălilor</i> , Editura ARCB, București, 2008. Manualele de religie cult romano - catolic
12.	Obiective/competențe	prelegerea, problematizarea, dezbaterea, conversația, comparația	4 ore Constantin Cucoș, <i>Psihopedagogie pentru examene de definitivare și grade didactice</i> , Editura Polirom, Iași, 1998;

		prelegerea, problematizarea, dezbaterea, conversația, comparația	4 ore Constantin Cucoș, <i>Psihopedagogie pentru examene de definitivare și grade didactice</i> , Editura Polirom, Iași, 1998; Ioan Cerghit, <i>Metode de învățământ</i> , Editura Didactică și Pedagogică, București, 1980. Miorița Got, <i>Educația pentru religie și pentru cultura diversității</i> , ERC Press, București, 2010; Sebastian Șebu, Monica Opris, Dorin Opris, <i>Metodica predării religiei</i> , Editura Reîntregire, Alba Iulia, 2000; Vincențiu Pal, <i>Metodica predării religiei la îndemâna dascălilor</i> , Editura ARCB, București, 2008. Manualele de religie cult romano - catolic
13.	Redactarea Proiectului didactic la disciplina religie		

Bibliografie:

- Constantin Cucoș, *Psihopedagogie pentru examene de definitivare și grade didactice*, Editura Polirom, Iași, 1998;
- Constantin Cucoș, *Educația religioasă. Repere teoretice și metodice*, Polirom, Iași, 1999.
- Cristina Neamțu, Alois Gherghuț, *Psihopedagogie specială*, Editura Polirom, Iași, 2000;
- Elena Badea, *Caracterizarea dinamică a copilului și adolescentului de la 3 la 18 ani cu aplicație la fișa școlară*, Editura didactică și pedagogică, R.A. - București, 1993;
- Ioan Cerghit, I.T. Radu, E. Popescu, L. Vlăsceanu, *Didactica*, Editura didactică și pedagogică, București, 1994;
- Ioan Cerghit, *Metode de învățământ*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1980.
- Ioan Nicola, *Pedagogie*, Editura didactică și pedagogică, R.A. - București, 1994;
- Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, *Dezvoltare profesională continuă și oportunități de carieră didactică, vizând pregătirea profesorilor în vederea susținerii examenelor de definitivat, grad II și grad I, cadrul didactic - un profesionist în sistemul de învățământ*, Millenium Design Group, București, 2011;
- Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, *Didactică specializată și abilitate curriculară, cadrul didactic - un profesionist în sistemul de învățământ*, Millenium Design Group, București, 2011;
- Miorița Got, *Educația pentru religie și pentru cultura diversității*, ERC Press, București, 2010;
- Papa Francisc Cardinalul Jorge Mario Bergoglio SJ, *Educația – în slujba vieții*, Editura ARCB, 2014, București;
- Papa Francisc Cardinalul Jorge Mario Bergoglio SJ, *Educația – pasiune și devotament. Provocări pentru educatorii creștini*, Editura ARCB, 2014, București;
- Paul Popescu-Nevezanu, Mihaela Zlate, Tinca Crețu, *Psihologie*, Editura didactică și pedagogică, R.A. - București, 1993;
- Pr. Gianni Sangalli, SDB, *A educa precum Don Bosco – actualitatea sistemului său preventiv*, traducere de pr. Petru Sescu, LDC – Centrul Catehetic Salezian;
- Sebastian Șebu, Monica Opris, Dorin Opris, *Metodica predării religiei*, Editura Reîntregire, Alba Iulia, 2000;

- Serviciul Național de Evaluare și Examinare, *Evaluare, Ghid de evaluare și examinare*, Editura S.C. Aramis Print s.r.l., București, 2001;
- Vincențiu Pal, *Metodica predării religiei la îndemâna dascălilor*, Editura ARCB, București, 2008;
- Manuale școlare:

Andrici Maria și colab., Manual de religie pentru clasa a V-a, cult romano – catolic, EDP București, 2017;

Hîrja Alois, Scripcaru Cristian, Manual de religie pentru clasa a III-a, cult romano – catolic, EDP București, 2018;

Petru – Sebastian Tamaș și colab., Manual de religie pentru clasa a II-a, cult romano – catolic, EDP București, 2018;

Petru – Sebastian Tamaș și colab., Manual de religie pentru clasa a IV-a, cult romano – catolic, EDP București, 2018;

Petru – Sebastian Tamaș și colab., Manual de religie pentru clasa a VI-a, cult romano – catolic, EDP București, 2018;

Petru – Sebastian Tamas și colab., Manual de religie pentru clasa a VII-a, cult romano – catolic, EDP București, 2019.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Prin parcurgerea practiciei pedagogice studenții vor câștiga competențe de analiză și interpretare a particularităților procesului de predare - învățare - evaluare în învățământul preuniversitar, precum și de proiectare, elaborare, desfășurare și evaluare a activității instructive - educative în acord cu specificul acestor etape de scolarizare.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.5 Seminar/ Practică pedagogică	<p>1. Evaluare continuă pe parcursul desfășurării practiciei, după următoarele criterii:</p> <ul style="list-style-type: none"> - calitatea lecțiilor proiectate și susținute; - participarea activă la activitățile din cadrul practiciei pedagogice; - conținutul și valoarea științifică, psihopedagogică și metodică a materialelor realizate privind activitățile instructiv – educative susținute și asistate. <p>2. Evaluare sumativă în cadrul colocviului de practică, după următorii indicatori:</p> <ul style="list-style-type: none"> - calitatea prestației pe parcursul desfășurării practiciei, gradul de implicare în toate activitățile organizate cu colectivul de elevi; - calitatea proiectării, susținerii și evaluării lecțiilor de probă; - calitatea materialelor ce alcătuiesc portofoliul prezentat la încheierea practiciei pedagogice; - calitatea analizelor și a observațiilor consemnate în fișele de observație a lecțiilor asistate; - participarea activă la activitățile programate în cadrul practiciei pedagogice; - capacitatea de a opera cu o serie de concepte teoretice, în analiza și interpretarea fenomenului educațional. <p>3. Conținutul portofoliului de practică pedagogică:</p> <ul style="list-style-type: none"> - caietul de practică pedagogică (fișele de asistență și de analiză a lecțiilor asistate precum și autoanaliza lecțiilor susținute); - schemele orare ale claselor/grupelor la care s-a realizat practica pedagogică;	Observația sistematică, Probă practică	50%

	<ul style="list-style-type: none"> - proiectarea anuală, pe o unitățि de conținut la disciplina religie, proiecte de activități educative; - proiectele lecțiilor susținute, însotite de fișele de evaluare; - caracterizarea psihopedagogică a unui elev, însotită de fișele protocol de observație, probele psihologice aplicate sau alte instrumente de investigație și interpretarea lor; - proiectul unei activități extrașcolare, însotit de fișă de analiză a acesteia; - extrase din documentele comisiei metodice; - raport asupra desfășurării practicii pedagogice.	Autoevaluare	
--	---	--------------	--

10.6 Standard minim de performanță

- Participarea activă la orele de practică pedagogică;
- Studierea documentelor curriculare specifice disciplinei religie;
- Realizarea portofoliului cu proiecte și materiale didactice care să respecte cerințele de întocmire;
- Capacitatea de autocorectare a greșelilor.

Data completării:

Titular de curs

Titular de seminar

30.09.2019

Prof. Blînda Fulvina

Prof. Blînda Fulvina

Data avizării în departament

Director de departament

30.09.2019

Prof. dr. pr. Iulian Faraoanu